POLIROM

Georges
SIMENON

Cazul Louise Laboine

Maigret

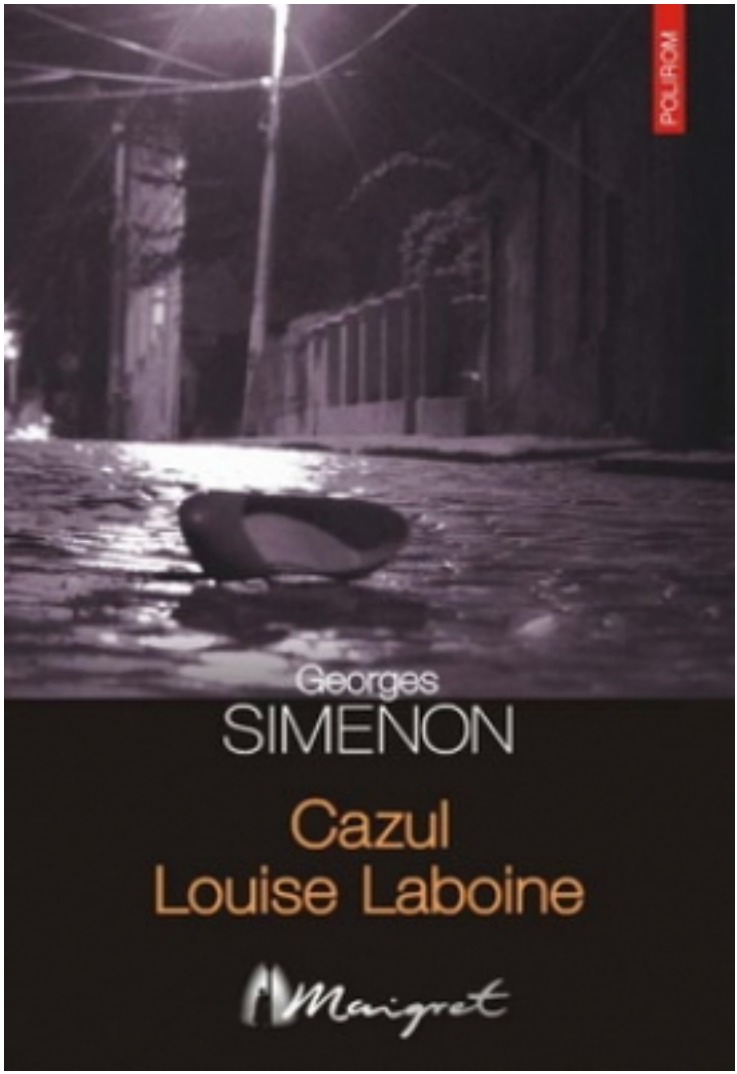
POLIROM
Georges
SIMENON
Cazul
Louise Laboine
Maigret

Georges Simenon

Cazul Louise Laboine

Seria MAIGRET

Georges Simenon, Maigret et la jeune morte, 1954

Traducere de Alexandru Mirodan

POLIROM
2004

Capitolul 1

În care inspectorul Lognon descoperă un cadavru şi pe urmă se plânge că i l-a şterpelit altcineva

Maigret căscă şi împinse hârtiile către marginea biroului.

— Iscăliţi-le, copii, şi o să puteţi merge la culcare.

„Copiii" erau probabil trei tipi dintre cei mai înrăiţi şi îndărătnici din câţi se perindaseră în ultimul an pe la P.J[1]. Unul dintre ei, pe nume Dede, arăta ca o gorilă, iar cel mai slăbuţ, care avea un ochi vânăt, ar fi făcut parale bune ca luptător la bâlci.

Janvier le întinse hârtiile, un toc, iar acum, că goliseră în sfârşit sacul, nu se mai osteneau să discute, nici să citească procesul-verbal al interogatoriului şi iscăleau cu un aer dezgustat. Orologiul de marmură arăta trei şi ceva, iar mai toate birourile de pe Quai des Orfevres erau cufundate în întuneric. De mult nu se mai auzea alt zgomot decât vreun claxon în depărtare sau frânele unui taxi care derapa pe asfaltul umed. Când veniseră aici, cu o zi mai înainte, birourile erau tot pustii, pentru că nu era nici nouă dimineaţa şi personalul nu sosise încă. Ploaia cădea la fel de măruntă şi tristă.

Se împliniseră treizeci de ore şi mai bine de când se aflau sub acelaşi acoperiş, când tustrei laolaltă, când separaţi; ceasuri în care Maigret plus cinci dintre oamenii lui se schimbau, hărţuindu-i cu rândul.

— Idioţi! precizase comisarul din prima clipă. O să dureze. La idioţi, adică la cei cu mintea îngustă, durează întotdeauna foarte mult până să-i dea drumul, îşi închipuie că dacă nu vorbesc sau dacă pornesc să îndruge orice, contrazicându-se eventual din cinci în cinci minute, vor izbuti să scape basma curată. Crezându-se mai şmecheri decât restul lumii, încep de regulă prin a face pe nebunii: „Dacă-ţi închipui c-o să scoţi ceva de la mine!"

Lucrau de câteva luni de zile în preajma străzii La Fayette şi ziarele îi porecliseră „Spărgătorii de ziduri". Fuseseră prinşi datorită unui telefon anonim.

Mai rămăsese un rest de cafea în ceşti şi ibricul de email era încă pe reşou. Toţi aveau feţele trase şi cenuşii. Maigret, al cărui gâtlej era iritat de cât fumase, se gândea ca, după expedierea celor trei indivizi, să ia undeva o supă de ceapă, chemîndu-1 şi pe Janvier. Îi trecuse

somnul, deşi pe la unsprezece cădea din picioare şi se dusese să picotească un pic în biroul său. Mintea nu-i mai era acum la dormit.

— Spune-i lui Vacher să-i ia de-aici.

Chiar în clipa când ieşeau din biroul inspectorilor se auzi ţârâitul telefonului. Maigret ridică receptorul.

— Care eşti acolo? făcu o voce.

Maigret se încruntă şi nu răspunse pe loc. Glasul de la celălalt capăt al firului întrebă:

— Jussieu? Jussieu era inspectorul de gardă. Maigret îl trimisese acasă pe la zece.

— Nu, Maigret, mormăi comisarul.

— Vă rog să mă scuzaţi, domnule comisar. Aici e Raymond de la Centrală.

Raymond sunase din clădirea cealaltă, unde, într-o încăpere uriaşă, ajungeau toate apelurile destinate Brigăzii de intervenţii rapide. In clipa când cineva spărgea geamul uneia din acele borne roşii care împânzesc Parisul, pe harta cât un perete de mare a Centralei se aprindea un becuşor.

Atunci, omul din faţa hărţii făcea legătura.

— Aici Centrala!

Era vorba când de bătăi de stradă, când de beţivani recalcitranţi sau de poliţişti aflaţi în patrulare şi cerând ajutor. Drept care omul de la Centrală mai făcea o legătură.

— Postul din strada Grenelle ? Justin, tu eşti ? Trimite o maşină pe chei, pe la numărul 210... în fiecare noapte erau câte doi-trei de serviciu şi-şi pregăteau şi ei, fără îndoială, cafele. Uneori, când se întâmpla ceva mai grav, anunţau P.J.-ul. Alteori, telefonau la Quai ca să vorbească unui prieten. Maigret îl ştia pe Raymond.

— Jussieu a plecat. Voiai să-i spui ceva mai deosebit ?

— Doar că s-a descoperit cadavrul unei fete, în Piaţa Vintimille.

— Ai amănunte?

— Cred că la ora asta băieţii de la Secţia a II-a sunt acolo. Am fost anunţat acum trei minute.

— Mulţumesc.

Cei trei malaci ieşiseră din birou. Janvier se întorcea, cu ochii înroşiţi, ca întotdeauna când nu dormea noaptea, şi cu o barbă de parc-ar fi fost bolnav.

Maigret îşi îmbrăcă pardesiul, se uită după pălărie.

— Mergem ?

Coborâră unul în spatele celuilalt. De obicei, se duceau în Hale la ora aceea să mănânce o supă de ceapă. în faţa micilor automobile negre din curte, Maigret şovăi:

— Au găsit o fată moartă în Piaţa Vintimille.

Apoi, ca unul care caută un pretext ca să nu se ducă la culcare, zise:

— Mergem să vedem ce s-a-ntâmplat?

Janvier se aşeză la volanul unei maşini. Erau prea obosiţi amândoi, după atâtea ceasuri de interogatoriu, ca să mai vorbească.

Maigret nu realizase pe dată faptul că Secţia a II-a era condusă de Lognon, adică de Nasolu', cum îl porecliseră colegii. Dar, oricum, nu scria nicăieri că Lognon trebuie să facă de strajă noaptea la postul din strada Rochefoucauld.

Străzile erau pustii şi ude, picături mărunte nimbau felinarele, în timp ce rare siluete se strecurau pe lângă ziduri. Abia la încrucişarea străzii Montmartre cu Marile Bulevarde întâlniră o cafenea deschisă. Ceva mai încolo, zăriră firmele luminoase a două-trei localuri de noapte şi câteva taxiuri ce aşteptau lângă trotuar.

Piaţa Vintimille, la doi paşi de Piaţa Blanche, părea o insulă de tăcere. Se afla acolo o dubă a poliţiei, iar lângă grilajul scuarului minuscul, un grup de oameni, patru sau cinci, stăteau împrejurul unei forme de culoare deschisă, întinsă pe asfalt.

Maigret recunoscu din prima clipă făptura scundă şi pirpirie a lui Lognon. Nasolu' se desprinse din grup pentru a vedea cine soseşte şi, la rândul lui, îi recunoscu pe Maigret şi Janvier.

— Nenorocire, mormăi comisarul.

Căci Lognon, bineînţeles, avea să fie convins că Maigret o făcuse iarăşi dinadins. Se petrecuse, vasăzică, o dramă în cartierul lui, pe domeniile lui, şi, culmea, tocmai când se nimerise să fie el de serviciu. I se oferea, poate, prilejul, de ani şi ani de zile aşteptat, de a se afirma. Şi o înlănţuire de împrejurări neaşteptate îl aducea pe Maigret la faţa locului, aproape în acelaşi timp cu el!

— Aţi primit vreun telefon? întrebă el cu bănuială-n glas.

Nasolu' era deja convins că se pusese la cale o conspiraţie împotriva sa.

— Eram la Quai. M-a sunat Raymond şi am venit să văd ce s-a întâmplat.

Oricum, Maigret nu-şi putea îngădui să plece fără a afla despre ce e vorba, numai şi numai de dragul susceptibilităţii lui Lognon.

— A murit? întrebă el arătând spre femeia întinsă pe trotuar.

Lognon încuviinţă din cap. Mai erau acolo, în afară de el, trei poliţişti în uniformă şi o pereche, un bărbat şi o femeie, care - cum află mai târziu comisarul trecând prin zonă, descoperise corpul şi dăduse alarma. Să se fi descoperit cadavrul o sută de metri mai încolo, ar fi fost deja o îmbulzeală nebună, dar, noaptea, prin Piaţa Vintimille nu trecea lume multă.

— Cine e ?

— Habar n-avem. N-am găsit nici un act.

— Poşeta?

— N-are.

Maigret făcu trei paşi, se aplecă. Fata era culcată pe-o rână, cu obrazul drept pe trotuarul ud şi un picior descălţat.

— N-aţi găsit pantoful?

Lognon făcu semn că nu. Era cam nu ştiu cum să vezi degetele de la picior prin mătasea ciorapului. Fata purta o rochie de seară de satin albastru-deschis care, pesemne că şi din pricina poziţiei nefireşti, părea să-i fie mare.

După înfăţişare, nu i-ai fi dat mai mult de douăzeci de ani.

— Doctorul ?

— Trebuie să pice dintr-o clipă în alta.

Maigret se întoarse spre Janvier:

— Ar trebui să-i anunţi pe băieţii de la Judiciar. Să trimită fotografi.

Pe rochia fetei, nici o pată de sânge. Luând lanterna unui agent, comisarul îi lumină faţa şi i se păru că ochiul care se vedea era uşor tumefiat, iar buza de sus umflată.

— N-avea mantou ? mai întrebă Maigret.

Era o vreme destul de frumoasă pentru luna martie, dar nu destul de cald ca să te plimbi noaptea, mai ales prin ploaie, cu o rochie uşoară care nu-ţi acoperă nici măcar umerii, ţinându-se doar prin bretele subţiri.

— Probabil că n-au omorât-o aici – şuieră Lognon, sinistru, cu aerul că-şi face fireasca datorie ajutîndu-1 pe comisar, dar că, de fapt, cazul îl lasă rece.

De altfel, se ţinea anume mai la o parte. Janvier se îndreptase spre un bar din Piaţa Blanche, ca să telefoneze. În scurt timp, un taxi frână lângă micul grup, iar din maşină coborî un doctor din cartier.

— Puteţi arunca o privire, doctore, dar să n-o mişcaţi până nu vin fotografii. E moartă, fără discuţie.

Doctorul se aplecă, pipăi încheietura mâinii, pieptul, după care se ridică nepăsător şi, fără nici un cuvânt, se puse pe aşteptat ca şi ceilalţi.

— Mergem? întrebă femeia, ţinându-şi soţul de braţ. începuse să i se facă frig.

— Mai aşteaptă puţin.

— Ce să mai aştept?

— Nu ştiu. Dar sigur vor face ceva.

Maigret se întoarse spre ei.

— Aţi lăsat numele si adresa?

— Da, la dumnealui.

Arătau către Lognon.

— La ce oră aţi descoperit corpul?

Cei doi se priviră.

— Am plecat de la bar pe la trei.

— Trei şi cinci, preciză femeia. M-am uitat la ceas când erai la

garderobă.

— Mă rog. Iar până aici am făcut vreo trei-patru minute. Tocmai voiam să ocolim piaţa, când am observat o pată deschisă la culoare pe trotuar.

— Fata... era moartă?

— Cred că da. în tot cazul, nu mai mişca.

— Sper că n-aţi atins-o...

Bărbatul făcu semn că nu.

— Atunci, am trimis-o pe nevastă-mea să cheme poliţia. E un post de alertare a Brigăzii de intervenţii rapide în colţ, cum intri pe bulevardul Clichy. îl ştiu, că e lângă noi. Noi stăm pe bulevardul Batignolles, la doi paşi.

Între timp, Janvier se întoarse.

— Vor fi aici peste câteva minute, anunţă el.

— Îmi închipui că Moers nu era acolo.

Maigret simţea pe undeva, tulbure, că a dat peste o afacere destul de încurcată. Aştepta cu mâinile-n buzunare, cu pipa în gură, şi arunca, din timp în timp, câte o privire către fata ce zăcea pe asfalt. Rochia albastră nu mai era nouă de mult, îi lipsea apretul, iar materialul era destul de ieftin. Aducea cu rochiile animatoarelor de bar din Montmartre. Ca şi pantoful, un pantof argintiu cu tocul foarte înalt şi talpa uzată, ce evoca aceeaşi apartenenţă.

La prima vedere, s-ar fi zis că e vorba de o animatoare atacată pe când se întorcea acasă şi jefuită de poşetă. Dar, în cazul acesta, un pantof nu ar fi dispărut şi agresorul nu s-ar fi ostenit să ia mantoul victimei.

— Probabil c-a fost ucisă în altă parte, îi şopti Maigret lui Janvier.

Lognon, care trăgea cu urechea, auzi şi se mulţumi să schiţeze un soi de rânjet: nu spusese el cel dintâi asta?

Dar, dacă fusese omorâtă în altă parte, de ce au lăsat cadavrul în piaţa aceasta? Era puţin probabil ca asasinul s-o fi cărat în spinare. O fi avut o maşină, însă atunci i-ar fi fost uşor să arunce cadavrul în Sena, ori undeva, pe vreun maidan, la marginea oraşului.

Maigret nu-şi mărturisea că ceea ce îl intriga cel mai mult era faţa victimei, cu toate că nu putea să vadă decât o jumătate din ea. Fata avea un aer bosumflat, poate şi din cauza loviturilor. Ai fi zis că e o fetiţă îmbufnată. Părul îi era moale şi întunecat, ondulat natural, pieptănat pe spate.

Din cauza ploii, fardul se cam ştersese, dar acest lucru, în loc s-o îmbătrânească sau s-o urâţească, o făcea mai tânără şi mai atrăgătoare.

— Vino puţin, Lognon.

Maigret îl trase deoparte.

— Da şefu', vă ascult!

— Ai vreo idee?

— Ştiţi foarte bine că eu n-am niciodată idei. Nu sunt decât un inspector oarecare, de cartier.

— Ai mai văzut-o vreodată?

Lognon era omul care cunoştea cel mai bine împrejurimile Pieţei Blanche şi ale Pieţei Pigalle.

— Niciodată.

— Să fie vreo animatoare?

— În orice caz, nu una dintre cele de pe-aici. Le cunosc aproape pe toate.

— O să am nevoie de dumneata.

— Vă rog, nu trebuie să spuneţi doar aşa, ca să-mi faceţi plăcere. Din moment ce Quai des Orfevres se ocupă de cazul ăsta, afacerea nu mă mai priveşte. N-am nimic contra, vă rog să luaţi notă. E cât se poate de firesc. Şi, de altfel, sunt obişnuit. N-aveţi decât să-mi daţi ordine, o să le execut cum pot mai bine.

— Poate n-ar fi rău să stai de vorbă încă de pe acum cu portarii localurilor de noapte.

Lognon privi la trupul întins pe asfalt şi suspină:

— M-am dus.

În mintea lui totul era limpede: Maigret îl îndepărta dinadins de locul cu pricina. Nasolu' traversă strada cu mersul său veşnic ostenit, având grijă să nu întoarcă, pentru nimic în lume, capul.

Maşina de la Judiciar tocmai sosea. Un poliţist se chinuia să-1 alunge pe un beţiv care se apropiase şi era furios că nimeni n-o ajută pe „duduia".

— Voi, sticleţi, sunteţi toţi la fel. Pentru că a băut şi omul un păhărel mai mult...

Fotograful terminase. Aşa că doctorul se aplecă asupra trupului şi-1 întoarse pe spate, dezvăluind obrazul tot, care, privit acum, părea şi mai tânăr.

— De ce a murit ? întrebă Maigret.

— Fractură a craniului.

Doctorul îşi trecu degetele prin părul moartei.

— A fost lovită în creştet cu un obiect greu, un ciocan, o cheie franceză, o ţeavă de plumb, ceva în genul ăsta. Mai întâi însă, au lovit-o peste faţă, cu pumnii probabil.

— Puteţi stabili cam pe la ce oră a murit?

— După părerea mea, pe la două-trei dimineaţa. Doctorul Paul o să vă dea mai multe amănunte după autopsie.

Venise şi camioneta Institutului Medico-Legal. Oamenii aşteptau doar un semn ca să pună corpul pe o targă şi să-1 transporte spre Pont d'Austerlitz.

— Daţi-i drumul! suspină Maigret.

Apoi îl căută pe Janvier din priviri.

— Mâncăm ceva ?

Foamea le trecuse, totuşi intrară într-un restaurant şi comandară supă de ceapă doar fiindcă aşa hotărâseră cu o oră înainte. Maigret dăduse dispoziţii să se trimită ziarelor o fotografie a moartei, ca să apară, pe cât posibil, în ediţiile de dimineaţă.

— Vă duceţi acolo? întrebă Janvier. Maigret ştia că „acolo" voia să zică Morga, care acum se numea Institutul Medico-Legal.

— Cred c-o să trec pe-acolo.

— Doctorul Paul trebuie să se fi dus. I-am telefonat.

— Un calvados ?

— Cum doriţi.

La masa vecină, două femei mâncau varză acră; nişte animatoare, în rochii de seară amândouă; Maigret le examină cu atenţie, ca şi cum ar fi dorit să descopere deosebirile dintre acestea şi fata moartă.

— Te duci acasă?

— Nu, vin cu dumneavoastră, hotărî Janvier. Pe la ceasurile patru şi jumătate intrară la Institutul Medico-Legal, unde doctorul Paul, care tocmai venise, îşi îmbrăca halatul alb. În coltul gurii — ţigara, ca întotdeauna când se pregătea pentru o autopsie.

— Ai examinat-o, doctore?

— M-am uitat puţin la ea.

Cadavrul zăcea, gol, pe o lespede de marmură. Maigret întoarse capul.

— Şi ce părere ai ?

— Trebuie să aibă între 19 şi 22 de ani. Sănătoasă, dar am impresia că nu mânca îndeajuns.

— O animatoare de local ?

Doctorul Paul îl privi pe Maigret cu o sclipire şireată în ochi:

— Adică o fată care se culcă cu clienţii?

— Mai mult sau mai puţin.

— În cazul ăsta... nu.

— Cum de poţi da un răspuns aşa de categoric?

— Pentru că fata asta nu s-a culcat niciodată cu nimeni.

Janvier, care privea mecanic la corpul luminat de o lampă puternică, întoarse capul, roşind.

— Eşti sigur?

— Absolut sigur, răspunse doctorul, care-şi punea mănuşile de cauciuc şi aranja instrumentele pe o masă acoperită cu faianţă.

— Rămâneţi aici ?

— Nu, o să trecem dincolo. Cât zici că durează?

— Mai puţin de o oră. Depinde ce găsesc. Vrei si o analiză a stomacului?

— Aş prefera. Cine ştie...

Maigret şi Janvier intrară în biroul de alături, unde se aşezară, cu aerul grav al celor ce se află într-o sală de aşteptare. Amândoi păstraseră în minte imaginea trupului alb al fetei.

— Mă întreb cine-o fi, murmură Janvier, spărgând tăcerea. Cu rochia aia nu putea să meargă decât la teatru, într-un local de noapte sau la o serată.

Probabil că amândoi se gândeau la acelaşi lucru. Era ceva care nu mergea defel. Seratele pentru care te îmbraci în ţinută de seară nu sunt numeroase, iar acolo nu prea vezi rochii ieftine şi decolorate ca a necunoscutei. Pe de altă parte, după spusele doctorului, fata nu părea să fi fost angajată în vreun bar din Montmartre.

— O nuntă ? aruncă Maigret, fără să creadă însă nici el.

Şi la nuntă te îmbraci în haine bune.

— Credeţi?

— Nu. Să vedem, suspină Maigret, şi-şi aprinse pipa.

După zece minute de tăcere în doi, Maigret spuse:

— Te-ar deranja dacă te-ai duce după lucrurile fetei?

— Chiar vreţi ?

Comisarul încuviinţă din cap.

— Numai dacă ai curaj.

Janvier deschise uşa, dispăru vreme de două minute şi când reveni era atât de palid, încât Maigret se temu să nu-1 vadă vomitând. Ţinea în mână rochia albastră şi ceva lenjerie albă.

— Paul mai are mult ?

— Nu ştiu. Nu m-am uitat.

— Dă-mi rochia.

Rochia fusese curăţată de multe ori şi, sub tiv, culoarea era spălăcită. Pe partea dinăuntru, o etichetă: „Dra Irene, strada Douai 35 bis".

— E lângă Piaţa Vintimille, remarcă Maigret, în vreme ce examina ciorapii (unul era ud leoarcă), chiloţii, sutienul şi un portjartier foarte îngust.

— Asta-i tot ce avea pe ea?

— Da. Pantoful e cumpărat de pe strada Notre-Dame-de-Lorette.

Tot în cartier. Să nu fi fost afirmaţia doctorului Paul, toate datele ar fi dus către o animatoare sau o tânără în căutare de aventuri prin Montmartre.

— Poate găseşte Lognon ceva! spuse Janvier.

— N-as crede.

Cei doi nu se prea simţeau în apele lor, imaginându-şi ce se petrecea dincolo. Trei sferturi de ceas mai târziu, uşa se deschise. Când se uitară în încăperea vecină, trupul nu se mai afla acolo, iar cineva de la Institut închidea unul din sertarele metalice unde se păstrau cadavrele.

Doctorul Paul îşi scoase halatul. Apoi, îşi aprinse o ţigară.

— N-am găsit mare lucru, zise el. Moartea a fost cauzată de fracturarea craniului. Capul a fost lovit violent de vreo câteva ori, cel puţin de trei ori. Dar nu-mi dau seama cu ce anume. Poate o unealtă oarecare, poate un suport de aramă pentru şemineu sau un sfeşnic, în orice caz ceva greu şi tare. Fata a căzut mai întâi în genunchi, încercând să se agaţe de cineva: am găsit nişte scame de lână de culoare închisă sub unghii. O să le trimit numaidecât la laborator. Faptul că avem de-a face cu lână pare să indice că s-a agăţat de o haină bărbătească.

— Prin urmare, a fost o luptă.

Doctorul Paul deschise un dulăpior unde, alături de halat, de mănuşile de cauciuc si de alte obiecte, păstra o sticlă de coniac.

— Luaţi un păhărel ?

Maigret acceptă fără falsă stânjeneală. Văzând aceasta, Janvier aprobă şi el din cap.

— Ce-ţi spun acum e doar o părere personală. Fata a fost lovită mai întâi cu palmele sau chiar cu pumnii, în obraz, după care au izbit-o cu obiectul respectiv. Aş zice că au început prin a-i cârpi vreo două palme îndesate. Nu ştiu dacă-n clipa aceea a căzut în genunchi, dar am impresia că da, şi atunci s-au hotărât probabil s-o lichideze.

— Adică nu crezi că a fost atacată pe la spate.

— În nici un caz.

— Deci nu e vorba de vreun pungaş care a atacat-o la colţ de stradă?

— N-as crede. Si, de altfel, nimic nu dovedeşte că lucrurile s-ar fi petrecut în stradă.

— Analiza stomacului spune ceva?

— Da. Ca şi analiza sângelui, de altminteri.

— Ce anume ?

Doctorul Paul schiţă un zâmbet ca şi cum ar fi vrut să spună: ‚Atenţie, veţi fi dezamăgiţi!" Urmă o pauză, dintr-acelea pe care le făcea înainte de a lansa unul din bancurile sale obişnuite.

— Era măcar pe trei sferturi beată.

— Eşti sigur?

— Mâine, în raport, o să găseşti procentajul exact de alcool pe care l-am descoperit în sânge. O să-ţi trimit şi analiza completă a stomacului. Cred că ultima oară a mâncat cu şase până la opt ore înainte de moarte.

— La ce oră a murit ?

— Pe la două noaptea. Mai curând înainte de două decât după.

— Asta înseamnă că mâncat ultima oară pe la şase-şapte seara.

— Dar a mai băut după aceea.

Cadavrul n-avea cum să fi rămas multă vreme în Piaţa Vintimille

înainte de a fi descoperit. Zece minute ? Un sfert de ceas ? Mai mult în nici un caz. Aşa încât între clipa morţii şi momentul când trupul fusese lăsat pe trotuar trecuseră cel puţin trei sferturi de oră.

— Bijuterii ?

Paul se duse dincolo ca să le aducă. La întoarcere ţinea în mână nişte cercei de aur, împodobiţi fiecare cu câte o floare din rubine mici, precum şi un inel, tot cu rubin, dar ceva mai mărişor. Nu erau gablonţuri, dar nici lucruri de preţ. După stil, păreau să aibă vreo treizeci de ani vechime, dacă nu mai mult.

— Asta-i tot? Te-ai uitat la mâini?

Doctorul Paul era specialist în a stabili profesiunea după deformaţiile mai mult sau mai puţin vizibile ale mâinilor şi poliţia izbutise, în câteva rânduri, să identifice necunoscuţi pornind de la asemenea observaţii.

— Făcea un pic de gospodărie, dar nu prea mult. Nu era nici dactilografă, nici croitoreasă. Acum vreo trei-patru ani a fost operată de apendicită de un chirurg de mâna a doua. Asta-i tot ce pot să spun în clipa de faţă. Vă duceţi la culcare ?

— Cred că da, murmură Maigret.

— Noapte bună. Eu mai rămân. Raportul o să-1 primiţi pe la nouă dimineaţa. Mai luaţi un păhărel ?

Maigret şi Janvier ieşiră pe chei. La bordul şlepurilor ancorate începuse forfota.

— Vă las acasă, şefii'?

Maigret încuviinţă din cap. Trecură prin faţa gării Lyon, unde tocmai sosise un tren. Cerul pornea să se lumineze. Aerul era mai rece ca-n timpul nopţii. Se luminaseră şi câteva ferestre. Din când în când trecea câte un om care se ducea la lucru.

— Să nu te prind pe la birou până după-masă!

— Şi dumneavoastră ?

— Probabil că o să trag şi eu un pui de somn.

— Noapte bună, şefule!

Maigret urcă scările fără zgomot. Dar, când să vâre cheia-n broască, uşa se deschise, iar doamna Maigret, în cămaşă de noapte, răsuci întrerupătorul şi-1 privi, orbită o clipă de lumină.

— Ce târziu vii! Cât e ceasul ?

Doamna Maigret îl auzea chiar prin somn când urca scările.

— Habar n-am. Vreo cinci şi ceva.

— Ţi-e foame?

— Nu.

— Hai repede la culcare... O cafea vrei?

— Nu... lasă...

Maigret se dezbrăcă şi se cuibări în patul cald. Dar, în loc să adoarmă, se gândea mai departe la fata moartă din Piaţa Vintimille.

Auzea cum, afară, Parisul se trezea încet-încet, cu zgomote mai întâi izolate, venind mai mult sau mai puţin de departe; rare la început, ele se îngemănau
apoi într-un fel de simfonie familiară. Portăresele începeau să târască lăzile cu gunoi la marginea trotuarelor. Pe scară lipăiau paşii lăptăresei care lăsa sticlele în fata uşilor.

În sfârşit, doamna Maigret se ridică din pat cu infinite precauţii, iar Maigret trebui să facă un efort pentru a-şi stăpâni zâmbetul care l-ar fi trădat. O auzi umblând prin baie, apoi cum aprindea gazul la bucătărie şi, în scurt timp, simţi mirosul de cafea care năpădise apartamentul.

Cu toate că ar fi dorit să doarmă, Maigret nu izbutea cu nici un chip. Din cauza oboselii, probabil. Nevastă-sa tresări când îl văzu intrând în halat şi papuci în bucătărie, unde ea lua micul dejun. Lampa era încă aprinsă, în timp ce afară se făcea deja lumină.

— Nu dormi ?

— După cum vezi.

— Vrei să mănânci ceva?

— Dacă se poate...

Doamna Maigret nu-1 întrebă de ce-şi petrecuse aproape toată noaptea afară, în stradă. Pardesiul - văzuse ea — era ud.

— Nu cumva ai răcit ?

Maigret îşi bău cafeaua, apoi telefonă la Secţia a II-a.

— Inspectorul Lognon e pe-acolo ?

Barurile de noapte se închiseseră de mult, aşa încât Lognon ar fi putut să se ducă la culcare. Cu toate acestea, era la birou.

— Lognon ? Aici Maigret. Ceva nou ?

— Nimic. Am fost prin toate barurile şi am discutat cu şoferii de taxi.

Maigret se aştepta la un asemenea rezultat, din cauza observaţiei aruncate de doctorul Paul.

— Cred că poţi să te duci acasă şi să te culci.

— Şi dumneavoastră ?

În vocabularul lui Lognon, asta însemna: „Care va să zică mă trimiţi la somn, ca să continui dumneata ancheta liniştit. Iar după aceea să se zică: «Dobitocul de Lognon n-a făcut nimic!»"

Maigret se gândi la doamna Lognon, slabă şi veşnic bolnăvicioasă, pe care suferinţele o ţineau mai mult în casă. Locuiau într-un apartament, undeva, prin piaţa Constantin Pecqueur. Când inspectorul venea acasă, n-avea parte decât de gemete şi bombăneli. După care pornea să facă
gospodărie şi să alerge după cumpărături. „Eşti sigur c-ai şters praful de sub bufet?"

I se făcu milă de Nasolu'.

— Am găsit o urmă. Dar nu sunt sigur c-o să iasă ceva.

La celălalt capăt al firului, tăcere.

— Dacă n-ai chef să dormi, vin să te iau într-o oră-două.

— Sunt la birou.

Maigret telefonă la Quai des Orfevres, cerând să i se trimită o maşină care să treacă mai întâi pe la Institutul Medico-Legal după lucrurile fetei.

Pe urmă, în baie, i se făcu somn de-a binelea. O clipă îl ispiti gândul să-i telefoneze lui Lognon şi să-i spună să se ducă singur la domnişoara Irene, pe strada Douai.

Ploaia încetase. Cerul era alburiu, cu scânteieri aurii ce făgăduiau o zi însorită.

— Vii la masă?

— Cred că da. Nu ştiu.

— Parcă sperai să termini ancheta azi-noapte, nu?

— Pe aia am terminat-o, acum avem alta. Aşteptă, înainte de a ieşi din casă, să vadă micuţa maşină de la P.J. trăgând lângă trotuar. Şoferul claxonă de trei ori. Maigret îi făcu semn cu mâna de la fereastră că vine.

— La revedere.

Zece minute mai târziu, când maşina străbătea cartierul Montmartre, Maigret uitase deja de noaptea de nesomn.

— Opreşte undeva, pe-aici, să bem un pahar de vin alb, zise el.

Capitolul 2

În care
Nasolu' se întâlneşte cu o veche cunoştinţă, iar Lapointe e însărcinat cu o misiune ciudată

Inspectorul Lognon aştepta la marginea trotuarului, pe strada La Rochefoucauld, şi chiar de-1 priveai din depărtare avea aerul că se înconvoaie sub povara destinului. Purta veşnic costume gri-închis, niciodată călcate, şi avea un pardesiu tot gri şi o pălărie de culoare urâtă, cafenie. În dimineaţa aceasta, era galben la faţă ca un om bolnav de ficat şi parcă avea guturai, dar nu din pricina nopţii nedormite. Nu. Asta era înfăţişarea lui obişnuită şi, când se scula din pat, arăta probabil la fel de prăpădit.

Maigret îi spusese la telefon că vine să-1 ia, dar nu-i ceruse să-1 aştepte în stradă. Lognon înţepenise anume la marginea trotuarului, ca şi cum ar fi aşteptat acolo de ceasuri întregi. Aşadar, nu numai că i se sufla ancheta, dar îl mai şi făceau să-şi piardă timpul şi, după o noapte nedormită, îl sileau să se frământe aşteptând în stradă.

Maigret îi deschise portiera şi aruncă o privire spre faţada comisariatului unde atârna un steag decolorat, nemişcat de nici o adiere : era clădirea în care îşi începuse cariera odinioară, dar nu ca inspector, ci ca secretar de comisar.

Lognon se aşeză în tăcere, fără a întreba unde se duc. Şoferul, care primise înainte ordinele de cuviinţă, o coti la stânga, îndreptându-se spre strada Douai.

Cu Lognon era întotdeauna foarte greu de vorbit, pentru că oricum o suceai, el găsea mijlocul să se simtă jignit.

— Ai citit ziarul?

— N-am avut timp.

Maigret, care tocmai cumpărase o gazetă, o scoase din buzunar. Fotografia necunoscutei trona pe pagina întâi: numai capul, cu urme de lovituri la ochi şi la buză. Fapt care nu te împiedica însă s-o recunoşti.

— Sper că, la ora asta, la Quai au început să primească telefoane, continuă comisarul.

Iar Lognon se gândea: „Cu alte cuvinte, mi-am pierdut noaptea degeaba, umblând din bar în bar şi din şofer în şofer. Ajunge, vasăzică, să publici o fotografie în ziare şi să aştepţi telefoanele!"

Nu rânjea. Era ceva greu de explicat. Faţa îi devenise lugubră şi resemnată, ca şi cum s-ar fi preschimbat într-un reproş viu la adresa

omenirii crude şi rău organizate.

Întrebări nu punea. Ce era el, la urma urmei ? Doar o umilă rotiţă a poliţiei; or, unei rotiţe nu i se dau niciodată explicaţii.

Strada Douai era pustie. Doar o portăreasă şedea în pragul unei uşi. Maşina opri în faţa unei prăvălii zugrăvite în liliachiu. Deasupra stătea scris cu caractere cursive: „Domnişoara Irene". Iar dedesubt, cu litere mici: „Rochii de lux".

În vitrina prăfuită, doar două rochii: una albă cu paiete şi o rochie de stradă din mătase neagră. Maigret coborî, făcu semn Nasolului să-1 urmeze şi, în timp ce îi spunea şoferului să aştepte, luă pachetul învelit în hârtie cafenie pe care îl primise de la Institutul Medico-Legal.

Deşi trecuse de nouă şi jumătate, uşa magazinului era închisă şi zăvorul tras. Lipindu-şi obrazul de geam, comisarul zări lumină într-o cameră de dincolo de prăvălia propriu-zisă şi începu să bată în uşă.

Trecură aşa mai multe minute, ca si cum n-ar fi fost nimeni înăuntru să audă gălăgia produsă de bătăile în uşă. Lognon aştepta lângă comisar, nemişcat, fără să descleşteze dinţii. Nu fuma, se lăsase de câţiva ani, adică din clipa când nevastă-sa, îmbolnăvindu-se, pretindea că fumul o înăbuşă.

În sfârşit, o siluetă se ivi în uşa din fundul prăvăliei. O fată tinerică, îmbrăcată într-un capot roşu pe care îl ţinea parte peste parte, cu braţele încrucişate la piept. Le aruncă o privire şi dispăru, probabil ca să comunice faptul cuiva.

Apoi reveni, străbătu prăvălia plină de rochii şi mantouri şi se hotărî, în sfârşit, să deschidă uşa.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea, uitându-se cu teamă la Maigret, la Lognon şi la pachet.

— Domnişoara Irene ?

— Nu. Nu-s eu.

— Domnişoara nu este aici ?

— Magazinul e închis.

— As vrea să vorbesc cu domnişoara Irene.

— Pe cine să anunţ?

— Comisarul Maigret de la Poliţia Judiciară.

Fata nu păru nici surprinsă, nici speriată. Dacă o priveai mai de aproape, îţi dădeai seama că nu are mai mult de optsprezece ani. Avea un aer apatic, poate din pricina somnului, poate pentru că aşa-i era firea...

— Să văd, spuse ea, îndreptându-se spre camera din fund.

Cei doi o auziră vorbind încet cu cineva, apoi remarcară zgomotul făcut de o persoană care se scoală din pat. După două-trei minute, domnişoara

Irene, care se pieptănase la repezeală şi îmbrăcase la rândul ei un

capot, intră în magazin. Era o femeie mai în vârstă, palidă, cu nişte ochi mari, albaştri, cu părul rărit, de un blond care la rădăcină se preschimba în alb. Întâi băgă doar capul pe uşă să-i vadă, apoi se apropie, în cele din
urmă, cu o ceaşcă de cafea în mână.

Dar nu i se adresă lui Maigret, ci lui Lognon:

— Ce mai vrei de la mine? întrebă ea.

— Nu ştiu. Comisarul vrea să vă vorbească.

— Domnişoara Irene ? întrebă Maigret.

— Vreţi să ştiţi care-i numele meu adevărat ? Sunt născută Coumar, Elisabeth Coumar. Irene merge mai bine pentru magazin.

Maigret, care se apropiase de tejghea, desfăcu pachetul şi scoase rochia albastră.

— Cunoaşteţi rochia asta ?

Domnişoara Irene nu făcu nici măcar un pas ca s-o privească mai bine şi spuse fără ezitare:

— Bineînţeles.

— Când aţi vândut-o?

— N-am vândut-o.

— Dar e de la dumneavoastră, nu?

Domnişoara Irene nu-i poftise să ia loc şi, în plus, nu părea cîtuşi de puţin impresionată sau neliniştită.

— Ei, şi?

— Când aţi văzut-o ultima oară ?

— Ce importanţă are ?

— Poate că are.

— Aseară.

— La ce oră ?

— Pe la nouă şi ceva.

— Dumneavoastră ţineţi deschis la nouă seara?

— Nu închid niciodată înainte de zece. Pentru că aproape întotdeauna se nimereşte câte o client care are nevoie de ceva în ultima clipă.

Lognon era probabil la curent, dar arbora o figură nepăsătoare, de parcă nimic din toate acestea nu l-ar fi privit.

— Îmi închipui că majoritatea clientelor dumitale sunt animatoare sau artiste de local.

— Şi dintr-astea, si dintr-altele. Unele se scoală din pat pe la opt seara, şi întotdeauna le lipseşte câte ceva de îmbrăcat - ciorapi, un portjartier, un sutien - sau descoperă că noaptea trecută li s-a rupt rochia...

— Aţi spus adineauri că rochia asta n-a fost vândută!

— Viviane! Mai dă-mi o ceaşcă de cafea! Se răsuci ea spre fata care rămăsese în pragul camerei alăturate.

Viviane se repezi să ia ceaşca, smerită ca o sclavă.

— E servitoarea dumneavoastră? întrebă Maigret, uitându-se lung după ea.

— Nu. E protejata mea. A venit şi ea, într-o seară, aşa, şi a rămas.

Stăpâna magazinului nu se osteni să explice întâmplarea. Poate însă că Lognon, căruia îi arunca din când în când o privire, era la curent.

— Să ne-ntoarcem la seara de ieri, făcu Maigret.

— A venit...

— Un moment! O cunoşteaţi dinainte?

— O mai văzusem o dată.

— Când?

— Acum vreo lună.

— Atunci venise să cumpere o rochie?

— Nu, să închirieze.

— Dumneavoastră închiriaţi lucruri de damă ?

— Se mai întâmplă.

— V-a dat numele si adresa?

— Cred că da. Mi se pare că le am scrise pe o bucată de hârtie. Dacă vreţi să le caut...

— Un moment. Când a venit prima dată era tot pentru o rochie de seară?

— Da. Aceeaşi.

— Şi tot aşa de târziu ?

— Nu. Imediat după cină, pe la opt. Avea nevoie de-o rochie de seară şi mi-a mărturisit că nu poate să-şi cumpere una. Pe urmă, m-a întrebat dacă-i adevărat că închiriez rochii.

— N-aţi avut impresia că-i o fată mai deosebită decât celelalte cliente?

— Toate sunt deosebite la început. Dar, după câteva luni, seamănă toate între ele.

— I-aţi găsit o rochie pe măsură ?

— Rochia asta albastră pe care-o aveţi în mână. E numărul 40. Au purtat-o noaptea nu ştiu câte fete din cartier.

— A luat-o?

— Prima dată? Da.

— Şi a adus-o înapoi a doua zi dimineaţă ?

— La prânz. Mă mirasem de altfel că vine aşa devreme. De obicei, fetele astea dorm toată ziua.

— A plătit taxa de închiriere ?

— Da.

— Şi până ieri seară n-aţi mai văzut-o deloc ?

— V-am mai spus o dată. Era trecut de nouă când a intrat aici şi m-a întrebat dacă mai am rochia. I-am zis că da. Atunci, mi-a spus că de data asta n-o să-mi poată lăsa garanţia, dar că, dacă vreau, îmi lasă

lucrurile de pe dânsa.

— S-a schimbat aici?

— Da. îi trebuiau şi pantofi, şi un mantou. I-am găsit o capă de catifea care aproape că mergea la rochie.

— Cum arăta ?

— Aşa cum arată o femeie care are neapărat nevoie de-o rochie de seară şi de un mantou.

— Cu alte cuvinte, părea ceva important pentru ea?

— Lucrurile astea par întotdeauna importante pentru ele.

— Aţi avut impresia că se duce la o întâlnire ? Domnişoara Irene ridică din umeri si sorbi din cafeaua pe care tocmai i-o adusese Viviane.

— Protejata dumitale a văzut-o ?

— Ea a ajutat-o la îmbrăcat.

— Nu v-a spus nimic deosebit, domnişoară ? Patroana răspunse în locul ei:

— Viviane nu ascultă niciodată ce i se spune. N-o interesează.

Era adevărat. S-ar fi zis că fata trăieşte într-o lume imaterială. Ochii îi erau goi şi se deplasa parcă fără să mişte aerul. Pe lângă negustoreasa cea grasă, părea într-adevăr o sclavă sau mai degrabă un câine.

— I-am găsit pantofi, ciorapi şi o poşetă argintie. Ce s-a întâmplat cu ea?

— N-aţi citit ziarele?

— Când aţi bătut în uşă mai dormeam, iar Viviane tocmai îmi făcea cafeaua.

Maigret îi întinse ziarul. Domnişoara se uită la fotografie fără a manifesta nici cea mai mică surpriză.

— Ea e?

— Da.

— Şi nu vă miră... că...?

— De mult nu mă mai miră nimic. Rochia s-a dus dracului?

— A udat-o ploaia, dar nu s-a rupt.

— Tot aia e, îmi închipui că vreţi să vă dau hainele ei ? Viviane!

Fata, care înţelesese, porni să caute prin unul dintre dulapurile pline cu rochii şi puse pe tejghea o rochie de lână neagră, subţire. Maigret căută numaidecât eticheta.

— Rochia asta şi-a cusut-o singură, spuse domnişoara Irene. Adu şi paltonul, Viviane.

Paltonul, tot de lână, era dintr-o stofa oarecare, bej cu carouri maro, şi fusese cumpărat dintr-un magazin universal de pe strada La Fayette.

— Lucruri de duzină, vedeţi? Nici pantofii nu-s mai acătării. Şi nici combinezonul.

Lucrurile se-nşiruiau unul după altul pe tejghea. Apoi sclava aduse o

poşetă de piele neagră, cu închizătoare din imitaţie de argint. Un creion, o pereche de mănuşi vechi, în rest poşeta era goală.

— Parcă spuneaţi că i-aţi împrumutat o poşetă ?

— Da. Voia să meargă cu asta, dar i-am atras atenţia că nu se potriveşte defel cu rochia şi i-am găsit o poşetă de seară, argintie. A luat-o, şi-a pus înăuntru rujul, pudra şi batista.

— Portmoneu n-avea ?

— Poate o fi avut. N-am fost atentă. Lognon avea în continuare aerul omului care ascultă o discuţie la care n-a fost invitat.

— La ce oră a plecat de aici?

— Îmbrăcatul a durat cam vreun sfert de ceas.

— Era grăbită ?

— Părea, în tot cazul. S-a uitat la ceas de vreo două-trei ori.

— La ceasul ei?

— N-am văzut să aibă ceas. E aici unul, deasupra tejghelei.

— Când a ieşit, ploua. A luat un taxi ?

— Nu era nici un taxi pe stradă. A pornit-o pe jos, spre strada Blanche.

— V-a lăsat din nou numele şi adresa?

— Nu, nu i le-am cerut.

— Dacă sunteţi amabilă să căutaţi bucăţica de hârtie pe care le-aţi însemnat atunci... prima oară!

Domnişoara Irene trecu, oftând, de cealaltă parte a tejghelei, deschise un sertar doldora cu fel de fel de lucruri, carneţele, facturi, creioane, eşantioane de stofa şi un număr mare de nasturi de tot soiul.

Căutând prin sertar fără prea multă convingere, spuse:

— Înţelegeţi, n-are nici un rost să păstrez adrese, pentru că fetele locuiesc de obicei în camere mobilate pe care le schimbă mai des decât combinezonul. Când au rămas fără bani de chirie, si-au luat valea si... Nu! Nu-i asta. Dacă mi-aduc bine aminte, era o stradă undeva, prin cartier. O stradă pe care o ştie toată lumea. N-o găsesc. Dacă ţineţi însă neapărat, o s-o mai caut şi-o să vă telefonez...

— Vă rog.

— Ăsta lucrează cu dumneavoastră? Întrebă ea, arătîndu-1 pe Lognon. O să vă povestească o droaie de lucruri pe socoteala mea! Dar are să vă spună şi că sunt în regulă cu tot ce se cuvine, de ani şi ani de zile. Tu, de colo! Este?

Maigret împachetă veşmintele în hârtia cafenie.

— Nu-mi lăsaţi rochia albastră ?

— Nu acum. O să v-o înapoiem mai târziu.

— Cum doriţi. Când să iasă, Maigret se gândi la altă întrebare:

— Aseară, când a venit, a cerut o rochie pur şi simplu sau rochia pe care-o purtase şi prima oară?

— Rochia pe care o mai îmbrăcase o dată.

— Şi dacă n-aţi fi avut-o la îndemână, credeţi c-ar fi luat alta?

— Nu ştiu. M-a întrebat doar dacă mai am rochia albastră.

— Vă mulţumesc.

— N-aveţi pentru ce.

Se urcară în maşină si sclava închise uşa în urma lor. Lognon tăcea în continuare, aşteptând întrebările.

— A stat la închisoare ?

— De vreo trei sau patru ori.

— Tăinuire ?

— Da.

— Când a fost condamnată ultima dată ?

— Acum vreo patru sau cinci ani. A fost o vreme dansatoare, apoi ţaţă într-o casă dintr-alea, pe timpul când nu fuseseră încă desfiinţate.

— Şi obişnuia dintotdeauna să aibă câte o sclavă ?

Şoferul aştepta să i se comunice direcţia.

— Te duci acasă, Lognon ?

— Dacă n-aveţi nimic urgent să-mi ordonaţi.

— În Piaţa Constantin Pecqueur, spuse comisarul.

— Lăsaţi, pot să mă duc şi pe jos.

Păi cum! Trebuia el să-si ia aerul acela umil şi resemnat!

— O cunoşti pe Viviane asta ?

— Pe asta nu. Domnişoara îşi schimbă din timp în timp sclavele.

— Le dă afară?

— Nu. Fetele pleacă de bunăvoie. Patroana le primeşte în slujbă când sunt leftere şi n-au unde pune capul.

— De ce?

— Poate pentru ca să nu le lase pe trotuar. Lognon părea să spună de fapt: „Ştiu că nu credeţi si că bănuiţi Dumnezeu ştie ce dedesubturi necurate. Se poate întâmpla totuşi ca o femeie dintr-astea să fie miloasă şi să-şi ajute semenele din pură filantropie. Şi despre mine se zice că
sunt..."

Maigret suspină:

— Cred că ar fi mai bine să te odihneşti niţel, Lognon. Probabil că o să am nevoie de dumneata la noapte. Ce părere ai despre cazul ăsta?

Inspectorul nu răspunse, mulţumindu-se a ridica din umeri. La ce se mai preface Maigret că-1 crede în stare să judece, când toată lumea, ştie el prea bine, îl taxează de imbecil?

Păcat! Pentru că Nasolu' era nu numai inteligent, dar şi unul dintre cei mai conştiincioşi oameni de care dispunea poliţia metropolitană.

O piaţetă. Maşina opri în faţa unei case de raport.

— O să-mi telefonaţi la birou ?

— Nu, acasă. Prefer să aştepţi acasă. După jumătate de oră, Maigret intra în biroul inspectorilor de pe Quai des Orfevres, cu pachetul

cafeniu sub braţ.

— Lucas, ai ceva pentru mine ?

— Nimic, şefule!

Maigret se încruntă, surprins, dezamăgit. În definitiv, trecuseră câteva ore de când fotografia apăruse în toate ziarele.

— Nici un telefon ?

— Doar în legătură cu un furt de brânză în Hale.

— Mă gândeam la fata ucisă azi-noapte.

— Nu. Absolut nimic.

Raportul doctorului Paul era pe birou. O privire doar, şi Maigret constată că raportul nu aducea nimic în plus faţă de cele aflate în timpul nopţii de la medicul legist.

— Fii drăguţ şi trimite-1 pe Lapointe la mine !

Aşteptând, comisarul se uita când la veşmintele înşirate pe un fotoliu, când la fotografia fetei.

— Să trăiţi şefu'. Aveţi ceva pentru mine ? îi arătă fotografia, rochia, lenjeria.

— Mai întâi, te duci cu astea sus, la Moers, şi-1 rogi să le examineze... ştie el cum.

Adică Moers o să pună lucrurile într-un sac de hârtie, o să le scuture până ce iese tot praful din ele, iar pe urmă o să analizeze praful la microscop. Operaţie care dădea, câteodată, unele rezultate.

— Să cerceteze şi poşeta, şi pantofii, şi rochia de seară. înţeles?

— Da. Tot nu se ştie cine-i fata ?

— Nu. Ştim doar atât: că aseară a împrumutat rochia pe care o vezi, pentru o noapte, dintr-o prăvălie din Montmartre. După ce termină Moers, te duci la Institutul Medico-Legal şi te uiţi bine la corp.

Tânărul Lapointe, care nu împlinise decât doi ani de meserie, se strâmbă.

— Trebuie! După aceea, te duci şi cauţi o agenţie de modele. Oricare. E una pe strada Saint-Florentin. Acolo faci ce faci şi-mi dibuieşti o tânără care să aibă aproximativ înălţimea şi talia moartei. Numărul 40.

O clipă, Lapointe se întrebă dacă şeful vorbea serios sau voia doar să-1 tachineze.

— Şi după aceea ? întrebă el.

— O pui să-mbrace rochiile fetei. Dacă-i vin bine, o aduci încoace şi te duci cu ea la fotograf.

Lapointe începea să înţeleagă.

— Şi mai e ceva. Vreau şi o fotografie a moartei, dar fardată, aranjată, aşa încât să pară vie.

Exista la Judiciar un fotograf care se pricepea de minune la asemenea treburi.

— Ajunge un montaj combinând două fotografii, aplicând deci

capul moartei pe trupul manechinului. Viteză... Am nevoie de fotografie pentru ultima ediţie a gazetelor de seară.

Maigret, rămas singur în birou, iscăli câteva hârtii pentru expediere, îşi umplu pipa şi-1 trimise pe Lucas să-i aducă, pentru orice eventualitate, dosarul numitei Elisabeth Coumar, zisă Irene. Era convins că n-are să descopere nimic, că femeia a spus adevărul, dar domnişoara era, până una alta, singura persoană care o recunoscuse pe moarta din Piaţa Vintimille.

Cu cât treceau orele, cu atât comisarul era mai uimit de absenţa telefoanelor. Dacă necunoscuta locuia la Paris, erau posibile o serie de ipoteze. Să presupunem mai întâi că fata locuia cu părinţii. În cazul acesta, respectivii, văzând fotografia în ziar, s-ar fi repezit numaidecât spre cel mai apropiat comisariat sau spre Quai des Orfevres.

Dacă locuia singură, fata trebuie că a avut vecini, o portăreasă, şi probabil că, în plus, îşi făcea cumpărăturile prin cartier. Poate însă că locuia împreună cu o prietenă, aşa cum se întâmplă adesea. Ar fi existat, în această eventualitate, încă o persoană care să se îngrijoreze de dispariţia ei şi să recunoască fotografia.

Fata putea locui, de asemenea, într-o pensiune pentru studente sau pentru muncitoare tinere, cum sunt destule, şi faptul ar fi sporit iarăşi numărul persoanelor care s-o cunoască.

Mai rămânea ipoteza unei camere mobilate, închiriată la unul dintre miile de mici hoteluri din Paris.

Maigret sună la biroul inspectorilor.

— Torrence e acolo ? Nu-i ocupat ? Spune-i să treacă pe la mine.

Dacă fata locuia cu părinţii, poliţia n-avea altceva de făcut decât să aştepte. La fel dacă locuia într-o casă particulară, fie singură, fie cu o prietenă. Dar, în celelalte cazuri, cercetările puteau fi accelerate.

— Stai jos, Torrence. Uită-te la fotografia asta. O să avem spre seară una mai bună. Închipuie-ţi că fata e îmbrăcată într-o rochie neagră şi are un palton bej cu carouri. Cam aşa e lumea obişnuită s-o vadă.

În clipa aceea chiar, o rază de soare se strecură pe fereastră, creionând o linie de lumină pe birou. Maigret se opri un moment ca s-o privească, surprins, ca şi cum ar fi observat o pasăre oprindu-se pe pervazul ferestrei.

— În primul rând, du-te jos la „Camere mobilate” şi spune băieţilor să plece cu fotografia prin hotelurile ieftine. Cel mai bine ar fi să înceapă cu arondismentele IX şi XVIII. înţelegi?

— Da. Ştiţi cum o cheamă?

— Nu ştim nimic. Tu îţi faci o listă cu toate pensiunile pentru fete şi dai o raită pe-acolo. Mă-ndoiesc că o să găseşti ceva, dar nu vreau să neglijăm nici o posibilitate.

— Am înţeles.

— Asta-i tot. Ia o maşină, ca să nu pierzi vremea.

În cameră începea să fie cald, dintr-o dată. Maigret deschise fereastra, mai răsfoi câteva hârtii aflate pe birou, se uită la ceas şi hotărî să se ducă la culcare.

— Să mă trezeşti pe la patru, îi ceru el soţiei.

— Dacă trebuie...

Nu trebuia. De fapt, tot ce putea să facă acum era să aştepte. Maigret adormi aproape numaidecât, prăbuşindu-se într-un somn adânc. Când îşi văzu nevasta apropiindu-se de pat cu o ceaşcă de cafea în mână, o privi surprins că se află acolo, în odaia inundată de soare

— E patru. Mi-ai spus că...

— Aşa e... A sunat cineva?

— Instalatorul doar. Zicea că...

Prima ediţie a ziarelor de după-amiază apăruse pe la ora unu. Toate gazetele publicau fotografia de dimineaţă. Moarta era puţin desfigurată, dar Irene o recunoscuse totuşi de la prima vedere, deşi nu o văzuse decât de două ori.

Mai rămânea o eventualitate: ca fata să nu fi fost din Paris, să nu fi tras la hotel, iar în zilele când trecuse pe la magazinul de pe Douai să fi sosit din altă localitate doar cu câteva ore mai devreme. Totuşi, ipoteza nu prea era verosimilă, pentru că toate lucrurile de pe dânsa erau cumpărate de pe strada La Fayette, exceptând, fireşte, rochia pe care şi-o cususe singură.

— Vii la masă?

— Poate.

— Dacă deseară rămâi pe-afară, ia-ţi totuşi pardesiul gros. O să fie rece la noapte.

Când intră în birou, nu găsi nici un bilet pe mapa sa. Dezamăgit, sună după Lucas.

— Tot nimic? Nici un telefon?

— Nimic, şefule. V-am adus dosarul Elisabeth Coumar.

Îl răsfoi în picioare, dar nu găsi nici un amănunt în plus faţă de cele istorisite de Lognon.

— Lapointe a trimis fotografiile la ziare.

— E aici?

— Vă aşteaptă.

— Spune-i să intre.

Fotografiile erau nişte capodopere ca montaj, încât până şi Maigret se cutremură. I se ivea brusc sub ochi imaginea fetei, dar nu aşa cum o văzuse în ploaie, în Piaţa Vintimille, la lumina lanternelor, şi nici aşa cum o întrezărise mai târziu, pe marmura de la Institutul Medico-Legal, ci aşa
cum trebuie să fi fost cu o seară înainte, când bătuse la uşa domnişoarei Irene.

Lapointe părea şi el impresionat.

— Ce părere aveţi, şefu'? făcu el şovăind.

Apoi, după o scurtă tăcere:

— Era frumoasă, nu ?

Frumoasă nu era de fapt cuvântul căutat de Lapointe, şi nici cel care să corespundă realităţii. Fata era drăguţă, fără îndoială, dar avea şi un nu ştiu ce al ei, foarte greu de exprimat. Fotograful izbutise chiar să dea viaţă şi ochilor fetei, care păreau a rosti o întrebare de nedezlegat.

Două fotografii o înfăţişau în rochia neagră, altă fotografie o arăta îmbrăcată cu paltonul în carouri, iar a patra - în rochie de seară. Privind clişeele, ţi-era uşor s-o urmăreşti pe străzile Parisului, unde atâtea fete ca şi ea se furişau prin mulţime, oprindu-se pentru o clipă în faţa vitrinelor, apoi continuându-şi drumul ce avea să le ducă Dumnezeu ştie unde. Avusese si ea un tată, o mamă, mai târziu, la vremea şcolii, colege de-o seamă cu ea. Apoi un număr de oameni o cunoscuseră ca domnişoară. Bărbaţi, femei. Ea le vorbise. Ei o strigaseră pe nume.

Or, acum, când pierise, nimeni nu părea să-şi mai amintească de ea, nimeni nu cunoştea îngrijorarea. De parcă fata în rochie albastră nici n-ar fi trecut vreodată pe acest pământ.

— Nu ţi-a fost greu?

— Ce anume ?

— Să găseşti un model.

— Doar... cam jenant. Erau vreo douăşpe în jurul meu şi, când am scos rochiile, toate s-au repezit să le încerce.

— În fata ta ?

— S-au obişnuit de mult.

Bunul Lapointe, care, după doi ani de P.J., mai era încă în stare să roşească...

— Trimite fotografiile prin provincie. La toate brigăzile.

— M-am gândit la asta şi mi-am permis să le expediez fără să mai aştept ordinele dumneavoastră.

— Perfect. Ai trimis copii şi la comisariate ?

— Acum o jumătate de oră.

— Dă-i un telefon lui Lognon.

— La Secţia a II-a ?

— Nu, acasă.

Câteva minute mai târziu, o voce rostea în receptor:

— Inspectorul Lognon la telefon.

— Maigret.

— Ştiu.

— Ţi-am trimis nişte fotografii la birou. Sunt fotografiile care or să apară în ziare peste vreo oră-două.

— Vreţi s-o iau de la capăt cu ancheta prin localuri ?

Maigret nu ştia nici el de ce nu prea crede în rezultatul acestei

anchete. Totuşi, vizita făcută domnişoarei Irene, originea rochiei de seară, ora la care fusese comisă crima, toate sugerau o legătură cu cartierul barurilor de noapte.

De ce să fi avut nevoie necunoscuta, la ora nouă, de o rochie de seară, dacă nu pentru că trebuia să se ducă într-un loc unde lumea purta haine de seară? Ora la care încep teatrele de obicei trecuse. De altfel, cu excepţia Operei şi a premierelor, la teatru nu ai neapărat nevoie de ţinută de seară.

— Încearcă, la noroc. Ai grijă mai ales de taxiurile de noapte.

Maigret isprăvi convorbirea. Lapointe aştepta instrucţiuni, dar Maigret habar n-avea ce să-i spună. Tot la noroc, formă numărul magazinului din strada Douai.

— Domnişoara Irene ?

— Da, eu sunt.

— Aţi găsit adresa?

— Ah, dumneavoastră eraţi?... Nu! Am căutat peste tot. Cred că am aruncat bucăţica de hârtie sau am folosit-o ca să scriu măsurile unei cliente. Dar mi-am adus aminte cum o chema. Sunt aproape sigură că aşa e. O chema Louise şi încă un nume care începe tot cu L. „La" şi încă ceva... Ceva în genul lui „La Fontaine" sau „La Bruyere"... Nu-i chiar aşa, dar seamănă...

— Domnişoară, atunci când şi-a scos lucrurile din poşeta ei şi le-a mutat în cea argintie, n-aţi văzut cumva dacă avea un buletin de identitate ?

— Nu.

— Dar vreo cheie ?

— A! Staţi puţin! Parcă îmi aduc aminte de nişte chei. Adică nu chei. Ci o singură cheiţă. De aramă.

Maigret o auzi strigând:

— Viviane! Vino-ncoace o clipă...

Dar ce anume îi spunea sclavei (sau protejatei) nu se auzea.

— Viviane zice şi ea că parcă ar fi zărit o cheie, întări domnişoara.

— O cheie plată ?

— Da, ştiţi... aşa cum se fac acum mai toate cheile.

— Bani avea?

— Câteva bancnote împăturite. Da, parcă îmi amintesc... Nu erau multe, vreo două sau trei. Hârtii de o sută de franci. Chiar mă gândeam că n-o să se descurce mult doar cu atâta...

— Altceva nimic?

— Nu, cred că asta-i tot.

Cineva bătu la uşă. Era Janvier, care tocmai sosise şi care, văzând fotografiile de pe birou, avu aceeaşi tresărire ca şi Maigret.

— Aha! vasăzică aţi găsit fotografii de-ale fetei ?

Apoi se încruntă şi le privi mai de aproape:

— Treaba asta... au făcut-o sus?

În sfârşit, murmură:

— Ciudată fată, nu ?

Tot nu ştiau nimic despre ea, exceptând faptul că nimeni - dacă nu punem la socoteală o vânzătoare de rochii de ocazie - nu părea să o fi cunoscut vreodată.

— Ce facem ?

Maigret ridică din umeri şi răspunse:

— Aşteptăm!

Capitolul 3

Slujnicuţa care nu ştie să vorbească la telefon şi bătrâna doamnă din strada Clichy

Maigret, puţin mohorât, puţin dezamăgit, rămase la Quai până la şapte seara, după care luă autobuzul ca să se întoarcă în bulevardul Richard-Lenoir. Pe măsuţă, un ziar desfăcut, cu fotografia necunoscutei pe prima pagină şi, probabil, cu precizări în text cum că Maigret se ocupa de cazul ei.

Totuşi, nevastă-sa nu-1 întrebă nimic. Nici măcar nu încercă să-1 facă să uite de treburi. La un moment dat, pe când mâncau faţă în faţă şi ajunseseră aproape la desert, Maigret observă cu surprindere că e la fel de îngrijorată ca şi el. Dar nu se întrebă dacă nevastă-sa se gândeşte la acelaşi lucru. Mai târziu, comisarul se aşeză în fotoliul lui, îşi aprinse pipa şi începu să citească ziarul, în timp ce doamna Maigret strângea de la masă şi se pregătea să spele vasele. Mai apoi, când ea veni să se aşeze înaintea lui, cu coşuleţul de ciorapi de împletit pe genunchi, o privi de două-trei ori pe furiş şi murmură, în cele din urmă, ca şi cum întrebarea n-ar fi avut nici o importanţă:

— Mă-ntreb când anume are nevoie o fată, dar neapărat nevoie, de o rochie de seară.

De ce era atât de sigur că şi ea se gândise tot timpul la asta ? Ar fi jurat chiar, după oftatul de uşurare auzit, că nevastă-sa de-abia aştepta ca el să deschidă discuţia.

— Poate că nici nu-i nevoie să te duci cu mintea prea departe, începu ea.

— Ce vrei să spui cu asta ?

— Că un bărbat, de pildă, nu şi-ar pune smochingul sau fracul fără un scop anume. Pentru o fată însă, e altceva. Când aveam treisprezece ani, ţin minte că m-am chinuit ore întregi pe ascuns să-mi aranjez o rochie de seară veche, de-a mamei, pe care ea n-o mai purta.

Maigret se uită la ea surprins, ca şi cum ar fi descoperit dintr-o dată o trăsătură neştiută din caracterul nevesti-si.

— Şi câteodată, seara, când toată lumea credea că dorm, mă sculam ca să îmbrac rochia aia şi să mă admir în oglindă. Ba, odată, când părinţii mei erau plecaţi, am îmbrăcat rochia, am încălţat nişte pantofi de-ai mamei, care, fireşte, îmi erau mari, şi am mers aşa până la colţul străzii.

Maigret tăcu mai bine de un minut, fără să bage de seamă că nevastă-sa roşeşte, ruşinată de cele mărturisite.

— Bine, dar aveai treisprezece ani, spuse el, în sfârşit.

— Iar o mătuşă de-a mea, tanti Cecile, pe care n-ai cunoscut-o, dar despre care ţi-am vorbit de multe ori, ştii, aia care fusese foarte bogată câţiva ani şi al cărei bărbat s-a ruinat peste noapte, ei bine, tanti Cecile obişnuia foarte des să se închidă în camera ei, pieptănându-se ore în şir şi gătindu-se ca pentru Operă. Dacă bătea cineva la uşă, striga că are migrenă. Într-o zi, ra-am uitat pe gaura cheii şi am văzut ce făcea de fapt. Se uita în oglinda dulapului şi făcea graţii cu evantaiul, zâmbind.

— E mult de-atunci.

— Crezi că între timp femeile s-au schimbat ?

— Totuşi, trebuie să ai un motiv ceva mai serios pentru ca să baţi la nouă seara la domnişoara Irene, să ceri o rochie de seară, cu toate că n-ai decât două sau trei sute de franci în buzunar, s-o îmbraci urgent şi pe urmă să pleci aşa prin ploaie.

— Da, dar ce voiam să-ţi spun este că motivul respectiv nu trebuie să-i pară neapărat serios unui bărbat.

Maigret înţelegea ce voia ea să spună, dar nu era convins.

— Ţi-e somn ?

Maigret încuviinţă din cap. Se culcară devreme. Dimineaţa era vântoasă si cu un cer mirosind a ploaie, aşa că doamna Maigret îl sili să-şi ia umbrela. La Quai des Orfevres fu cât pe-aci să rateze telefonul mult aşteptat, pentru că tocmai dădea să iasă din birou ca să meargă la raport,

când auzi soneria. Se întoarse din uşă.

— Alo! Aici comisarul Maigret.

— E cineva care nu vrea să-şi spună numele şi ţine neapărat să vorbească personal cu dumneavoastră, spuse cel care era de serviciu la telefoane.

— Fă-mi legătura.

La capătul celălalt al firului se auzi o voce stridentă şi atât de ascuţită, încât receptorul porni să vibreze: era vocea cuiva care n-avea obişnuinţa

discuţiilor la telefon.

— Comisarul Maigret ?

— Da, eu sunt. Cine e la telefon?

Tăcere.

— Alo! Vă ascult...

— Pot să vă spun ceva în legătură cu fata aceea care a fost omorâtă.

— Fata din Piaţa Vintimille ?

Iarăşi tăcere. Maigret se întrebă dacă nu cumva la telefon era un copil.

— Vorbiţi... O cunoaşteţi?

— Da. Ştiu unde stă.

Maigret era convins că pauzele nu erau pricinuite de ezitarea interlocutoarei, ci de faptul că telefonul o impresiona. Vorbitoarea ţipa cu gura lipită de aparat, în loc să vorbească normal. Se auzea muzică la radio, de undeva, şi plânsul unui copil mic.

— Unde?

— Pe strada Clichy, la numărul 113 bis.

— Dar dumneata cine eşti ?

— Dacă aveţi nevoie de informaţii, puteţi s-o întrebaţi pe bătrâna de la doi. Madam' Cremieux, aşa-i spune.

Maigret auzi o voce strigând:

— Rose!... Rose!... Ce...? Drept care, numaidecât, interlocutoarea închise telefonul.

Maigret nu stătu decât două minute în biroul şefului, apoi plecă, luîndu-1 cu el pe Janvier, care tocmai se înapoiase. Cu o seară înainte, inspectorul cutreierase tot Parisul, însă degeaba. Iar Lognon, care se ocupase de barurile de noapte şi de şoferii de taxiuri, nu dăduse până la ora aceea nici un semn de viaţă.

— Cred că e o servitoare abia venită de la tară, îi spuse comisarul lui Janvier. Vorbea cu accent: de unde-o fi, însă?

Strada Clichy, numărul 113 bis. O casă de tip burghez, ca mai toate locuinţele din cartier.

Vizitatorii se opriră mai întâi la portăreasă, o femeie de vreo patruzeci de ani, care-i cercetă cu o privire plină de neîncredere.

— Poliţia Judiciară, rosti Maigret, arătându-i insigna.

— Ce doriţi?

— Aveţi aici o locatară căreia i se zice doamna Cremieux?

— La doi, pe stânga.

— E acasă ?

— Dacă n-o fi ieşit după târguieli. Eu n-am văzut-o.

— Locuieşte singură?

Portăreasa nu părea să aibă conştiinţa pe deplin liniştită.

— Singură... şi nu prea.

— Adică?

— Din când în când şade cineva pe la ea.

— Cineva din familie ?

— Nu. La urma urmei, nu văd de ce-aş face atâtea mistere. N-are decât să se descurce singură. Doamna Cremieux obişnuieşte să primească în gazdă.

— Aşa... pentru un timp, doar?

— Ea ar fi vrut o chiriaşă care să rămână permanent, bineînţeles, numai că la firea ei nu se poate, fug toate ca potârnichile. Cred că ultima a fost a cincea sau a şasea.

— Şi de ce n-ai spus de la-nceput ?

— Pentru că prima oară când a luat o fată în gazdă, era o vânzătoare la Galerii, m-a rugat să spun că e nepoata ei.

— Ţi-a dat ceva ?

Femeia ridică din umeri.

— În primul rând, proprietarul nu permite locatarilor să subînchirieze. După aia, atunci când închiriezi o cameră mobilată, trebuie să te duci la Comisariat să anunţi şi să completezi o droaie de formulare. În sfârşit, n-aş prea crede că a declarat la impozite venitul ăsta.

— Vasăzică... de-asta nu ne-ai anunţat?

Portăreasa înţelese aluzia. De altfel, pe un scaun zăcea o gazetă din ajun cu fotografia necunoscutei pusă bine la vedere.

— O cunoşti ?

— E ultima.

— Ultima, ce?

— Ultima chiriaşă. Ultima nepoată, cum ar spune baba.

— Când ai văzut-o ultima dată ?

— Nu ştiu, nu-mi amintesc.

— Dar cum o cheamă ştii ?

— Madam' Cremieux îi zicea Louise. Însă fata n-a primit nici o scrisoare cât a stat aici, aşa că nu-i ştiu numele de familie. După cum v-am spus, eu nu trebuia să ştiu că-i chiriaşă. Locatarii au dreptul să primească la ei câte o rudă. Şi acum te pomeneşti că, din pricina asta, îmi pierd şi pâinea... Cred că o să scrie şi-n ziare.

— Tot ce se poate. Ce fel de om era?

— Fata? O oarecare, una care dădea din cap când trecea prin faţa mea, dacă-şi aducea aminte, dar care nu şi-a dat niciodată osteneala să schimbe o vorbă cu mine.

— Locuia aici de multă vreme ?

Janvier lua note într-un carnet. Faptul o impresionă pe portăreasă, care acum se gândea mai temeinic înainte de a răspunde.

— Dacă-mi aduc bine aminte, fata a venit cam înainte de Anul nou.

— Avea bagaje?

— Doar o valijoară albastră.

— Cum a cunoscut-o pe doamna Cremieux ?

— Trebuia să-mi închipui c-o să se sfârşească rău. E prima dată când mă las dusă aşa de nas, dar jur pe tot ce-am mai sfânt că e şi ultima. Doamna Cremieux stă aici încă de pe când trăia bărbatu-său, care a fost subdirector la o bancă. De fapt, când am venit eu, ei locuiau aici de mult.

— Când a murit bărbatu-său ?

— Să fie vreo cinci-şase ani. Copii n-aveau. Atunci ea a început să se vaiete, să spună că e groaznic să trăieşti singură într-un apartament atât de mare. Pe urmă a început să vorbească de bani, de pensia care

rămâne aceeaşi, în timp ce viaţa se scumpeşte mereu.

— E bogată ?

— Trebuie să aibă ea ceva stare. într-o zi s-a scăpat şi mi-a mărturisit că are două case, undeva prin arondismentul XX. Prima oară când a primit pe cineva în gazdă, a încercat să mă ducă, spunându-mi că-i o rudă din provincie, dar am ghicit numaidecât care-i situaţia şi m-am dus sus la ea. Atunci mi-a oferit un sfert din chirie, ca să tac din gură, şi eu, minte proastă de femeie, am primit. Adevărul e că apartamentu-i prea mare pentru o singură persoană.

— Dădea anunţuri la ziare ?

— Da. Dar fără adresă, Numai numărul de telefon.

— Cam ce fel de locatare primea ?

— Greu de spus. De obicei, fete destul de curăţele. Fete care lucrau şi erau bucuroase să facă rost de-o cameră mai mare decât la hotel, dar la acelaşi preţ, dacă nu chiar mai ieftin. O singură dată doar s-a nimerit să fie una care părea tot aşa, onorabilă, dar care se scula noaptea şi aducea
bărbaţi în casă. După două zile însă, doamna Cremieux i-a făcut vânt.

— Vorbeşte-mi de ultima chiriaşă.

— Ce vreţi să ştiţi ?

— Totul.

Portăreasa se uită instinctiv la fotografia din ziar.

— V-am spus: eu n-o vedeam decât în fugă, când intra şi ieşea. Pleca dimineaţa, pe la nouă-nouă jumătate.

— Nu ştii unde lucra?

— Nu.

— La prânz, se întorcea la masă ?

— Madam' Cremieux nu le dă voie să gătească în odaie.

— Şi când se întorcea?

— Seara. Câteodată pe la şapte, alteori la zece sau la unsprezece.

— Ieşea des ? O căutau ceva prietene... prieteni ?

— N-a căutat-o nimeni niciodată.

— Ai văzut-o cumva vreodată în rochie de seară ?

Portăreasa făcu semn că nu.

— Ştiţi, era o fată ca atâtea altele, si nu m-am prea uitat eu cu atenţie la ea. Mai ales că-mi închipuiam că n-o să dureze mult.

— De ce?

— V-am spus. Baba vrea pe de o parte să închirieze o cameră, dar, pe de altă parte, nu-i place să fie deranjată. Ea se culcă de obicei pe la zece jumătate şi, dacă locatara are nenorocul să se întoarcă mai târziu, îi face scandal. De fapt, bătrâna n-ar avea nevoie atât de o chiriaşă, cât mai degrabă de cineva care să-i ţină de urât şi cu care să joace cărţi.

Portăreasa n-avea cum să înţeleagă zâmbetul lui Maigret, care

tocmai se gândea la negustoreasa de rochii din strada Douai. Elisabeth Coumar adăpostea fete fără căpătâi şi din bunătate, probabil, dar mai ales ca remediu împotriva singurătăţii; şi, întrucât îi datorau totul, ele se transformau într-un fel de sclave pentru un timp mai scurt sau mai lung.

Doamna Cremieux îşi lua câte o chiriaşă. În fond, amândouă făceau cam acelaşi lucru. Şi cine ştie câte asemenea femei în vârstă sau fete bătrâne erau la Paris, care căutau în felul acesta să-si asigure tovărăşia cuiva, preferabil o persoană tânără şi fără griji...

— Ah, dac-aş putea să-i dau îndărăt fleacul ăla de bani pe care i-am primit şi să-mi păstrez slujba...

— Aşadar, nu ştii cine era fata, nici de unde venea, nici ce făcea, nici cu cine se vedea?

— Nu.

— Am impresia că nu-ţi prea plăcea!

— Mie nu-mi plac oamenii care n-au mai mult ca mine, dar se cred superiori.

— Crezi că era săracă ?

— Dacă o vedeam mereu cu aceeaşi rochie pe dânsa şi cu acelaşi palton...

— În casa asta sunt ceva servitoare ?

— De ce mă întrebaţi? Sunt, trei cu totul. Aia a locatarilor de la unu, aia de la doi pe dreapta si...

— E printre ele una mai tânără şi care tocmai a venit de la ţară?

— Cred că vorbiţi de Rose.

— Unde lucrează ?

— La doi, la Larcher. Familia Larcher avea deja doi copii, dar doamna a născut acum două luni şi, fiindcă n-o scotea la capăt, şi-a adus o servitoare din Normandia.

— Familia Larcher are telefon?

— Da. Domnul Larcher are o slujbă bună la o societate de asigurări. Şi-au luat de curând şi maşină.

— Mulţumesc.

— Dacă s-ar putea ca proprietarul să nu afle... de...

— Încă ceva. Ieri, când a apărut fotografia fetei în gazetă, ai recunoscut-o?

Portăreasa ezită o clipă, apoi minţi:

— Nu prea. Ştiţi, prima fotografie...

— Doamna Cremieux te-a căutat ?

Portăreasa roşi.

— Da, când s-a întors de la târguieli, a trecut pe la mine. Cică poliţia-i destul de bine plătită ca să nu-i facă alţii treburile. Am înţeles şi...

Dar când am văzut a doua fotografie, asta, m-am gândit să vă chem

şi, de fapt, mai bine că aţi venit... parcă mi s-a luat o piatră de pe inimă.

Casa avea lift. Maigret şi Janvier urcară până la etajul doi. în spatele uşii din dreapta se auzeau glasuri de copii şi încă o voce, pe care Maigret o recunoscu şi care striga:

— Jean-Paul!... Jean-Paul!... Las-o-n pace pe surioara ta!

Maigret sună la uşa din stânga. Întâi se auziră nişte paşi uşori, furişaţi, dinăuntru. Cineva întrebă din spatele uşii:

— Ce s-a-ntâmplat ?

— Doamna Cremieux?

— Ce doriţi?

— Politia.

Câteva clipe de linişte, apoi un murmur:

— Un moment...

Femeia se îndepărtă — fără îndoială, să se aranjeze un pic. Când reveni, zgomotul paşilor nu mai era acelaşi: îşi schimbase, probabil, papucii cu nişte pantofi. Deschise uşa, dar nu cu prea mare tragere de inimă, şi-i privi scrutător pe amândoi.

— Poftiţi. Nu terminasem încă dereticatul.

Cu toate acestea, purta o rochie neagră destul de pretenţioasă şi era pieptănată cu grijă. Avea între şaizeci şi cinci şi şaptezeci de ani, era mărunţică, slabă, dar vădea încă o putere surprinzătoare.

— Aveţi vreo legitimaţie?

Maigret îi arătă insigna, pe care cucoana o cercetă cu atenţie.

— Dumneavoastră sunteţi comisarul Maigret? îi pofti într-un salon destul de spaţios, dar atât, de încărcat cu mobile şi bibelouri, încât abia dacă aveai loc să te mişti.

— Luaţi loc. Ce poftiţi?

Gazda se aşezase, destul de demnă, neputându-şi împiedica însă o crispare nervoasă a degetelor.

— Am venit în legătură cu locatara dumneavoastră.

— N-am locatari. Dacă se întâmplă să primesc pe câte cineva şi să-i ofer adăpost...

— Suntem la curent, doamnă Cremieux... Fără să se tulbure, interlocutoarea aruncă o privire pătrunzătoare către comisar.

— La curent cu ce ?

— Cu totul. Noi însă nu lucrăm la Ministerul de Finanţe, aşa că declaraţiile dumneavoastră asupra veniturilor nu ne privesc. În cameră nu se vedea nici un ziar. Maigret scoase din buzunar fotografia necunoscutei.

— O recunoaşteţi ?

— A stat la mine câte va zile.

— Câteva zile?

— Să zicem câteva săptămâni.

— Sau să zicem, mai degrabă, două luni şi jumătate, nu?

— Se prea poate. La vârsta mea, timpul contează atât de puţin! Nici nu vă închipuiţi ce repede ajung să treacă zilele.

— Cum o chema ?

— Louise Laboine.

— Ăsta-i numele de pe buletin?

— Nu i-am văzut buletinul. Ăsta-i numele pe care mi L-a spus atunci când s-a prezentat.

— Vasăzică nu ştiţi dacă-i numele ei adevărat ?

— N-aveam nici un motiv s-o bănuiesc că mă înşeală.

— Louise Laboine a citit anunţul din ziar ?

— De unde ştiţi ?! V-a spus portăreasa ?

— N-are nici o importanţă, doamnă. V-aş ruga să nu pierdem timpul. Şi, în plus, vreau să precizez că eu pun întrebările.

— Foarte bine, vă ascult, răspunse ea demn.

— Louise Laboine a răspuns la anunţul dumneavoastră?

— Mi-a telefonat să mă întrebe de preţ. I l-am spus. Atunci a vrut să ştie dacă nu pot să-i las ceva mai ieftin şi i-am spus să treacă pe aici.

— Aţi acceptat să faceţi o reducere?

— Da.

— De ce ?

— Pentru că aşa sunt eu: mă las totdeauna dusă.

— De ce?

— Când vin aici, pentru cameră, toate par foarte cumsecade, sunt smerite, îndatoritoare. Am întrebat-o, de pildă, dacă obişnuieşte să iasă seara şi mi-a zis că nu.

— Ştiţi unde lucra ?

— Mi se pare că la un birou, dar unde anume habar n-am. Abia după câteva zile m-am lămurit ce fel de specimen era.

— Adică?

— O fire îngrozitor de închisă... una care când îşi pune-n cap să nu spună nimic...

— Nu ştiţi nimic despre ea? Nu vorbea cu dumneavoastră ?

— Foarte puţin. Se credea la hotel. Dimineaţa se îmbrăca şi pleca. Dacă ne întâlneam, îmi dădea bună ziua în treacăt şi atât!

— Când pleca de acasă, pleca totdeauna la aceeaşi oră?

— Tocmai asta mi s-a părut ciudat. în primele două sau trei zile pleca de acasă la opt şi jumătate, de unde am tras concluzia că fata începe lucrul la nouă. După aia, de mai multe ori la rând, a plecat abia la nouă şi un sfert. Atunci ţin minte că am întrebat-o dacă şi-a schimbat serviciul.

— Şi ce v-a răspuns ?

— Nimic. Asta era genul ei. Când nu-i convenea ceva, se făcea că

plouă, iar seara încerca în fel şi chip să mă ocolească.

— Trebuia să traverseze salonul ca să ajungă în camera ei?

— Da. Eu stau mai toată vremea aici. O pofteam mereu să stea jos, să ia o ceaşcă de cafea, de ceai. O singură dată a binevoit să rămână cu mine şi sunt sigură că într-un ceas, cât a stat, n-a scos mai mult de cinci fraze.

— Despre ce aţi vorbit ?

— De toate. încercam să mă lămuresc.

— În legătură cu ce ?

— Cine este, de unde vine.

— Şi n-aţi reuşit să aflaţi nimic de la ea?

— Ştiu doar atât: fata cunoştea sudul Franţei. Îi povestisem de Nisa, unde pe vremuri mergeam în fiecare an câte două săptămâni cu bărbatul meu, şi am văzut că si ea fusese acolo. Când am întrebat-o de părinţi, parcă era cu mintea în altă parte. Dac-aţi fi văzut-o ce mutre făcea în asemenea momente, sunt sigură că v-ar fi scos şi pe dumneavoastră din sărite.

— Unde mânca?

— În principiu, în oraş. Eu nu permit chiriaşelor să gătească în cameră, căci e pericol de incendiu. Dacă-şi aduc spirtiere, nu se ştie ce se poate întâmpla. Fără să mai socotim că am numai mobile vechi, de valoare, rămase din familie. Numai că, oricât se ascundea, tot am zărit odată nişte firimituri de pâine, iar altădată am prins-o arzând hârtii grase, de la mezeluri, precis.

— Seara se închidea în cameră şi stătea acolo singură?

— Da, de cele mai multe ori. Nu ştiu dacă ieşea de două-trei ori pe săptămână.

— Atunci când ieşea în oraş, se îmbrăca de seară?

— Cum să se îmbrace de seară, când n-avea cu totul decât o singură rochie şi un palton? Iar luna trecută, ce-am prevăzut s-a întâmplat!

— Ce-aţi prevăzut?

— Că într-o bună zi n-o să aibă cu ce-şi plăti chiria.

— N-a plătit-o?

— Mi-a dat o sută de franci acont şi restul mi L-a promis până la sfârşitul săptămânii. La sfârşitul săptămânii, a încercat să mă evite, dar i-am tăiat drumul. Atunci mi-a zis că într-o zi-două o să facă rost de bani. Să nu vă închipuiţi că sunt zgârcită şi că nu mă gândesc decât la bani. Bineînţeles, am nevoie de ei ca toată lumea. Numai că, dacă s-ar fi purtat ca o fiinţă omenească, aş mai fi păsuit-o.

— I-aţi cerut să plece?

— Răsalaltăieri, cu o zi înainte să fi dispărut. I-am spus că aştept o rudă din provincie şi că am nevoie de cameră.

— Cum a reacţionat?

— A spus : „Bine”.

— Dacă vreţi să ne arătaţi camera... Bătrâna doamnă se ridică din fotoliu, la fel de plină de demnitate.

— Pe-aici, vă rog. O să vedeţi că n-ar fi găsit nicăieri o cameră ca asta...

Camera era într-adevăr spaţioasă, avea ferestre mari, luminoase, şi, aidoma salonului, era mobilată stil veacul al nouăsprezecelea. Patul era din acaju masiv, iar între ferestre trona un birou „empire", care pesemne că aparţinuse domnului Cremieux, dar nu-şi găsise loc în altă parte.

La ferestre, perdele grele de catifea. Pe pereţi, fotografii vechi de familie, cu rame negre sau aurite.

— Singurul neajuns e că baia-i comună. Dar eu aşteptam întotdeauna ca dânsa să meargă prima şi nu intram niciodată fără să bat la uşă.

— Îmi închipui că n-aţi luat nimic din cameră după dispariţia fetei?

— Bineînţeles că nu.

— Când aţi văzut că nu mai vine, aţi căutat cumva printre lucrurile ei?

— Nici nu prea aveai printre ce lucruri să cauţi. Am venit să controlez doar dacă nu cumva si le-a luat cu dânsa.

— Şi?

— Nu si le-a luat. Puteţi să vedeţi.

Pe comodă zăceau un pieptene, o perie, o trusă ieftină de manichiură şi o cutie de pudră dintre cele mai obişnuite. în plus, un tub de aspirine şi unul cu somnifere.

Maigret deschise sertarele, dar nu găsi decât ceva lenjerie, precum şi un fier de călcat electric, înfăşurat într-un combinezon de mătase artificială.

— Ce vă spuneam! exclamă doamna Cremieux.

— Ce?

— Îi atrăsesem atenţia cât se poate de clar: nu permit spălatul şi călcatul rufelor în cameră. Poftim ce făcea ea serile, când se închidea câte o oră în baie! Şi tot de-asta închidea uşa cu cheia.

Într-un alt sertar, comisarul găsi o mapă cu hârtie de scrisori, două-trei creioane şi un stilou. În dulap atârna un capot de bumbac şi într-un colt se vedea o valiză albastră din material textil. Valiza era închisă cu cheia. Cheia, însă, nicăieri. Maigret forţă închizătoarea cu vârful briceagului, în timp ce bătrâna se apropie. Valiza era goală.

— N-a căutat-o nimeni, niciodată?

— Nu, nimeni.

— Sunteţi sigură că n-a intrat nimeni în apartament în lipsa dumneavoastră?

— Mi-aş fi dat seama: cunosc atât de bine locul fiecărui lucru, încât...

— Telefoane primea?

— O singură dată.

— Când?

— Acum vreo două săptămâni. Adică nu, mai demult. Cred că acum o lună. într-o seară, pe la opt, era în cameră, când cineva a chemat-o la telefon.

— Un bărbat?

— Nu, o femeie.

— Dacă vreţi să vă amintiţi exact vorbele ei...

— M-a întrebat: „Domnişoara Laboine e acasă ?" I-am răspuns că aşa cred. M-am dus şi am bătut la uşă: „Domnişoară Louise, la telefon". „Eu ?" se miră ea. „Da, dumneata." „Numaidecât!" Atunci am avut impresia că plânsese.

— Înainte de a vorbi la telefon, sau după ?

— Înainte, adică atunci când a ieşit din cameră.

— Era îmbrăcată ?

— Nu. Era-n capot şi cu picioarele goale.

— Şi cam ce-a spus la telefon ?

— Mai nimic. Doar: „Da... da... bine... Cine?... Poate...". La sfârşit a zis: „Pe curând".

— A plecat ?

— Da, după zece minute.

— În seara aceea la ce oră s-a întors ?

— Nu s-a întors toată noaptea. De-abia pe la şase dimineaţa a intrat în casă. O aşteptam, eram hotărâtă s-o dau afară. Dar mi-a spus că a trebuit să vegheze toată noaptea la căpătâiul unei rude bolnave. De altfel, nici n-avea aerul cuiva care vine de la o petrecere. Pe urmă s-a culcat si n-a mai ieşit din cameră vreo două zile. Eu i-am adus demâncare şi i-am cumpărat aspirine; zicea că are gripă.

Îşi închipuia oare proprietăreasa că fiecare cuvânt făcea să se-nchege în mintea lui Maigret o imagine, deşi acesta părea că de-abia o ascultă? Puţin câte puţin, comisarul reconstituia viaţa trăită de cele două femei în apartamentul întunecos şi înţesat de mobile. în privinţa uneia dintre locatare, cel puţin, era simplu: o avea în faţa ochilor. Mai greu era să-şi închipuie mişcările fetei, vocea, gesturile şi mai ales gândurile ei.

Acum îi aflase, în sfârşit, numele, cu condiţia, firește, ca numele să fie cel adevărat. Pe urmă, ştia unde locuise în ultimele două luni si cum îşi petrecea serile, adică o parte din seri.

Maigret mai ştia că fusese de două ori în strada Douai, ca să închirieze sau să împrumute o rochie de seară. Prima oară plătise taxa obişnuită. A doua oară avea numai două sau trei sute de franci în buzunar, adică o sumă îndestulătoare doar pentru un taxi sau pentru o masă pe sponci.

De ce s-o fi dus prima oară la domnişoara Irene? Din pricina telefonului? Puţin probabil. În seara aceea nu venise chiar aşa de târziu la magazin. De altfel, când se întorsese acasă, la şase dimineaţa, era îmbrăcată cu rochia şi paltonul cele de toate zilele. N-ar fi avut cum să treacă între timp pe la domnişoara Irene pentru a înapoia rochia albastră, căci aceasta se trezea târziu.

Din toate datele strânse la un loc, reieşea că pe la 1 ianuarie, deci cam cu două luni înainte, Louise mai avea ceva bani, dovadă că hotărâse să închirieze o cameră. Dar bani puţini, dovadă că se tocmise, solicitând o reducere. Dimineaţa pleca la ore aproape regulate, mai întâi pe la opt şi jumătate, apoi după nouă.

Ce făcea toată ziua ? Dar în serile când lipsea de-acasă ? De citit, nu citea. Nici o carte în cameră, nici o revistă. De cusut, iarăşi nu cosea; doar atât cât să-şi dreagă îmbrăcămintea şi rufăria, pentru că în sertar erau numai trei mosoare de aţă, un degetar, nişte foarfece, nişte mătase bej pentru ciorapi şi câteva ace într-o trusă.

După spusele doctorului Paul, fata trebuie să fi avut aproximativ douăzeci de ani.

— Vă jur că e ultima oară când mai subînchiriez!

— Presupun că-şi făcea curat singură ?

— Doar nu era să fac pe servitoarea ei! A încercat una o dată, dar vă rog să mă credeţi că a doua oară n-a mai deschis gura.

— Ce făcea duminicile ?

— Dormea până târziu. La liturghie, de asta mi-am dat seama încă de la început, nu mergea. Am întrebat-o dacă nu e catolică. Mi-a răspuns că ba da, este. Dar zicea şi ea aşa, înţelegeţi, ca să fie... Câteodată ieşea din casă abia pe la unu după-amiaza. îmi închipui că se ducea la cinema, îmi aduc aminte că odată am găsit un bilet de cinema în cameră.

— Nu ştiţi de la ce cinematograf era?

— N-am remarcat. Era un bilet roz.

— Unul singur?

Şi deodată Maigret îi aruncă o privire scrutătoare bătrânei, ca şi cum ar fi vrut s-o împiedice să mintă.

— Ce avea în poşetă?

— Cum aş putea să...

— Răspundeţi! V-aţi uitat, desigur, în poşeta ei, când o lăsa prin casă.

— Nu prea o lăsa aşa...

— O dată a fost suficient. Buletinul i l-aţi văzut ?

— Nu.

— N-avea acte ?

— Poate că avea. Dar nu în poşetă. Şi, oricum, nu în ziua aia. De fapt, prima oară m-am uitat abia acum o săptămână. începusem să cad

la bănuieli.

— Ce fel de bănuieli ?

— Dacă ar fi lucrat regulat, ar fi avut cu ce să-şi plătească chiria. Tot aşa, e prima oară când văd o fată de vârsta ei să n-aibă decât o rochie. În sfârşit, nu era chip să scoţi de la ea nimic, nici despre ce face, nici de unde vine, nici despre familie.

— Şi ce v-aţi închipuit?

— Că a fugit de-acasă. Sau poate...

— Ce?

— Nu ştiu. Nu ştiam de unde s-o iau, înţelegeţi ? Sunt oameni de la care ştii imediat la ce să te aştepţi. De la ea, nu. Nu vorbea cu nici un fel de accent. Nici nu părea să vină de la ţară. Cred că avea ceva şcoală. Şi, în afară de faptul că nu răspundea la întrebări şi că mă ocolea sistematic, era destul de bine crescută. Da, cred că era destul de bine crescută.

— Ce avea în poşetă ?

— Un ruj, o pudrieră, o batistă şi nişte chei.

— Ce fel de chei?

— Cheia de la apartament, pe care o primise de la mine, si cheia de la valiză. Mai avea şi un portmoneu cam uzat, unde ţinea banii şi o fotografie.

— A unui bărbat sau a unei femei?

— A unui bărbat. Dar nu e ce credeţi. Era o fotografie veche de cel puţin cincisprezece ani, îngălbenită, crăpată. Iar bărbatul trebuie să fi avut cam patruzeci de ani.

— Cum arăta ?

— Un bărbat frumos, elegant. Ce m-a frapat a fost faptul că purta un costum de culoare foarte deschisă, probabil de pânză, cum am văzut deseori pe la Nisa. Mă gândeam la Nisa şi pentru că în spatele bărbatului se zărea un palmier.

— N-aţi remarcat cumva o asemănare între el şi...

— Şi ea? Nu. M-am gândit şi eu la asta. Dacă e cumva taică-său, ea nu-i semăna deloc.

— Dacă l-aţi întâlni acum, l-aţi recunoaşte ?

— Cu condiţia să nu se fi schimbat prea mult între timp.

— N-aţi discutat cumva cu Louise despre el ?

— Cum era să-i spun că am văzut fotografia ? ! Ar fi însemnat că m-am uitat în poşetă. I-am vorbit doar despre Nisa, despre locurile din sud...

— Janvier, ia, te rog, lucrurile astea.

Maigret arătă cu degetul spre sertare, capotul din dulap şi valiza albastră. Avuţia fetei încăpea toată în valiză, însă închizătoarea fiind stricată, trebuiră să-i ceară bătrânei nişte sfoară, ca să închidă micul geamantan.

— Credeţi că o să am necazuri ?
— Cu noi, nu.
— Dar cu fiscul ?
Maigret ridică din umeri şi mormăi:
— Asta nu ne priveşte.

Capitolul 4

În care-i vorba de fata de pe bancă şi de mireasa din bar

Bătrâna îi văzuse, prin deschizătura uşii (pe care avusese grijă să n-o închidă de tot), îndreptându-se nu spre lift sau spre scară, ci spre apartamentul din faţă. Mai târziu, când ieşiră, Maigret trase cu coada ochiului spre uşa care se tot mişca şi îi spuse lui Janvier, în timp ce coborau:

— E geloasă.

Odată, la procesul unui cetăţean pe care îl trimisese în faţa Curţii cu juri cineva care urmărea dezbaterile îi şoptise:

— Mă-ntreb la ce se gândeşte.

Drept care, Maigret îi aruncase:

— La ce vor scrie mâine ziarele despre el. Părerea lui era că asasinii, cel puţin până la condamnare, sunt mai puţin preocupaţi de crima săvârşită şi mai puţin încă de amintirea victimei - decât de efectul pe care au izbutit să-1 producă asupra publicului. Ei se transformă în vedete de la o zi la alta. Ziariştii îi asaltează. Fotografii, de asemenea. Câteodată, lumea aşteaptă la coadă ceasuri de-a rândul ca să le vadă chipul. Nu e normal, în asemenea condiţii, să capeţi un suflet de cabotin?

Pe văduva Cremieux, bineînţeles, vizita intempestivă a poliţiei n-o încântase peste măsură. Şi, în plus, Maigret avea un fel al lui de a pune întrebările care nu-ţi îngăduia să răspunzi aşa cum ai fi dorit. Fusese nevoită să mărturisească nişte lucruri relativ neplăcute. Dar, cel puţin,
cineva se ocupase de dânsa vreme de o oră şi mai bine, mergând până acolo încât să-i noteze cele mai neînsemnate vorbe într-un carneţel.

Or, numaidecât după aceea, acelaşi comisar se ducea să sune la uşa din faţă, prezentând onoruri identice unei slujnicuţe de la ţară, care abia deschisese ochii în lume.

— Nu bem ceva?

Trecuse de ora unsprezece. Cei doi intrară într-un bar din colţul străzii, unde degustară aperitivul fără a scoate o vorbă, ca şi cum ar fi rumegat amândoi ştirile de curând aflate.

Se petrecea cu Louise Laboine cam ceea ce se întâmplă cu plăcile fotografice atunci când le cufunzi în revelator. Cu două zile în urmă, fata nici nu exista în mintea lor. Apoi se ivise ca o siluetă albastră, un profil pe asfaltul ud din Piaţa Vintimille, un trup alb pe marmura de la Institutul Medico-Legal. Iar acum fiinţa aceasta dobândise un nume; şi, încet-încet, imaginea ei începea să prindă contur, deşi arăta încă

foarte-foarte schematic.

Stăpâna numitei Rose se simţise şi ea puţin jignită când Maigret îi spusese:

— Dacă sunteţi amabilă să staţi puţin cu copiii, în timp ce noi o să-i punem câteva întrebări slujnicei!

Rose, care nici nu împlinise şaisprezece ani, mai avea încă pufuşor pe obraz.

— Tu mi-ai telefonat azi-dimineaţă, nu?

— Da, domnule.

— Ai cunoscut-o pe Louise Laboine?

— Nu ştiam că o cheamă aşa.

— Te întâlneai cu ea pe scară?

— Da, domnule.

— Îţi vorbea?

— Nu mi-a vorbit niciodată, dar îmi zâmbea mereu. M-am gândit întotdeauna că trebuie să fie foarte tristă. Semăna cu o artistă de cinema.

— Dar în altă parte n-ai mai văzut-o ?

— Ba da. De câteva ori.

— Unde?

— În parcul de la Trinite. Eu mă duc acolo mai în fiecare după-amiază cu copiii. Şedea pe-o bancă.

— Ce făcea acolo ?

— Nimic.

— Poate aştepta pe cineva.

— N-am văzut-o cu nimeni.

— Citea?

— Nu. Odată, ţin minte că a mâncat un sandviş. Dumneavoastră ce credeţi? Stia c-o să moară?

Altceva nu mai aflaseră de la Rose. Cert era că, cel puţin de la o vreme, fata n-avea un serviciu regulat. Şi nici nu se ostenea să meargă prea departe de casă. Cobora pe strada Clichy, apoi, fără a depăşi limitele cartierului, mergea să se aşeze în fata bisericii Trinite.

Lui Maigret îi venise în minte s-o întrebe:

— Ai văzut-o vreodată intrând în biserică?

— Nu, domnule.

Comisarul plăti, îşi şterse colţurile gurii şi urcă în micul automobil, urmat de Janvier. La Quai des Orfevres, în anticameră, zări de cum intră o siluetă cenuşie. Era Lognon, cu nasul mai roşu ca oricând.

— Mă aşteptai, Lognon?

— De-o oră.

— S-ar zice că azi-noapte n-ai prea dormit.

— Nu contează.

— Hai până la mine-n birou.

Privindu-1 pe Lognon aşteptând în anticameră, nu l-ai fi luat drept poliţist, ci mai degrabă drept cineva care a venit să facă mărturisiri complete, într-atât era Nasolu' de întunecat şi lugubru. De data aceasta însă, avea într-adevăr guturai, o voce dogită şi-şi scotea mereu batista din buzunar. Dar Lognon nu se tânguia, adoptând aerul resemnat al omului care a suferit toată viaţa şi va mai suferi până la capătul zilelor sale.

Maigret se aşeză, îşi umplu pipa şi, fără ca interlocutorul său, care şedea pe marginea scaunului, să scoată o vorbă, aruncă:

— Presupun că ai ceva nou?

— Am venit să vă dau raportul.

— Te ascult, bătrâne.

Din păcate, cordialitatea n-avea efect asupra musafirului. Dimpotrivă, Nasolu' o socotea probabil Dumnezeu ştie ce soi de ironie.

— Aseară am repetat rondul din noaptea trecută, dar mai cu de-amănuntul. Până pe la trei dimineaţa însă, adică până la trei şi patru minute precis, n-am obţinut nici un rezultat.

În timp ce vorbea, scoase o bucată de hârtie din buzunar.

— Aşadar, la ora trei şi patru minute am interogat în faţa barului de noapte Le Grelot un şofer de taxi, pe nume Leon Zirkt, în vârstă de 53 de ani, domiciliat la Levallois-Perrot.

Amănuntele acestea erau, probabil, perfect inutile. Inspectorul ţinea însă să pună punctul pe „i”, subliniind astfel că nu e decât un subaltern

care nu-şi poate îngădui să aprecieze ce este semnificativ într-o anchetă şi ce nu.

Vorbea cu glas monoton, fără a se uita în ochii comisarului. Maigret nu se putea abţine să zâmbească.

— I-am arătat fotografia, adică mai exact fotografiile, şi atunci şoferul a recunoscut-o pe fata în rochie de seară.

Se opri o clipă din expunere, ca un actor în aşteptarea efectului. Nu ştia că Maigret descoperise si identitatea victimei, si ultima ei locuinţă.

— În noaptea de luni spre marţi , Leon Zirkt staţiona pe la douăsprezece fără ceva în faţă la Romeo. Romeo e un bar nou de pe strada Caumartin.

Nasolu', care pregătise totul cu grijă, mai scoase o hârtie din buzunar. O tăietură dintr-un ziar.

— În noaptea aceea, în mod excepţional, Romeo nu era deschis pentru clienţii obişnuiţi, deoarece sala fusese închiriată pentru o nuntă.

Şi aşa cum avocatul, la tribunal, pune documentele în faţa preşedintelui, Lognon puse tăietura din ziar în faţa lui Maigret, apoi se aşeză la loc.

— După cum veţi constata, e vorba de căsătoria unui oarecare Marco Santoni, reprezentantul pentru Franţa al unei mari firme de vermut italian, cu domnişoara Jeanine Armenieu din Paris, fără profesiune. Barul a fost plin cu invitaţi, pentru că se pare că Marco Santoni e un tip foarte cunoscut în lumea amatorilor de distracţii.

— Astea toate le ştii de la Zirkt?

— Nu. Am fost la Romeo. Şoferul aştepta deci împreună cu alţi colegi, în stradă. Ploua mărunt. Pe la douăsprezece şi un sfert a ieşit din local o tânără în rochie de seară albastră, cu o capă de catifea de culoare închisă, şi a început să meargă pe trotuar. Zirkt a strigat ca de obicei: „Taxi!", dar fata a mers mai departe, clătinând din cap.

— E sigur că ea era?

— Da. Intrarea de la Romeo e luminată de o firmă cu neon. Zirkt, ca om obişnuit să lucreze noaptea, a remarcat numaidecât că rochia necunoscutei era cam prăpădită. De altfel, mai am un martor, pe numitul Gaston Rouget, care e om la intrare la Romeo. Şi el a recunoscut fotografia.

— Presupun că şoferul nu ştie încotro s-a îndreptat fata?

Lognon îşi şterse nasul. N-avea aerul că triumfă, dimpotrivă, vădea o umilinţă fără margini, ca şi cum s-ar fi. scuzat pentru puţinul pe care-1 aduce.

— În momentul acela, vreau să spun câteva minute mai târziu, un bărbat si o femeie au ieşit din local, cerând şoferului să-i ducă la Etoile. Or, când Zirkt traversa Piaţa Saint-Augustin, s-a încrucişat cu fata care tocmai traversa şi ea piaţa, dar pe jos. Mergea cu paşi repezi înspre bulevardul Haussmann, ca şi cum ar fi vrut să ajungă pe Champs-Elysees.

— Asta-i tot?

— Şoferul si-a lăsat clienţii la destinaţie, iar mai târziu, spre mirarea sa, a întâlnit-o din nou pe fată la colţul bulevardului Haussmann şi al foburgului Saint-Honore. Ea continua să meargă pe jos. Zirkt era curios să vadă cât timp îi trebuise fetei să parcurgă tot drumul ăsta şi s-a uitat la ceas. Era aproape unu.

Or, după cum se ştie, Louise Laboine a fost ucisă pe la două noaptea şi găsită în Piaţa Vintimille la ora trei.

Lognon lucrase bine. Şi încă nu spusese totul. Maigret pricepu că mai are ceva, văzîndu-1 că şade mai departe pe scaun şi scoate a treia bucată de hârtie din buzunar.

— Marco Santoni locuieşte într-un apartament de pe strada Berri.

— Te-ai întâlnit si cu?

— Nu. După banchetul de la Romeo, mirii au luat avionul de Florenţa. E vorba să petreacă acolo câteva zile. Am vorbit cu valetul lui Santoni, un anume Joseph Ruchon.

Lognon n-avea maşină la dispoziţie. De asemenea, mai mult ca sigur

că nu luase taxiul, ştiind că decontul îi va fi puricat până la ultima centimă. De unde concluzia că, în cursul nopţii, făcuse toate drumurile pe jos. Iar dimineaţa — cu metroul sau autobuzul.

— L-am interogat şi pe barmanul de la Fouquet's, de pe Champs-Elysees. Am mai vorbit şi cu alţi doi barmani. Pe barmanul de la Maxim's n-am apucat să-1 văd: locuieşte undeva la periferie şi nu venise încă la lucru.

Buzunarul Nasolului părea fără de fund. Pescuia de-acolo, rând pe rând, bucăţi de hârtie, corespunzând fiecare unei faze din anchetă.

— Santoni are patruzeci şi cinci de ani. E un bărbat frumos, cam plinuţ, foarte pus la punct, frecventează cabaretele, barurile si restaurantele cele mai bune. A avut la viaţa lui o mulţime de amante, pe care le recruta mai cu seamă dintre manechine şi dansatoare. Pe Jeanine Armenieu a întâlnit-o, din câte mi s-a spus, acum patru-cinci luni de zile.

— Era manechin ?

— Nu. Fata nu frecventa aceleaşi cercuri. De altfel, Santoni n-a spus niciodată unde a descoperit-o.

— Vârsta ?

— Douăzeci şi doi de ani. La scurt timp după ce L-a cunoscut pe Santoni, s-a instalat la Hotel Washington de pe strada Washington. Santoni o vizita des, o scotea în oraş şi, uneori, Jeanine rămânea peste noapte la el.

— E prima căsătorie?

— Da.

— Valetul a văzut fotografia moartei?

— I-am arătat-o. Afirmă că n-o cunoaşte. Am arătat fotografia şi celor trei barmani, dar nici unul n-a recunoscut-o.

— În noaptea de luni spre marţi, valetul era în apartament?

— Tocmai termina de făcut valizele... pentru voiajul de nuntă. N-a sunat nimeni la uşă. Soţii Santoni s-au întors la cinci dimineaţa, foarte bine dispuşi, s-au schimbat şi s-au repezit la Orly.

Tăcu din nou. De fiecare dată, Lognon dădea astfel de înţeles că a terminat; dar, după genul de tăcere şi atitudinea prea smerită a Nasolului, Maigret ghicea că acesta mai are nişte informaţii.

— N-ai idee dacă fata a stat mult la Romeo ?

— V-am spus că am vorbit cu omul de la intrare.

— La intrare se cereau invitaţiile ?

— Nu. Unii îşi arătau cartonul, alţii nu. Tipul îşi aminteşte că a văzut-o pe fată intrând puţin înainte de miezul nopţii, adică atunci când începuse dansul. Tocmai pentru că n-avea aerul unei cliente obişnuite, chelnerul, crezând că e vorba de o prietenă a miresei, a lăsat-o să intre.

— Prin urmare, a stat în local cam un sfert de ceas?

— Da. L-am interogat pe barman.

— Era la Romeo azi-dimineaţă ?

Lognon răspunse simplu:

— Nu. M-am dus la el acasă, lângă Porte des Ternes. Dormea.

Punând drumurile toate cap la cap, se făcea un număr impresionant de kilometri. Fără să vrea, Maigret şi-1 închipuia pe Lognon mergând pe jos, în noapte, apoi la crăpatul zorilor, ca o furnică ducând în spinare o povară mult prea grea pentru puterile sale, dar pe care nimeni şi nimic n-o poate întoarce din drum.

Fără îndoială că alt inspector care să înfăptuiască o treabă ca asta, fără a scăpa nici un amănunt, fără să lase nimic la voia întâmplării, nu exista pe lume; şi totuşi, sărmanul Lognon, care de douăzeci de ani nu avea altă ambiţie decât să ajungă într-o zi pe Quai des Orfevres, nu va izbuti niciodată.

În parte din cauza felului său imposibil de a fi, iar pe de altă parte din pricină că n-avea cultura de bază indispensabilă funcţiei râvnite şi cădea cu regularitate la examene.

— Ce zice barmanul ?

Încă un petic de hârtie, încă un nume, încă o adresă şi câteva însemnări. De fapt, Lognon nici n-avea nevoie să citească fiţuicile, ştia totul pe de rost.

— Barmanul a văzut-o stând lângă uşă. L-a văzut şi pe chelnerul-şef apropiindu-se de ea şi rostind câteva cuvinte cu voce scăzută. Ea a făcut semn că nu. Chelnerul o întrebase, pesemne, la ce masă e aşteptată. Pe urmă s-a strecurat prin mulţime. Era o groază de lume în picioare. Se dansa nu numai pe ring, ci şi între mese.

— A vorbit cu mireasa ?

— După un timp doar, pentru că şi mireasa dansa. Fata a apucat să ajungă până la urmă în dreptul ei, după care a urmat o discuţie destul de lungă. Santoni le-a întrerupt de două ori din conversaţie. îşi cam pierduse, se pare, răbdarea.

— Mireasa i-a dat ceva fetei ?

— Am întrebat şi eu asta. Dar barmanul n-a observat nimic.

— Reieşea că se ceartă ?

— Se pare că doamna Santoni s-a arătat cam rezervată, chiar rece, şi a făcut „nu" din cap de câteva ori. După aceea, barmanul a pierdut-o pe fată din vedere.

— Îmi închipui că nu l-ai interogat şi pe chelnerul-şef?

Dialogul dintre Maigret şi Nasolu' se preschimbase într-un fel de joc:

— Stă pe strada Caulaincourt, la capăt. Dormea şi el.

Vasăzică Lognon ajunsese şi acolo!

— Chelnerul-şef mi-a confirmat cele spuse de barman. într-adevăr, s-a apropiat de fată şi a întrebat-o pe cine caută, iar ea i-a răspuns că e o prietenă de-a miresei şi că vrea doar să-i spună ceva.

În sfârşit, Lognon se ridica de pe scaun, ceea ce, în limbajul său, însemna că şi-a golit sacul.

— Bătrâne, ai făcut o treabă extraordinară.

— Mi-am făcut numai datoria.

— Acum du-te la culcare. Şi îngrijeşte-te.

— E doar un guturai.

— Care se va transforma în bronşită dacă nu eşti atent.

— Eu fac în fiecare an câte o bronşită, dar n-am stat niciodată la pat pentru atâta lucru.

Asta era necazul cu Lognon. Omul strânsese, cu sudoarea frunţii, la propriu, nu la figurat, o cantitate de informaţii, probabil preţioase. Dacă informaţiile i-ar fi fost aduse de vreun inspector aflat sub comanda lui, Maigret ar fi aruncat numaidecât alţi câţiva în foc pentru a stoarce maximum din ele. Pentru că un singur om nu poate s-o scoată la capăt cu toate.

Or, dacă Maigret ar fi procedat aşa, Nasolu' ar fi fost convins că i se ia pâinea de la gură. Era frânt de oboseală, cu nasul înfundat, răcit cobză, în ultimele trei nopţi, dacă dormise cu totul şapte-opt ore. Dar erau obligaţi să-1 lase să continue. Şi el se considera tot martir: treburile
cele mai ingrate erau lăsate pe spinarea lui, iar când va fi vorba, la sfârşit, de răsplată, se va băga altul pe fir...

— Şi-acum, ce-ai de gând ?

— În afară de cazul când doriţi să puneţi pe altcineva să...

— Nu! Ce spuneam era pentru dumneata, mă gândesc că ar trebui să te odihneşti niţel.

— O să mă odihnesc destul când au să mă scoată la pensie. Mă gândeam să trec pe la primăria arondismentului VIII, n-am avut timp să mă reped până acuma, ştiţi, acolo unde a avut loc căsătoria. Nici pe la Hotel Washington, unde a locuit doamna Santoni până la căsătorie, n-am avut vreme să trec. Presupun că voi putea descoperi unde-a locuit înainte şi, prin ea, poate voi afla adresa moartei.

— În ultimele două luni a locuit pe strada Clichy, la o oarecare doamnă Cremieux, o văduvă care îi subînchiria o cameră. Buzele lui Lognon se pungiră.

— Nu ştim cu ce s-a ocupat înainte, pe unde-a fost, dar la văduva Cremieux s-a prezentat ca Louise Laboine. Gazda nu i-a văzut buletinul.

— Pot să-mi continuu ancheta ? La ce bun să protestezi?

— Bineînţeles, bătrâne, dacă vrei. Dar cruţă-te!

— Vă mulţumesc.

Maigret rămase singur în birou un timp, privind, fără să vadă nimic, la scaunul pe care şezuse mai înainte Nasolu'.

Treptat-treptat, în mintea lui apăreau – tot ca pe o placă fotografică

— noi trăsături ale lui Louise Laboine, dar înfăţişarea în ansamblu a fetei rămânea neclară. Oare în ultimele două luni, când nu prea avea de lucru, pornise în căutarea lui Jeanine Armenieu ?

Şi poate că - de ce nu ? — citise din întâmplare în ziar despre căsătoria acesteia cu Marco Santoni şi despre marea recepţie organizată la Romeo.

În cazul acesta, înseamnă că a citit ziarul după-amiaza târziu, pentru că la domnişoara Irene a fost pe la nouă şi ceva, pentru rochie. Iar din magazin a ieşit abia pe la zece.

Ce-o fi făcut în stradă de la zece la douăsprezece noaptea ? Ca să ajungi din strada Douai în Caumartin pe jos îţi trebuie cel mult douăzeci de minute. Atât. Şi-n rest? Să fi bătut străzile fără noimă, neştiind ce hotărâre să ia?

Raportul doctorului Paul era încă pe birou. Frunzărindu-1, Maigret observă iarăşi că stomacul moartei conţinea o anumită cantitate de alcool. Or, după spusele chelnerului-şef, fata n-apucase să bea în răstimpul, destul de scurt de altfel, cât trecuse pe la Romeo.

Deci: sau a băut înainte, ca să-şi facă curaj, sau a băut după, adică între momentul când plecase de la nuntă şi clipa când au găsit-o moartă în Piaţa Vintimille.

Maigret deschise uşa de la biroul inspectorilor şi-1 strigă pe Janvier.

— Am o treabă pentru tine. Te duci pe strada Douai. De acolo o apuci pe jos până-n strada Caumartin, intri în toate barurile şi cafenelele din drum, arăţi fotografia...

— Aia-n rochie de seară?

— Da. Si încearcă să afli dacă luni seara, între zece şi douăsprezece, fata a trecut cumva pe-acolo.

Maigret îl strigă în clipa când Janvier tocmai închidea usa.

— Dacă-1 întâlneşti pe Lognon, să nu-i spui cu ce treabă esti.

— S-a-nţeles, sefu'!

Valiza albastră zăcea într-un colt al biroului şi părea că nu mai avea nimic de dezvăluit. Era o valiză ieftină, dintr-acelea care se vând prin bazaruri şi pe lângă gări. O valiză uzată.

Maigret ieşi din birou, se îndreptă spre capătul culoarului si intră în biroul lui Priollet de la Brigada Mondenă. Acesta tocmai iscălea nişte scrisori şi Maigret îşi termină pipa uitându-se la el.

— Ai nevoie de mine?

— O informaţie doar. Ştii ceva despre un anume Santoni?

— Marco?

— Da.

— S-a însurat zilele trecute.

— Ce ştii despre el ?

— Cîştigă o groază de parale şi le cheltuieşte la fel de uşor precum le câştigă. E un bărbat frumos, amator de femei, de mese rafinate şi de

automobile de lux.

— Ceva contra lui ?

— Nimic. Băiat de familie bună din Milano. Taică-său e un mare grangur al vermutului, iar Marco, reprezentantul mărcii pentru toată Franţa. Băiatul frecventează barurile de pe Champs-Elysees, restaurantele de lux şi fetele frumoase. Acum câteva luni însă s-a lăsat, în sfârşit, agăţat.

— De Jeanine Armenieu.

— Nu ştiam că o cheamă aşa. Adevărul este că n-avem nici un motiv să ne ocupăm de el sau de aventurile sale. Iar dacă am aflat de însurătoare e numai pentru că tipul şi-a aranjat o nuntă formidabilă, închiriind un bar anume pentru acest prilej.

— Aş avea nevoie de nişte informaţii cu privire la nevastă-sa. Jeanine a locuit în ultima vreme la Hotel Washington. Vreau să ştiu de unde vine, ce făcea înainte să-1 cunoască pe Marco şi care-i sunt prietenii. Şi prietenele. Mai ales prietenele.

Priollet scrise câteva cuvinte cu creionul pe un blocnotes.

— Asta-i tot? Crezi că are vreo legătură cu moarta din Piaţa Vintimille?

Maigret dădu din cap în semn că da.

— Presupun că n-ai nici un dosar pe numele Louise Laboine?

Priollet se răsuci spre o uşă deschisă.

— Dauphin! Ai auzit numele ?

— Da, şefule.

— Dacă vrei să verifici...

Câteva minute mai târziu, inspectorul Dauphin striga din camera de alături:

— N-avem nimic despre ea.

— Îmi pare rău, bătrâne. în schimb, o să mă ocup de doamna Santoni. Apropo, deocamdată va fi cam greu s-o interogăm, pentru că, după cum spun ziarele, tinerii însurăţei sunt în Italia.

— Dar nici nu vreau să fie interogată acum.

Ceasul de pe cămin, acelaşi ceas negru ca în biroul lui Maigret şi în toate birourile comisarilor, arăta aproape douăsprezece.

— Bem ceva ?

— Nu acum, răspunse Priollet. Aştept pe cineva. Dacă l-ai fi privit pe Maigret în clipele acelea, ai fi fost înclinat să crezi că nu ştie încotro să-şi poarte trupul imens. Traversă încetişor coridorul, aruncă o privire mohorâtă în sala de aşteptare cu ferestre mari, unde se frământau vreo doi-trei muşterii, apoi, după câteva minute, urcă pe-o scară îngustă şi, ajuns în podul Palatului de Justiţie, deschise uşa laboratorului. Moers stătea aplecat deasupra unui microscop.

— Te-ai uitat la hainele pe care ţi le-am trimis ? Aici, în laborator, nimeni nu se agita niciodată. Bărbaţi îmbrăcaţi în halate cenuşii se

îndeletniceau cu treburi migăloase, mânuiau aparate complicate într-o atmosferă de linişte profundă. Iar Moers era însăşi imaginea armoniei interioare.

— Rochia neagră, spuse el, n-a fost niciodată la spălătorie, dar a fost curăţată de multe ori cu un solvent. în plus, era periată regulat. Cu toate acestea, am găsit câteva fire de praf incrustate în ţesătură. Le-am analizat. Am cercetat, de asemenea, şi câteva pete care au rezistat la solvent.

Aşa am dat peste nişte urme de vopsea verde.

— Asta-i tot?

— Cam tot. Am mai găsit şi câteva fire de nisip.

— Nisip de râu?

— De mare. Nisip din soiul pe care-1 găsim pe coasta normandă.

— Nu-i acelaşi ca la Mediterana?

— Nu. Şi nici cu nisipul de lângă ocean.

Maigret se mai învârti puţin prin laborator şi îşi goli pipa, lovind-o de tocul pantofului. Când coborî, era trecut de amiază. Inspectorii plecau la masă.

— Vă caută Lucas! îi spuse Jussieu, unul dintre inspectorii care lucrau în serviciul lui.

Lucas era cu pălăria pe cap.

— Tocmai voiam să plec. V-am lăsat un bilet pe birou. Feret vă roagă să-1 sunaţi numaidecât. Se pare că e-n legătură cu fata din Vintimille.

Maigret se întoarse în birou şi ridică receptorul.

— Dă-mi brigada mobilă din Nisa.

Niciodată nu li se întâmplase aici, la Quai, să primească atât de puţine telefoane după publicarea unei fotografii în ziare. De fapt, până în momentul acela nu primiseră decât unul, de la Rose, slujnicuţa din strada Clichy. Şi totuşi, era limpede că existau zeci şi sute de oameni care au zărit-o măcar o dată la chip pe Louise. Fata circulase doar luni şi luni de zile prin Paris!

— Alo, Feret?

— Dumneavoastră sunteţi, şefu'?

Inspectorul Feret lucrase cu Maigret înainte de a se fi transferat la Nisa, unde ceruse să fie mutat din cauza sănătăţii soţiei.

— Am primit un telefon azi-dimineaţă, în legătură cu persoana de care vă ocupaţi. Apropo, aţi aflat cum o cheamă?

— Se pare că Louise Laboine.

— Exact. Vreţi si detalii ? Să ştiţi că n-am mare lucru. Aşteptam instrucţiunile dumneavoastră şi n-am vrut să pornesc o anchetă mai amănunţită. Pe scurt, azi-dimineaţă pe la opt şi jumătate primesc un telefon de la o oarecare Alice Feynerou, vânzătoare de peşte... Alo!...

— Ascult.

Maigret îşi notă, pentru orice eventualitate, numele pe una din hârtiuţele lui Lognon.

— Ea pretinde că a recunoscut chipul din fotografia publicată în L'Eclaireur. Dar spune că a cunoscut-o pe fată acum patru sau cinci ani. Louise, care pe vremea aceea era o puştoaică, locuia cu maică-sa la doi paşi de precupeaţă.

— Ceva detalii?

— Se pare că mama nu prea-şi plătea datoriile. Ăsta-i singurul lucru pe care vânzătoarea şi-1 aminteşte la perfecţie: „Nişte oameni cărora n-ar trebui să li se dea niciodată pe datorie...".

— Altceva ?

— Mama şi fiica trăiau într-un apartament destul de confortabil, pe lângă Avenue Clemenceau. Se pare că mama a fost, la vremea ei, o femeie frumoasă. Dar era mai bătrână decât e îndeobşte mama unei fete de cincisprezece sau şaisprezece ani. Pe vremea aia trecuse de mult de cincizeci de ani.

— Din ce trăiau ?

— Mister. Mama stătea toată ziua la oglindă, ieşea mai întotdeauna după prânz şi se întorcea acasă noaptea târziu.

— Asta-i tot? Nici un bărbat în toată combinaţia asta?

— Nimic. Dac-ar fi fost ceva mai cu scandal, precupeaţa mi-ar fi spus totul cu multă plăcere.

— Când s-au mutat din cartier, au plecat împreună ?

— Se pare că da. într-o bună zi au dispărut fără veste, lăsând, pare-se, şi ceva datorii în urma lor.

— Te-ai uitat cumva să vezi dacă numele de Laboine nu figurează prin dosarele tale?

— Ăsta-i primul lucru pe care l-am făcut. Dar n-am găsit nici un Laboine. M-am interesat şi pe la colegi. E unul mai în vârstă care pare să-şi amintească ceva, dar nu e sigur.

— Ai putea să te ocupi de treaba asta?

— Mă voi strădui. Ce anume vă interesează ?

— Totul. Când anume a plecat fata din Nisa. Ce s-a întâmplat cu mama. Din ce trăiau. Oamenii cu care se vedeau. Apropo, dacă pe vremea aceea fata avea cincisprezece-şaisprezece ani, probabil că încă mai mergea la şcoală. Vrei să verifici la şcolile din oraş?

— Am înţeles. Vă sun eu cum aflu ceva nou.

— Vezi şi la cazinou, în legătură cu maică-sa.

— Tocmai la asta mă gândeam şi eu.

Aşadar, încă o trăsătură a portretului. Acum, telefonul creionase o puştoaică, o fetiţă care se ducea să cumpere peşte de la o precupeaţă ce o întâmpina tot timpul cu răceală, din pricină că maică-sa era rea de plată.

Maigret îşi puse pardesiul şi pălăria şi coborî. Pe scară întâlni un

bărbat între doi jandarmi, dar nu binevoi să-i acorde nici o privire. Înainte de a traversa curtea, intră la biroul „Camere mobilate”. Scrisese pe un petic de hârtie numele lui Louise şi al lui Jeanine Armenieu.

— Vreţi să căutaţi numele astea la fişier? Cred că în fisele de anul trecut?

Era mai bine ca bietul Lognon să nu ştie că Maigret îndeplinea în felul acesta o parte din treburile lui.

Între timp, aversa de ploaie se potolise. Soarele răzbise printre nori şi apa începuse a se zvânta pe trotuare. Maigret vru să ia un taxi, dar se răzgândi şi se îndreptă încet spre braseria Dauphine, unde rămase în picioare în faţa barului. Nu prea ştia ce-ar avea chef să bea. Lângă el, doi inspectori dintr-alt serviciu discutau de ieşirea la pensie.

— Ce beţi, domnule Maigret?

S-ar fi zis că-i supărat, dar cei care-1 cunoşteau ştiau că nu-i aşa. Numai că era departe, foarte departe şi pretutindeni în aceeaşi clipă, în apartamentul văduvei de pe strada Clichy, la vânzătoarea de rochii de pe strada Douai, pe o bancă în piaţa de la Trinite şi, de vreo câteva minute, la Nisa, însoţind o puştoaică în piaţă, după peşte.

Imaginile astea toate se învălmăşeau, tulburi încă, dar până la sfârşit trebuia să iasă ceva din ele. Era una, mai ales, de care nu se putea elibera nicicum: un trup gol, un bec orbitor, iar alături doctorul Paul în halat alb, punându-şi mănuşile de cauciuc.

— Dă-mi un pernod! spuse el automat.

Nu spusese doctorul Paul că, înainte de a fi lovită în cap, fata a căzut în genunchi? Louise trecuse mai întâi pe la Romeo, pe strada Caumartin. Un şofer de taxi băgase de seamă rochia ei sărăcăcioasă. Barmanul o văzuse strecurându-se printre dansatori, vorbind cu chelnerul-sef, discutând cu mireasa.

Apoi, pe jos, prin ploaie. Fusese văzută pe când traversa piaţa Saint-Augustin, apoi pe bulevardul Haussmann, la marginea foburgului Saint-Honore. La ce s-o fi gândit în timpul ăsta? Încotro mergea? Ce aştepta? Ce spera?

Bani nu mai avea aproape deloc, pentru o masă doar. Bătrâna doamnă Cremieux o dăduse afară. Prea departe n-a putut să ajungă. Şi undeva a fost stâlcită în pumni, apoi a căzut în genunchi. Iar cineva a izbit-o în creştet cu un obiect tare şi greu.

Faptul trebuie că s-a petrecut pe la două, conform autopsiei. Dar ce făcuse de la miezul nopţii şi până la două ? Pentru că după aceea intrase în joc asasinul care lăsase cadavrul chiar în mijlocul Pieţei Vintimille.

— Ciudată fată ! mormăi el.

— Aţi spus ceva?

— Nu, nimic. Cât e ceasul ?

Se întoarse acasă ca să mănânce.

— Apropo de întrebarea de aseară... spuse doamna Maigret, în timp ce mâncau. M-am gândit toată dimineaţa. Ştii, mai există o împrejurare când o fată vrea să se îmbrace în rochie de seară...

Dar Maigret, lipsit de delicateţea de care dăduse dovadă faţă de Lognon, murmură absent şi fără cruţare:

— Ştiu. Era pentru o nuntă.

La care doamna Maigret tăcu chitic.

Capitolul 5

Despre o doamnă care îşi câştigă traiul jucând la ruletă, despre o fată bătrână care vrea să spună totul şi despre o fetişcană care se ascunde sub pat

De două, poate chiar de trei ori în după-amiaza aceea, Maigret ridică ochii de pe hârtii, se uită la cer şi, cum acesta era de un albastru desăvârşit, cum norii erau zimţuiţi cu aur, iar soarele se revărsa peste acoperişuri, se întrerupse din lectură oftând şi deschise fereastra.

Dar ori de câte ori se întorcea la ioc, abia apuca să savureze mireasma de primăvară şi efectul fericit al acesteia asupra pipei, că hârtiile de pe birou porneau a foşni, ridicându-se în aer şi împrăştiindu-se în cele din urmă prin toate colţurile camerei.

Acum, pe boltă, norii îşi pierduseră culoarea alb-aurie, împrumutând nuanţe de un cenuşiu-albăstrui, şi ploaia cădea de-a curmezişul, clipocind pe pervazul ferestrei. In timpul acesta, pe podul Saint-Michel, oamenii începură dintr-o dată să păşească mai repede, ca într-un film
mut, iar femeile îşi ţineau rochiile cu mâna să nu le umfle vântul.

Ploaie. A doua rafală însă nu mai arunca apă, ci fărâme de grindină care săreau ca nişte mingi de ping-pong. Închizând fereastra, comisarul găsi bucăţele de gheaţă până şi în mijlocul camerei.

Ce-o fi fost cu Lognon? Tot pe străzi? Şi tot cu privirea încruntată şi urechile ciulite, asemenea unui câine de vânătoare adulmecând cine ştie ce urme prin mulţime? Posibil. Probabil chiar. Până acum nu dăduse nici un telefon. Nasolu' nu-si lua niciodată umbrela cu el. Si nici nu era omul care să se adăpostească în vreun gang, împreună cu ceilalţi trecători, aşteptând cuminte sfârşitul aversei. Dimpotrivă: inspectorul încerca pesemne o voluptate amară lăsându-se udat până la piele, singur în mijlocul torentului, ca o victimă a nedreptăţii şi a propriei sale conştiinţe.

Janvier năvălise în birou pe la trei. Era – cum rar i se întâmpla - puţin făcut, cu ochii mai aprinşi ca de obicei, cu vocea mai veselă.

— S-a făcut, şefule !

— Ce s-a făcut ?

După tonul lui Janvier, ai fi crezut că fata trăieşte.

— Aţi avut dreptate.

— Adică?

— Am umblat prin toate barurile şi cafenelele.

— Se vede.

— Louise a intrat într-un bar pe strada Caumartin, colt cu Saint-

Lazare. Chelnerul care a servit-o e unu' Eugene. E un tip chel, locuieşte la Becon-les-Bruyeres şi are o fată cam de aceeaşi vârstă cu moarta.

Janvier strivi ţigara în scrumieră şi îşi aprinse alta numaidecât.

— Louise a ajuns acolo pe la zece şi jumătate şi s-a aşezat într-un colţ, lângă casă. Tremura toată de frig. La început a comandat un grog. Apoi i-a cerut lui Eugene o fisă de telefon şi a intrat în cabină. Dar a ieşit aproape numaidecât. Din clipa aceea şi până la miezul nopţii, a încercat de cel puţin zece ori să vorbească cu cineva la telefon.

— Câte groguri a băut ?

— Trei. Si din cinci în cinci minute se ridica de la masă, intra în cabină si forma un număr de telefon.

— Până la urmă a vorbit?

— Eugene zice că nu ştie să fi vorbit. De fiecare dată, se aştepta s-o vadă izbucnind în lacrimi. Dar n-a plâns. La un moment dat, a încercat să intre în vorbă cu ea, numai că fata L-a privit fără să scoată o vorbă. După cum vedeţi, lucrurile se potrivesc. Fata a ieşit din magazinul de pe Douai pe la zece şi ceva. A avut vreme să coboare pe jos până în Caumartin. Pe urmă a stat un timp în cafenea, încercând să prindă pe cineva la telefon, după care s-a îndreptat spre Romeo. Pentru o fată, trei groguri nu e puţin. Presupun că era ameţită.

— Şi făr-un ban la ea, remarcă Maigret.

— Aşa e, la asta nu mă gândisem. Şi acum, ce fac?

— N-ai nimic de făcut?

— Treburile obişnuite.

Acum, Janvier se apleca şi el deasupra biroului, regretând într-un fel că ancheta lui nu durase mai multă vreme.

Maigret frunzărea felurite dosare, lua note, vorbea din când în când la telefon cu celelalte servicii. Pe la cinci, Priollet îşi făcu apariţia, întrebîndu-1 înainte de a se aşeza:

— Deranjez ?

— Nu, deloc. Termin cu nişte dosare mai vechi.

— Îl ştii pe Lucien ? Lucien, unul din inspectorii mei, care locuieşte lângă tine?... Da, Maigret îşi amintea de el, însă destul de vag. Lucien era un tip scund, gras şi foarte oacheş. Nevastă-sa avea o prăvălie de plante medicinale pe Chemin-Vert. Vara, mai cu seamă, îl vedea adesea aşteptând în pragul magazinului, ori de câte ori se ducea cu nevastă-sa să ia masa la doctorul Pardon.

— Acum un sfert de oră, îl întreb şi pe Lucien, pentru orice eventualitate, cum i-am întrebat pe toţi băieţii din serviciul meu...

— În legătură cu Jeanine Armenieu ?

— Da. S-a uitat la mine şi a încruntat din sprâncene. „Ciudat", zice. „Nevastă-mea tocmai mi-a vorbit de ea la masă, azi. Dar n-am fost

atent. Staţi o clipă, să văd dacă-mi amintesc exact cum a zis. A, da : «Ti-aduci aminte de roşcata aia nostimă cu sâni grozavi care stătea în casa de alături ? Ei bine, află că s-a măritat cu un bogătaş. Au închiriat un bar întreg pentru nuntă». Nevastă-mea mi-a spus şi cum o cheamă. Da, numele era Armenieu. Şi-a mai zis... ce-a mai zis ? Da: «Am impresia că n-o să mai cumpere ventuze de la mine»".

Aşadar, Maigret ar fi putut s-o întâlnească şi el pe Jeanine, iar doamna Maigret să târguiască în aceleaşi prăvălii ca şi ea, pentru că îşi făcea mai toate cumpărăturile pe Chemin-Vert.

— Lucien m-a întrebat dacă e cazul să se ocupe de treaba asta. I-am spus că, probabil, vei dori să păstrezi cazul în continuare.

— În legătură cu Santoni n-aţi găsit nimic ?

— Nimic interesant. Doar că prietenii lui au fost foarte miraţi aflând că se însoară. Pentru că, până acuma, aventurile tipului n-au durat niciodată prea multă vreme.

Ploaia contenise. Soarele strălucea. începuse să se zvânte. Maigret şi-ar fi dorit să iasă şi chiar voia să-şi ia pălăria şi pardesiul, când auzi telefonul.

— Alo! Comisarul Maigret la telefon.

Era Nisa. Feret. Ceva interesant, probabil, deoarece inspectorul era la fel de înfierbântat ca şi Janvier cu câteva minute mai înainte.

— Am găsit-o pe maică-sa, şefule ! Dar ca să-i vorbesc a trebuit să alerg până la Monte Carlo.

Aşa se întâmplă întotdeauna. Baţi pasul pe loc ceasuri întregi, zile de-a rândul, câteodată săptămâni în şir, şi deodată informaţiile pornesc să curgă toate în aceeaşi clipă.

— Era la cazinou?

— Mai e şi-acum. Mi-a explicat că nu poate să plece de la ruletă până nu-şi recuperează miza şi nu câştigă ceva.

— Se duce în fiecare zi la cazinou ?

— În fiecare zi. Ca şi cum s-ar duce la birou. Şi joacă până când cîştigă banii de coşniţă. După ce-şi face suma, pleacă, fără să mai insiste.

Maigret cunoştea sistemul.

— Cum e vremea pe-acolo ?

— Superbă. Şi o mulţime de străini pentru carnaval. Mâine e bătaia cu flori, iar acum se montează tribunele.

— Tot Laboine o cheamă?

— Pe buletin scrie Germaine Laboine, dar îi place să i se spună Liliane. Crupierii o ştiu sub numele de Lili. Are cam şaizeci de ani, e fardată cumplit şi împodobită cu bijuterii false. Ştiţi genul ? De-abia am izbutit s-o smulg de la ruletă, unde se instalase ca o clientă de-a casei. Ca s-o
scot de acolo a trebuit să-i spun în faţă: „Fata dumitale a murit!"

Maigret întrebă:

— Vasăzică nu aflase din ziare?

— Nu citeşte ziarele niciodată. Oamenii de genul ei nu ştiu decât una şi bună: ruleta. În fiecare dimineaţă îşi cumpără gazeta lor, o fiţuică unde apar numerele ieşite în ajun şi în timpul nopţii. Sunt cîţiva care iau acelaşi autobuz zi de zi şi se năpustesc la mesele de joc ca vânzătoarele la tejghele când se deschid marile magazine.

— Şi ce-a zis ?

— E greu de spus. Ieşise roşul a cincea oară şi ea mizase pe negru. Mai întâi a împins câteva jetoane pe masă. A morfolit ceva din buze, dar n-am înţeles ce spunea. Abia după ce a ieşit, în sfârşit, negrul şi când şi-a încasat câştigul, a acceptat să se ridice de pe scaun. „Cum s-a întâmplat?" mă întreabă. „N-aţi vrea să mergem puţin până afară?" „Acum nu pot. Trebuie să supraveghez masa. De altfel, putem vorbi şi aici. Unde-a murit ?" „La Paris." „La spital ?" „Au găsit-o moartă, în stradă." „Un accident?" „O crimă." Bătrâna a părut surprinsă, dar continua să tragă cu urechea la vocea crupierului şi la numerele câştigătoare. La un moment dat, m-a întrerupt: „Permiteţi ?" Şi s-a repezit să pună nişte jetoane într-un pătrăţel de pe masa de joc. M-am întrebat dacă nu cumva se drogheză. Dar n-aş crede. A ajuns să acţioneze ca un automat. înţelegeţi?

Maigret răspunse că da. Mai întâlnise asemenea cazuri.

— A durat mult până să scot ceva de la ea. Tot timpul repeta doar atât: „De ce nu aşteptaţi până deseară, când mă întorc la Nisa ? Vă spun tot ce doriţi. N-am nimic de ascuns". Auziţi, şefu'? Să ştiţi că are dreptate în felul ei când zice că nu poate pleca de la cazinou. Oamenii ăştia se duc acolo ca la serviciu şi îşi câştigă pâinea! Se înfiinţează la ruletă cu un mic capital, atâta cât le trebuie ca să-şi dubleze miza de câteva ori. Şi câtă vreme sunt în stare s-o dubleze şi le iese culoarea, nu riscă nimic. Numai că trebuie să se mulţumească cu un câştig mic, pentru casă şi masă, şi să ia autobuzul în fiecare zi. Conducerea cazinoului îi cunoaşte. Sunt si câţiva bărbaţi printre abonaţii ăştia, dar majoritatea-s femei în vârstă.

Când e aglomeraţie la cazinou şi mesele-s ocupate, direcţia le dă o sumuliţă, pe care ar fi câştigat-o oricum după câteva ceasuri de joc, numai ca să scape de ele.

— Trăieşte singură?

— Da. O să trec pe la ea când se întoarce de la cazinou. Stă într-o cameră mobilată pe strada Greuze, lângă bulevardul Victor Hugo. Rochiile şi pălăriile de pe ea au cel puţin zece ani. Am întrebat-o dacă a fost măritată. Mi-a răspuns: „Depinde ce înţelegeţi prin măritată". După aceea, mi-a spus că a fost artistă şi că vreo câţiva ani de zile a făcut turnee în Răsărit si în Asia Mică, sub numele de Lily France. Presupun că vă daţi seama despre ce e vorba... Pe vremuri, la Paris,

existau agenţii specializate în recrutarea artistelor de genul ăsta. Fetele învăţau câţiva paşi de dans sau câteva cântece, după care erau expediate în Turcia, în Egipt, la Beirut, unde făceau pe animatoarele în baruri.

— Fata s-a născut... acolo?

— Nu. în Franţa. Maică-sa avea pe atunci aproape patruzeci de ani.

— S-a născut la Nisa ?

— Din câte-am înţeles, da. Adevărul e că nu-i deloc uşor să interoghezi o persoană care stă cu ochii ţintă toată vremea pe-o bilă de ruletă şi care tresare la fiecare oprire a bilei. La sfârşit, bătrâna a fost categorică: „N-am făcut nimic rău, nu? Atunci, lăsaţi-mă în pace. Din moment ce v-am făgăduit că deseară o să răspund la toate întrebările dumneavoastră...".

— Asta-i tot ce-ai aflat?

— Nu. Mai e ceva. Fata a plecat acum patru ani, lăsând o scrisoare în care spunea că nu se mai întoarce niciodată.

— Câţi ani avea atunci ? Cam şaisprezece, nu ?

— Şaisprezece-n cap. A plecat de ziua ei chiar şi, din clipa aceea, n-a mai dat nici un semn de viaţă.

— Maică-sa n-a anunţat poliţia ?

— Nu. Am impresia, de altminteri, că nici nu era prea supărată că a scăpat de ea.

— Şi n-a mai avut nici o veste de la dânsa ?

— A primit o scrisoare după câteva luni de zile, de la o oarecare domnişoară Pore, care locuieşte pe strada Chemin-Vert şi care o sfătuia să facă bine să-şi supravegheze fata, iar mai ales să n-o lase singură, de capul ei, la Paris. Nu cunosc numărul de telefon al domnişoarei cu pricina. Doamna Laboine mi-a promis că mi-1 va da deseară.

— Nu-i nevoie. Ştiu unde s-o găsesc.

— Sunteţi la curent cu...?

— Oarecum.

Maigret îi aruncă o privire lui Priollet, care asculta si el. Aceeaşi informaţie venea acum din mai multe locuri.

— La ce oră te întâlneşti cu ea ?

— Imediat ce se întoarce la Nisa. Asta poate să-nsemne la fel de bine şapte seara sau douăsprezece noaptea. Depinde de ruletă.

— Sună-mă acasă, în Richard-Lenoir, cum isprăveşti.

— S-a-nţeles, şefu'.

Maigret închise telefonul.

— Aşadar, după spusele lui Feret, zise el, persoana la care locuia Jeanine Armenieu pe Chemin-Vert ar fi o anume domnişoară Pore. Care domnişoară, în plus, o cunoştea pe Louise Laboine.

— Te duci acolo?

Maigret deschise uşa.

— Janvier, vii cu mine?

Câteva minute mai târziu se urcau în maşină. Ajungând pe strada Chemin-Vert, opriră în faţa prăvăliei de plante medicinale. La tejghea - nevasta lui Lucien. Magazinul întunecos mirosea ispititor a sunătoare.

— Domnul Maigret! Cu ce vă pot servi ?

— Mi se pare că aţi cunoscut-o pe Jeanine Armenieu.

— De unde ştiţi ? Bărbatu-meu v-a spus ? Da, tocmai îi vorbisem de ea azi la prânz, fiindcă am citit în ziar despre căsătoria ei. Era o fată straşnic de frumoasă.

— N-aţi mai văzut-o de mult?

— De vreo trei ani, pe puţin. Un moment... Asta era înainte să-i mărească leafa lui Lucien. Să fie deci vreo trei ani şi jumătate. Jeanine era foarte tânără pe vremea aceea, dar deja formată şi grozav de femeie. Toţi bărbaţii întorceau capul după dânsa pe stradă.

— Locuia în casa vecină ?

— La domnişoară Pore, o clientă foarte bună de-a noastră, care lucrează la Telefoane. Domnişoara Pore e mătuşa lui Jeanine. Am impresia că în ultima vreme nu se mai înţelegeau şi, atunci, fata s-a hotărât să se mute singură.

— Credeţi că domnişoară Pore o fi acasă ?

— Dacă nu mă-nşel, săptămâna asta începe lucrul la şase dimineaţa si termină la trei. S-ar putea s-o găsiţi acasă.

După câteva clipe, Maigret şi Janvier intrau în imobilul de alături.

— Domnişoara Pore? se adresară ei portăresei.

— La doi, pe stânga. Mai e cineva la ea... Casa n-avea lift. Scara era întunecoasă. În locul butonului de sonerie, în faţa uşii atârna un cordon de mătase. Trăgând de cordon, declanşai în casă un clopoţel cu sunet piţigăiat.

Uşa se deschise aproape numaidecât. Din prag, o femeie sfrijită, cu trăsături ascuţite şi cu ochi mici, negri, îi privi cu un aer sever.

— Ce doriţi ? întrebă ea.

Maigret dădu să răspundă, dar în clipa aceea îl zări înăuntru, în penumbră, pe inspectorul Lognon.

— Îmi pare rău, Lognon. Nu ştiam că eşti aici.

Nasolu' se uită la el cu resemnare. Domnişoara Pore murmură:

— Vă cunoaşteţi?

Într-un sfârşit, îi lăsă să intre. în casă, foarte curat, dar plutea un miros de mâncare. Rămaseră aşa, în sufrageria cea mică, toţi patru, fără a şti cum să înceapă.

— Eşti de mult aici, Lognon?

— De vreo cinci minute doar.

Nu era momentul să-1 întrebe cum găsise adresa.

— Ai aflat ceva?

Dar domnişoara Pore interveni:

— Tocmai începusem să-i spun ce ştiu, dar n-am terminat. De ce nu m-am dus la poliţie când am văzut fotografia în ziar? Pentru că nu eram sigură că-i vorba de Louise. în trei ani şi jumătate, oamenii se schimbă, mai ales la vârsta asta. În sfârşit, nici nu-mi place să mă amestec unde nu-mi fierbe oala.

— Jeanine Armenieu e nepoata dumitale, nu ?

— Eu nu de ea vorbeam, ci de prietena ei. Cât despre Jeanine, da, e fata fratelui meu vitreg. N-aş putea să-1 felicit pentru felul cum a crescut-o.

— E din sud?

— Dacă pentru dumneavoastră Lyonul e totuna cu sudul... Săracu' frate-meu lucrează într-o filatură şi, de când a murit nevastă-sa, nu mai e acelaşi om.

— Când a murit nevastă-sa ?

— Anul trecut.

— Iar Jeanine Armenieu a venit să locuiască la dumneavoastră acum vreo patru ani, dacă nu mă-nşel...

— Da, aproape patru. Lyonul nu-i mai ajungea. Avea şaptesprezece ani şi gata, voia să-şi trăiască viaţa. Se pare că toate sunt aşa astăzi. Toate. Frate-meu mi-a scris că nu mai poate să-şi ţină fata acasă, că Jeanine şi-a vârât în cap să plece cu orice preţ şi m-a rugat s-o găzduiesc. I-am
răspuns, fireşte, că sunt de acord, ba chiar că mă voi strădui să-i găsesc o slujbă undeva.

Femeia vorbea articulând silabele toate, ca şi cum spusele ei ar fi avut o importanţă capitală. Uitându-se rând pe rând la ei, întrebă deodată:

— Cum se face, dacă sunteţi toţi de la poliţie, că aţi venit separat?

Ce să răspunzi la asta? Lognon lăsă capul în jos. Maigret zise:

— Lucrăm în sectoare diferite.

Şi ca şi cum prima gafă n-ar fi fost de ajuns, gazda aruncă, examinând impresionanta siluetă a lui Maigret:

— Presupun că dumneavoastră sunteţi mai mare? Ce grad aveţi?

— Comisar.

— Comisarul Maigret, cumva ?

Şi cum Maigret încuviinţă din cap, domnişoara Pore îi oferi un scaun.

— Luaţi loc. Vă spun tot. Unde rămăsesem ? A, da, la scrisoarea lui frate-meu! Pot s-o caut dacă vreţi, pentru că la mine nu se pierde nici o scrisoare. Le păstrez pe toate, inclusiv corespondenţa de familie.

— Nu-i neapărat nevoie. Mulţumesc.

— Cum doriţi. Pe scurt, am primit scrisoarea, am răspuns şi, într-o

dimineaţă, pe la şapte şi jumătate, nepoată-mea bate la uşă. Numai după detaliul ăsta şi puteţi să vă daţi seama ce fel de om e. De la Lyon la Paris sunt o mulţime de trenuri peste zi, însă dumneaei a vrut neapărat să ia unul de noapte. Pentru că i se părea mai romantic, înţelegeţi? Noroc că săptămâna aia eram în schimbul doi. Altminteri... Mă rog, să trecem. Nu zic nimic despre cum era îmbrăcată, nu mai zic nimic nici de coafură. Dar ei i-am zis vreo două, atunci, de la obraz: „Dacă nu vrei să te arate lumea cu degetul prin cartier, ai face bine, fetiţo, să-ti schimbi felul de-a fi".

Locuinţa asta, se împlinesc douăzeci şi doi de ani de când stau aici, nu e nici prea mare, nici prea luxoasă nu e, dar, oricum, am două dormitoare, aşa încât i-am dat lui Jeanine unul. Apoi, vreme de-o săptămână, am ieşit cu dânsa în oraş, să-i arăt Parisul.

— Ce planuri avea ?

— Încă mai întrebaţi ? Să pună mâna pe-un bărbat cu bani, ăsta-i era planul. Dacă e să mă iau după ziare, s-ar zice că a reuşit. Numai că n-aş vrea pentru nimic în lume să trec prin ce-a trecut dânsa.

— Slujbă şi-a găsit ?

— Da. Vânzătoare la un magazin de pe Marile Bulevarde. O marochinărie, lângă Piaţa Operei.

— A stat mult acolo?

Dar bătrâna ţinea să povestească aşa cum ştia ea, drept care zise:

— Dacă mă-ntrerupeţi tot timpul, îmi pierd şirul. Vă spun tot, n-aveţi teamă! Vasăzică, stăteam aici amândouă. Sau, mai bine zis, îmi închipuiam că locuim amândouă aici. Eu o săptămână din două sunt liberă dimineaţa şi-n cealaltă săptămână de la trei după-amiază. Bun. Au trecut câteva luni. Era iarnă. O iarnă foarte friguroasă, îmi făceam piaţa ca de obicei, pe-aici, prin cartier. De fapt, din pricina mâncării am început să bănuiesc ceva; untul, mai ales, dispărea cu mare iuţeală.

Pâinea, la fel. Altă dată deschideam bufetul şi nu mai găseam bucăţica de carne sau de prăjitură pe care eram sigură că o lăsasem acolo. „Tu ai mâncat cotletul ?" „Da, tanti, m-am trezit azi-noapte şi mi-a fost foame." Pe scurt, ca să n-o lungesc, mi-a trebuit un timp până să înţeleg despre ce era vorba. Ştiţi ce se-ntâmpla de fapt ? În toată vremea asta, fără ştirea mea, în apartament locuia încă o persoană. Nu un bărbat, nu. O fată, o fetişcană mai bine zis. Fata din ziar. Da, fata pe care au găsit-o moartă în Piaţa Vintimille. Ceea ce dovedeşte, fie vorba între noi, că avusesem dreptate să fiu îngrijorată, fiindcă astea nu-s lucruri care să li se-ntâmple unor oameni ca dumneavoastră sau ca mine.

Mătuşa lui Jeanine nu simţea niciodată nevoia să-şi tragă sufletul. Şedea în picioare, cu spatele la fereastră, cu mâinile împreunate pe pântecele supt şi o ploaie de cuvinte, de fraze se-nşiruiau ca mătăniile.

— Mai am puţin şi am terminat, fiţi liniştit. Nu vreau să abuzez de timpul dumneavoastră, îmi închipui că sunteţi ocupat până peste cap.

I se adresa numai lui Maigret. Lognon scăzuse brusc în ochii ei, devenind din actor de frunte simplu figurant.

— Într-o dimineaţă, pe când făceam curat, îmi cade un mosor de aţă, care se rostogoleşte până sub patul lui Jeanine. Mă aplec să-1 ridic şi... trebuie să vă mărturisesc că am ţipat de groază si mă întreb dacă dumneavoastră n-aţi fi făcut la fel în locul meu. Sub pat era cineva. Cineva care se holba la mine cu ochi ca de pisică.

Şi încă slavă Domnului că era o femeie! Oricum, mi-a fost mai puţin frică. Alerg să iau vătraiul, pentru orice eventualitate, şi-i zic: „Ia ieşi de-acolo!" Şi, culmea, nu era nici măcar de vârsta lui Jeanine; dacă avea şaisprezece ani! Dar să nu vă închipuiţi cumva că a plâns sau că mi-a cerut iertare. Nu... Se zgâia în continuare la mine, ca şi cum eu, nu ea, aş fi fost un fel de monstru. „Cum ai intrat în casă ?" „Sunt o prietenă de-a lui Jeanine." „Şi ăsta-i un motiv ca să te ascunzi sub pat ? Ce făceai acolo ?" „Aşteptam să ieşiţi din odaie." „De ce?" „Ca pe urmă să ies şi eu." Vă daţi seama, domnule comisar?

Fata trăia aşa, ascunsă, de săptămâni şi luni de zile. Sosise la Paris împreună cu nepoată-mea. De cunoscut, s-au cunoscut în tren. Noapte, drum lung, clasa a treia şi, cum nu puteau să doarmă, au intrat în vorbă şi, până dimineaţa, şi-au povestit o mulţime de lucruri.

Ca fetele. Louise, aşa o chema, Louise avea bani doar cât să o scoată la capăt două-trei săptămâni. La început, şi-a găsit o slujbă, lipea timbre pe plicuri la nu ştiu ce birou, dar se pare că şeful i-a făcut propuneri şi că dânsa i-ar fi tras o palmă. Aşa zicea ea, poate o fi adevărat, poate nu.

Când a rămas fără bani, au dat-o afară si de la hotel şi a venit la Jeanine. Nepoată-mea i-a propus să doarmă aici câteva nopţi, până îşi găseşte ceva de lucru. Mie însă Jeanine n-a îndrăznit să-mi spună nimic. După ce plecam la serviciu, o băga pe Louise în casă şi pe urmă, până ce adormeam, fata se ascundea sub pat.

În săptămânile când eram în schimbul doi, trebuia să şadă sub pat până la două jumătate, dat fiind că eu încep lucrul la trei.

Maigret se străduise de la început să nu zâmbească, pentru că mătuşica nu-1 slăbea din ochi şi n-ar fi apreciat defel nici cea mai mică umbră de ironie.

— Pe scurt... — repetă ea.

Era a treia oară, cel puţin, că spunea „pe scurt", fapt care îl împinse pe Maigret să se uite la ceas.

— Dacă vă plictisesc...

— Deloc, deloc! Dimpotrivă!

— Poate aveţi o întâlnire...

— Mai am timp.

— Două clipe, şi-am isprăvit. Vreau numai să observaţi că, luni si luni de zile, tot ce vorbeam în casa mea a fost auzit de o terţă persoană, o aventurieră de a cărei existenţă habar nu aveam şi care îmi spiona toate mişcările. Deschideam uşa, intram în cameră, mă credeam la mine acasă, şi când colo... cine-şi închipuia că...?

— I-aţi scris mamei sale?

— De unde ştiţi ? Ea v-a spus ?

Chipul lui Lognon trăda dezamăgirea. Omul detectase pista Pore probabil cu preţul câtorva marşuri lungi şi istovitoare prin tot Parisul. Şi cu hectolitri fără număr de ploaie pe umeri, el care nu se adăpostea niciodată sub o streaşină. În schimb, Maigret nici n-avusese nevoie să iasă din birou.

Informaţiile îi soseau pe tavă. Şi nu numai că ajunsese la pista Pore aproape în acelaşi timp cu Lognon, dar s-ar fi zis că ştie şi ceva în plus.

— I-am scris. Dar nu imediat. Mai întâi am dat-o afară pe fată, atrăgându-i atenţia să nu care cumva să mai pună piciorul pe-aici. De fapt, cred că aş fi putut s-o şi dau în judecată, nu ?

— Pentru violare de domiciliu?

— Şi pentru mâncarea pe care mi-o furase în lunile acelea. Când nepoată-mea s-a întors, i-am spus de la obraz ce părere am despre ea şi despre prieteniile ei. Jeanine nu era nici dânsa de soi mai bun, mi-am dat seama de asta când si-a luat lucrurile şi-a plecat de acasă câteva săptămâni mai
târziu, ca să se mute la hotel. Domnişoara avea nevoie de libertate, înţelegeţi dumneavoastră? Ca să primească bărbaţi!

— Sunteţi sigură?

— Altminteri de ce a simţit nevoia să stea la hotel, când avea aici casă şi masă ? Am întrebat-o ce-i cu prietena ei. Mi-a spus cum o cheamă şi unde locuieşte maică-sa. Am stat în cumpănă vreo săptămână dacă să mă amestec sau nu şi-apoi i-am trimis o scrisoare. Mai am şi acum copia. Nu ştiu dacă scrisoarea mea a avut vreun efect. Dar femeia aia nu poate pretinde că nu i-am deschis ochii! Vreţi să vedeţi copia ?

— Nu-i nevoie. Aţi păstrat legăturile cu nepoata dumneavoastră după ce s-a mutat de-aici?

— N-a trecut nici măcar o dată să-mi spună bună ziua. Iar de Anul nou nici măcar o felicitare nu mi-a trimis. Probabil că toată generaţia lor e aşa. Ce mai ştiu despre Jeanine ştiu de la fratele meu, care de fapt nu înţelege nimic. Pentru că fiică-sa îl îmbrobodeşte de minune. Are grijă să-i scrie din când în când, îi povesteşte că lucrează, că e sănătoasă şi îi făgăduieşte de fiecare dată că o să vină să-1 vadă.

— Nu s-a întors niciodată la Lyon?

— O singură dată, de Crăciun.

— Fraţi, surori n-are ?

— A avut un frate. Dar a murit mai demult, într-un sanatoriu. Pe scurt...

Maigret începuse să numere, automat, de câte ori revenea această expresie.

— În definitiv, e majoră. îmi închipui că măcar pe fratele meu L-a anunţat de căsătorie. Îmi închipui, zic, pentru că el nu mi-a spus nimic. Am aflat din ziare despre măritiş. Cel mai ciudat lucru e că amica ei a fost omorâtă chiar în noaptea nunţii... nu găsiţi?

— Se mai vedeau ?

— De unde să ştiu?! Dacă mi-aţi cere părerea, ei bine, eu cred că o fată ca Louise nu-şi scapă uşor prietena din mână. Oamenii de teapa ei, care trăiesc pe spinarea cunoştinţelor şi se ascund sub paturi, nu dau înapoi cu una, cu două. Or, Santoni ăsta e chiar un tip bogat...

— De când n-aţi mai văzut-o pe nepoata dumneavoastră? Cam de trei ani, nu?

— Trei ani şi ceva. Odată, anul trecut prin iulie, am zărit-o întâmplător într-un tren. În gara Saint-Lazare. Mă duceam pentru o zi la Mantes-la-Jolie. Era o căldură înfiorătoare. Eram în concediu si aveam chef să mă duc la tară. Pe linia de alături era un tren, un rapid de lux spre
Deauville, cum am aflat mai pe urmă. Trenul nostru porneşte şi în clipa aia o zăresc pe Jeanine într-un compartiment din trenul de vizavi. M-a văzut şi ea, m-a arătat cu degetul cuiva din compartiment şi, în ultima clipă, a binevoit să-mi facă un mic semn ironic.

— Era cu o femeie ?

— Nu ştiu. N-am văzut cu cine era. în orice caz, mi s-a părut că Jeanine era bine îmbrăcată. De altfel, rapidul acela n-avea decât vagoane de clasa întâi.

Ca de obicei, Janvier luase note, dar nu multe, pentru că toată poliloghia se putea rezuma în câteva cuvinte.

— Când nepoata dumneavoastră locuia aici, eraţi la curent cu relaţiile ei

— Păi, după vorbele ei, s-ar fi zis că nu are relaţii cu nimeni. Dar ce încredere poţi să ai într-o fată care ascunde oameni sub pat ?!

— Vă mulţumesc, domnişoară.

— Asta-i tot? Altceva nu mai doriţi să ştiţi?

— Dacă mai aveţi cumva si alte informaţii...

— Nu cred. Nu. Dacă între timp însă îmi mai amintesc ceva...

Se uita cu părere de rău cum poliţiştii păşesc spre uşă. Tare ar fi dorit, de fapt, să mai aibă ceva de spus! Lognon îi lăsă pe Maigret şi pe Janvier să treacă înainte, iar el coborî ultimul pe scară.

Pe trotuar, comisarul nu prea ştia ce să zică.

—Îmi pare rău, bătrâne. Dacă ştiam că eşti aici...

— N-are nici o importanţă.

— Ai făcut o treabă excelentă. Probabil că de-acum înainte lucrurile vor merge mai repede.

— Asta înseamnă că nu mai aveţi nevoie de mine?

— N-am spus asta...

Nevasta lui Lucien se uita la ei de după vitrina magazinului de plante medicinale.

— Deocamdată însă, n-am nimic special să-ţi dau de făcut. Poate că ar fi cazul să te odihneşti niţel si să-ti vezi de bronşită.

— Nu-i bronşită. E doar un guturai. Vă mulţumesc, oricum, pentru atenţie.

— Să te las undeva ?

— Mulţumesc. Mă duc cu metroul. Nasolu' voia să marcheze astfel diferenţa dintre cei ce merg cu maşina mică şi el, care se îndreaptă spre metrou, urmând - fiindcă era şase seara — să fie strivit în înghesuială.

— Încă o dată felicitări, Lognon. Şi dacă afli ceva nou, dă-mi un telefon. De altfel, o să te ţin si eu la curent. Când se văzu singur în maşină cu Janvier, Maigret oftă:

— Săracu' Lognon! Aş fi dat orice să fi ajuns după plecarea lui.

— Mergeţi la Quai?

— Nu. Lasă-mă acasă.

Erau la doi paşi de bulevardul Richard Lenoir. Timp ca să comenteze cele aflate nu mai aveau. Amândoi se gândeau, fără îndoială, la puştoaica de şaisprezece ani care fugise de acasă şi care trăise ascunzându-se luni de-a rândul, zi de zi, sub un pat.

Văduva Cremieux o înfăţişase în chip de orgolioasă care nu catadicseşte să vorbească cu nimeni. Rose, servanta familiei Larcher, o văzuse stând singură, ore întregi, pe o bancă în parcul de la Trinite. Tot singură intrase, de două ori, în magazinul domnişoarei Irene. Singură intrase la Romeo şi tot singură ieşise de acolo, refuzând oferta şoferului de taxi, acelaşi şofer care mai târziu o zărise traversând Piaţa Saint-Augustin, prin ploaie, şi apoi, încă o dată, la marginea foburgului Saint-Honore.

După aceea, singurătatea aceasta toată se preschimbase într-un trup întins pe asfaltul ud de ploaie din Piaţa Vintimille.

Capa de catifea dispăruse, ca şi poşeta argintie, împrumutate amândouă la nouă seara. Ba, în plus, dispăruse şi unul din pantofii cu toc Louis XV.

— Pe mâine, şefu'.

— Pe mâine, dragă Janvier.

— Aveţi să-mi daţi vreo treabă, ceva?

Era cu neputinţă să discute cu Jeanine Armenieu, actualmente doamna Santoni, care îşi petrecea luna de miere la Florenţa.

— Aştept pe deseară un telefon de la Nisa. Mai erau atâtea goluri de umplut...

Şi undeva era cineva care-o omorâse pe Louise, transportând după aceea trupul până în Piaţa Vintimille.

Capitolul 6

În care-i vorba despre un tată ciudat, precum şi despre scrupulele lui Maigret

În timpul cinei, doamna Maigret vorbi despre fata vecinei de palier, care fusese în ziua aceea pentru prima dată la dentist şi care spusese că... De fapt, ce-a zis fata vecinei? Maigret nu-şi dădea seama că ascultă numai pe jumătate, cu gândul aiurea. Se uita la nevastă-sa, care vorbea fără contenire, ca şi cum ar fi îngânat o melodie plăcută, şi care se întrerupse deodată, întrebând:

— Nu-i nostim ?

— Ba da, e tare caraghios !

Pentru câteva momente, Maigret nu fusese acolo. I se întâmpla uneori. În asemenea clipe, îşi privea interlocutorii cu nişte ochi mari şi ficşi peste măsură, iar neiniţiaţii nu ştiau că pentru ochii aceia făptura lor constituia doar un fel de perete sau de fundal.

Doamna Maigret nu insistă şi plecă să spele vasele, în vreme ce comisarul se instală în fotoliu şi deschise ziarul. Când doamna Maigret isprăvi cu vasele, în apartament se lăsă liniştea, tulburată din timp în timp de foşnetul paginilor întoarse ale gazetei şi, în două rânduri, de ploaia de afară.

Pe la zece, Maigret împături ziarul şi nevastă-sa nădăjdui o clipă că se vor duce la culcare. Dar Maigret scoase o revistă dintr-un teanc de alături, pornind a citi din nou. Atunci, la rându-i, doamna Maigret continuă să coasă, murmurând din când în când fraze Iară însemnătate, ca să umple tăcerea. Nu conta dacă el răspundea sau nu ori dacă se mulţumea să mormăie nu ştiu ce în barbă: aşa, cu vorbe îngânate, era totul mai intim.

Vecinii de deasupra stinseseră radioul şi se culcaseră.

— Aştepţi ceva?

— S-ar putea să primesc un telefon.

Feret îi făgăduise că va discuta mai pe îndelete cu doamna Laboine, îndată după întoarcerea ei de la Monte Carlo. Dar era posibil ca Feret să întârzie din pricina altor treburi. Probabil că la Nisa erau prinşi până peste cap din cauza bătăii cu flori de a doua zi.

După un timp, doamna Maigret îşi dădu seama că soţul ei uită să mai întoarcă paginile. Rămăsese cu ochii deschişi. Nevastă-sa mai aşteptă un timp destul de îndelungat, după care spuse:

— Ce-ar fi să mergem totuşi la culcare?

Unsprezece şi ceva. Maigret încuviinţă şi mută telefonul în dormitor, aşezîndu-1 pe noptieră.

Se dezbrăcară, pe urmă se duseră pe rând la baie, îndeplinind toate

micile ritualuri de fiece zi. O dată culcaţi, Maigret stinse lumina şi se întoarse spre nevastă-sa ca s-o sărute.

—Noapte bună.

— Noapte bună. încearcă să dormi.

Comisarul se gândea în continuare la Louise Laboine şi la celelalte personaje care se iviseră unul după altul, ieşind din anonimat spre a-i alcătui fetei un soi de cortegiu. Ceva nou, totuşi, în comparaţie cu gândurile de mai înainte: personajele deveneau tot mai nedesluşite şi groteşti, încurcându-se încâlcindu-se, de parcă ar fi jucat rolurile altora.

După o vreme, Maigret avu impresia că joacă şah, dar era atât de istovit, iar partida dura de-atâtea ceasuri fără oprire, încât nu mai izbutea să recunoască piesele, confunda regina cu regele, calul cu nebunii şi nu mai ştia unde-a pus turele. Şi totul era înecat într-o stare de nelinişte, pentru că şeful lui se uita la el cu ochi gravi. Partida era de o importanţă covârşitoare pentru Quai des Orfevres. Iar partenerul comisarului era nimeni altul decât Lognon, care zâmbea sarcastic, aşteptând, sigur pe sine, prilejul de a-1 face pe Maigret şah-mat.

Nu, aşa ceva nu trebuia să se întâmple. Era în joc întreg prestigiul poliţiei de pe Quai. Dovadă că se aflau toţi în spatele lui, chibiţîndu-1 cu emoţie. Lucas, Janvier, micul Lapointe, Torrence şi alţi câţiva, ale căror chipuri însă nu mai izbutea să le desluşească.

— Ai suflat! zicea Lognon către un chibiţ care se aţinea lângă umărul comisarului. Dar... lasă... nu face nimic...

Lognon era singur. Şi nimeni lângă el să-i dea o mână de ajutor. Dacă va câştiga, oh! Ce-o să spună lumea?

— Suflă cât pofteşti! Numai atâta vreau: să nu vă prind că trişaţi!

De ce şi-o fi închipuind Nasolu' că Maigret vrea să trişeze ? Obişnuia oare comisarul să facă aşa ceva? Trişase vreodată în viaţa lui?

Să-şi găsească regina doar - asta era cheia partidei - şi ar scăpa de buclucuri. Cea mai bună soluţie era să cerceteze încă o dată pătrăţelele, unul câte unul. Nu se putea ca regina lui să se fi pierdut!

Telefonul sună strident. Maigret întinse mâna, bâjbâi o clipă până găsi comutatorul.

— Nisa la telefon.

Ceasul deşteptător arăta orele unu şi zece minute.

— Dumneavoastră sunteţi, şefu' ?

— O secundă, Feret.

— Poate că nu trebuia să vă trezesc din somn...

— Nu, nu... Ai făcut foarte bine.

Bău o gură de apă. Apoi îşi aprinse pipa pe care o pusese alături, pe noptieră. Mai avea în ea ceva tutun.

— E-n regulă ! Dă-i drumul!

— Nu ştiam ce să fac. Despre cazul ăsta nu ştiu decât ce scrie în

gazete, şi mi-e greu să-mi dau seama ce e important şi ce nu.

— Ai vorbit cu doamna Laboine?

— Tocmai de la ea vin. S-a întors abia pe la unsprezece şi jumătate de la Monte Carlo. Am fost acasă la dânsa. Locuieşte într-un fel de pensiune unde, la prima vedere cel puţin, s-au adunat numai babe ţicnite ca şi ea. Mai curios e că toate au fost la vremea lor actriţe.

Locuieşte acolo si o fostă călăreaţă de circ şi, capac la toate, patroana, dacă e să crezi ce zice, a cântat pe timpuri la Operă. E greu să vă explic ce-am simţit când am intrat acolo. Unşpe jumate, dar nu se culcase nimeni. Seara, cucoanele care nu se duc la cazinou stau la cărţi, într-un salon în care totul arată ca acum o sută de ani. Ai impresia că eşti la muzeul Grevin. Vă plictisesc?

— Nu.

— Vă spun toate astea pentru că ştiu că vă place să vedeţi lucrurile cu ochii dumneavoastră. Şi cum n-aţi putut veni până aici...

— Spune mai departe...

— Mai întâi, acuma m-am lămurit de unde vine. Taică-său a fost învăţător într-un sat din Haute-Loire. Fata a plecat la Paris pe când avea optsprezece ani. A făcut figuraţie doi ani la Châtelet. Până la urmă a căpătat nişte rolişoare, câţiva paşi de dans adică, în Ocolul Pământului în 80 de zile, în Michel Strogoffşi aşa mai departe.

De la Châtelet a trecut la Folies-Bergeres. După Folies, a plecat în turneu, primul ei turneu, cu o trupă, în America de Sud, unde a rămas câţiva ani de zile. Date mai precise n-am izbutit să scot de la ea, pentru că se-ncurcă la tot pasul. Alo! Se aude? M-am întrebat încă o dată dacă nu cumva se droghează. Dar după ce am observat-o mai îndeaproape, n-aş crede că e vorba de aşa ceva. În fond, nu-i prea inteligentă; şi poate că nici nu e ca altele.

— N-a fost măritată?

— Ajung şi la asta. Când împlinise vreo treizeci de ani, a început să lucreze prin barurile din Răsărit. Era înainte de război, bineînţeles. A trecut prin Bucureşti, prin Sofia, pe la Alexandria. A stat câţiva ani la Cairo şi se pare că a ajuns tocmai până în Etiopia. Informaţiile astea a trebuit să le scot de la ea fărâmiţă cu fărâmiţă. Bătrâna se prăbuşise într-un fotoliu, îşi mângâia picioarele umflate şi, la un moment dat, mi-a cerut voie să-şi scoată corsetul. Pe scurt...

Expresia îi aminti lui Maigret de domnişoara Pore, mătuşa lui Jeanine Armenieu, cu monologul ei fără sfârşit.

Doamna Maigret îl observa cu un ochi deschis.

— La treizeci şi opt de ani, pe când se afla la Istanbul, L-a întâlnit pe un oarecare Van Cram.

— Cum ai spus ?

— Julius Van Cram, un olandez, după câte se pare. Dacă e să ne luăm după spusele ei, părea un gentleman în toată puterea cuvântului

şi locuia la Pera-Palace.

Maigret se încruntase, încercând să-şi aducă aminte de unde cunoştea numele acela. Era încredinţat că nu-l aude pentru prima oară.

— Nu ştii ce vârstă avea Van Cram?

— Era, oricum, mult mai în vârstă decât ea. Pe vremea aceea probabil că trecuse de cincizeci, ceea ce înseamnă că acum trebuie să aibă cam şaptezeci de ani.

— A murit ?

— Nu ştiu. O clipă! Aş vrea să vă povestesc lucrurile în ordine, ca să nu-mi scape ceva. Bătrâna mi-a arătat o fotografie de-a ei, făcută cam pe

atunci. Trebuie să recunosc că se ţinea bine, era încă o femeie frumoasă, niţel cam coaptă, ce-i drept, dar încă apetisantă.

— Van Cram cu ce se ocupa?

— Se pare că femeia nu s-a interesat niciodată cu ce se îndeletnicea el. Am înţeles însă că olandezul vorbea curent mai multe limbi, mai ales engleza şi franceza. Ah, să nu uit: şi germana. Era un obişnuit al recepţiilor de pe la ambasade. Se pare că s-a îndrăgostit de ea şi că au trăit împreună un timp.

— La Pera-Palace ?

— Nu. Îi închiriase un apartament la doi paşi de hotel. Să nu vă supăraţi dacă n-am date mai precise. Dacă aţi şti cât m-am chinuit până să scot informaţiile astea de la ea! Una-două, se întrerupea să-mi povestească despre vreo femeie pe care-a întâlnit-o în cutare cabaret şi despre viaţa ei zbuciumată. Pe urmă începea să geamă: „Ştiu că mă socotiţi o mamă rea..." La un moment dat, mi-a oferit un păhărel cu lichior. Dacă nu se droghează, atunci în orice caz trage la măsea! „Dar niciodată înainte de cazinou!" aşa mi-a spus. „Şi nici în timpul jocului nu beau. Doar un păhărel după aceea, ca să scap de tensiunea nervoasă." Mi-a mai explicat pe urmă că, dintre toate activităţile umane, jocul la ruletă este cea mai epuizantă.

Să ne întoarcem însă la Van Cram. Trec câteva luni si, într-o bună zi, femeia îşi dă seama că e însărcinată. Era pentru prima dată când i se întâmpla aşa ceva. Nici nu-i venea să creadă, de fapt. I-a spus şi iubitului ei noutatea, încredinţată fiind că o va sfătui să se descotorosească de copil.

— Ar fi fost în stare?

— Nu ştie. Vorbeşte despre întâmplarea cu pricina ca despre o farsă stupidă pe care i-a jucat-o soarta. „Aş fi putut să rămân însărcinată de o sută de mii de ori până atunci, dar nu mi s-a întâmplat decât la treizeci şi opt de ani!" Sunt cuvintele ei. Van Cram n-a suflat o vorbă. Ba trec câteva săptămâni, şi îi propune să se mărite cu el.

— Unde s-au căsătorit ?

— La Istanbul. De-aici si o sumedenie de complicaţii. Cred că, de fapt, femeia era îndrăgostită lulea de olandez... Cram a luat-o de mână, a dus-o într-un birou - habar n-are unde anume -, ea a iscălit nişte hârtii şi i-a jurat credinţă până la sfârşitul vieţii. Din moment ce olandezul spunea că sunt căsătoriţi, ea era convinsă că aşa este. Mai trec câteva zile si Cram îi zice că vrea să vină si să locuiască în Franţa.

— Împreună ?

— Da. S-au îmbarcat pe un vapor italian şi au ajuns la Marsilia.

— Paşaportul ei era pe numele de Van Cram ?

— Nu. Tocmai că am întrebat-o şi eu. Se pare că n-au avut timp să-i schimbe paşaportul. Au stat două săptămâni la Marsilia şi pe urmă s-au mutat la Nisa. Unde s-a născut copilul...

— Unde locuiau? La hotel?

— Nu. într-un apartament închiriat, destul de confortabil, pe lângă Promenade des Anglais. După două luni, Van Cram iese să-şi cumpere ţigări, şi de-atunci nu s-a mai întors.

— Vreo veste de la el, nimic?

— I-a scris de câteva ori, din câte locuri, Londra, Copenhaga, Hamburg, New York, şi de fiecare dată îi trimitea ceva parale.

— Sume mari ?

— Uneori, da. Alteori, mai nimic. Dar o ruga mereu să-i scrie despre ea şi mai ales cum o duce fetiţa.

— Şi ea i-a scris ?

— Da.

— La post-restant, presupun.

— Da. Şi de-atunci, s-a pus pe ruletă. Între timp, fetiţa a crescut, a mers la şcoală...

— Louise nu si-a văzut niciodată tatăl ?

— Când să-1 vadă? Avea două luni când a plecat. Şi de-atunci, nu s-a mai întors în Franţa, cel puţin după câte ştie nevastă-sa. Ultimul mandat, expediat acum un an, era destul de frumuşel, numai că bătrâna a pierdut toţi banii într-o noapte.

— Van Cram n-a întrebat-o niciodată unde-i fata? Ştia că Louise a plecat la Paris?

— Da. Numai că mama nu cunoştea adresa fetei.

— Asta-i tot, bătrâne?

— Cam. N-am avut impresia că-i foarte, foarte sinceră când pretinde că nu ştie nimic despre felul cum îşi câştigă bărbatu-său existenţa... Apropo, era să uit principalul... Acum câţiva ani, când a trebuit să-şi schimbe buletinul, a vrut să şi-1 facă pe numele de Van Cram. Bun. I se cere certificatul de căsătorie, drept care Germaine Laboine scoate singura dovadă pe care o avea, şi anume hârtia de la Istanbul, scrisă în turceşte. Actul este examinat cu atenţie şi trimis, spre autentificare, la consulatul Turciei. Rezultatul: hârtia n-are nici o valoare, doamna nu-i

măritată
de nici un fel.

— A fost supărată când a aflat?

— Nu. Am impresia că n-o mai poate supăra nimic. Cu o excepţie doar: să iasă roşu de douăsprezece ori taman când ea a riscat o martingală pe negru. Când stai de vorbă cu dânsa, parcă n-ai avea de-a face cu o persoană cu adevărat vie. Parcă trăieşte într-altă lume decât noi. De pildă, când i-am vorbit despre fata ei, nu s-a emoţionat deloc. A zis doar atât: „Sper că n-a suferit prea mult..."

— Îmi închipui că te duci la culcare...

— Din păcate, nu. Trebuie să fug până la Juan-les-Pins; au prins un trişor la cazinou. Mai aveţi nevoie de mine?

— Deocamdată, nu. O clipă! Ţi-a arătat cumva vreo fotografie de-a lui Van Cram?

— Am discutat cu ea şi despre asta. Se pare că n-a avut decât una, şi aceea făcută de ea fără ştirea lui. Van Cram avea oroare de fotografii. Apoi, când fata a plecat la Paris, fotografia a dispărut. Probabil că Louise o fi luat fotografia cu ea.

— Mulţumesc.

Maigret închise şi, în loc să pună capul pe pernă şi să stingă lumina, se ridică din pat şi îşi umplu o nouă pipă.

Văduva Cremieux îi pomenise de o fotografie aflată în portmoneul chiriaşei sale, dar comisarul era atât de absorbit de fata însăşi, încât nu mai acordase însemnătate faptului.

Rămase în picioare, în pijama şi papuci. Nevastă-sa nu-1 întrebă nimic. Comisarul se gândea la Lognon, poate şi din pricina visului. Oare nu-i făgăduise adineauri, aruncând vorbele aşa, cam la întâmplare : „O să te ţin şi eu la curent..." ?

Or, apariţia lui Julius Van Cram putea să schimbe cursul anchetei.

— Las' că-i telefonez mâine dimineaţă, murmură el, cu jumătate de gură.

— Ai spus ceva?

— Nimic. Vorbeam de unul singur.

După care porni să caute în cartea de telefon numărul de acasă al Nasolului. Piaţa Constantin Pecqueur. în felul acesta, nimeni nu putea să-i mai facă nici un reproş.

— Alo! Aş putea vorbi cu soţul dumneavoastră, dacă nu vă supăraţi? îmi pare rău că v-am trezit, dar...

— Nu dormeam. Eu nu dorm niciodată mai mult de-o oră sau două pe noapte.

Era doamna Lognon, pe jumătate acră, pe jumătate plângăreaţă.

— Comisarul Maigret la telefon.

— Ştiu, v-am recunoscut vocea.

— Aş vrea să vorbesc cu soţul dumneavoastră, dacă se poate.

— Credeam că sunteţi împreună! în orice caz, mi-a spus că, acum, pentru dumneavoastră lucrează.

— La ce oră a plecat de-acasă ?

— Imediat după cină. A mâncat în mare grabă şi a fugit, spunându-mi că nu se va întoarce, probabil, până dimineaţă.

— Nu v-a spus unde se duce?

— Parcă-mi spune vreodată !

— Vă mulţumesc.

— Vasăzică nu-i adevărat că lucrează pentru dumneavoastră ?

— Ba da.

— Atunci cum se face că nu ştiţi...?

— Nu sunt obligat să-i ştiu toate mişcările.

Doamna Lognon nu părea convinsă, bănuindu-1 că minte pentru a-1 acoperi pe bărbatul ei, şi probabil că avea de gând să mai întrebe ceva. Dar Maigret închise, apoi sună imediat la Secţia a II-a, unde de serviciu era un anume Ledent.

— Lognon nu-i pe-acolo ?

— N-a dat pe la Secţie toată noaptea.

— Mulţumesc. Dacă vine, spune-i, te rog, să mă sune acasă.

— Am înţeles, domnule Maigret.

Atunci îi veni o idee. O idee neagră, cam ca-n vis. Brusc, îl îngrijoră faptul că Lognon era pe drumuri, iar el nu avea nici un indiciu asupra a ceea ce făcea acesta. Prin barurile de noapte nu mai era nimic de anchetat. Cu şoferii de taxi se vorbise. Romeo, la prima vedere cel puţin, nu
mai putea furniza nimic. Or, Lognon pornise la vânătoare noaptea. Să fi descoperit o urmă nouă?

Maigret nu-şi invidia colegii, şi cu atât mai puţin pe inspectorii din subordine. Ori de câte ori un caz se termina cu bine, spunea că lor le revine meritul. Declaraţii presei rareori i se întâmpla să acorde. Chiar în după-amiaza aceea îl împuternicise pe Lucas să discute cu ziariştii acreditaţi pe lângă sediul central al PJ.

Şi totuşi, acum era cam iritat. Pentru că, precum în partida de şah din vis, Lognon era singur, în vreme ce Maigret se sprijinea pe întreaga organizaţie a Poliţiei Judiciare, plus brigăzile mobile şi întreaga maşină poliţienească.

Gândul astfel ivit îl cam ruşina, ce-i drept, dar nu-i alungă ispita de a se îmbrăca şi a da fuga pe Quai des Orfevres. Avea de lucru acolo, acum, când ştia a cui era fotografia pe care Louise Laboine o şterpelise de la maică-sa şi o păstrase cu deosebită grijă.

Nevastă-sa îl văzu ducându-se în sufragerie, umblând în bufet şi turnându-şi un păhărel de rachiu.

— Nu te mai culci?

Logic vorbind, Maigret ar fi trebuit să plece. Instinctul, la rându-i, îl

împingea în aceeaşi direcţie. Dacă nu s-a dus totuşi, a fost ca să-i ofere lui Lognon o şansă şi să se pedepsească singur pentru gândul cel păcătos.

— Am impresia că ţie cazul ăsta nu-ţi dă pace...

— E destul de complicat.

Ciudat. Până acum se gândise numai la victimă, nu şi la asasin. Motiv pentru care toată ancheta se desfăşurase în direcţia acesteia. Acum, când în sfârşit aflaseră câte ceva despre fată, era posibil să se nască şi întrebarea: Cine a ucis-o?

Dar Lognon pe unde umbla? Maigret se uită pe fereastră. Cerul era senin, lună plină... Ploaia contenise. Acoperişurile sclipeau.

Maigret îşi goli pipa, se întinse greoi şi, sărutându-şi nevasta, îi spuse:

— Să mă trezeşti la ora obişnuită.

De data asta dormi somn fără vise. Când îşi bău cafeaua, adusă la pat, soarele bătea în fereastră. Lognon nu sunase, ceea ce însemna că nu trecuse nici pe acasă, nici pe la birou.

La Quai des Orfevres asistă la raport, dar nu luă parte la discuţii şi, la sfârşit, urcă numaidecât la Arhive. Acolo se înşiruiau kilometri întregi de rafturi cu dosarele tuturor acelora care avuseseră de-a face cu Justiţia. Funcţionarul care-i deschise era îmbrăcat într-un halat cenuşiu, ca de magaziner, şi în aer mirosea a hârtie veche, de parcă ai fi pătruns într-o bibliotecă publică.

— Fii bun, te rog, şi uită-te dacă ai ceva pe numele Van Cram. Julius Van Cram.

— Caz recent?

— Nu. Poate fi de acum douăzeci de ani si mai bine.

— Aşteptaţi rezultatul aici?

După zece minute, funcţionarul îi înmână un dosar cu numele Van Cram, dar era vorba de un anume Joseph Van Cram, agent de asigurări, Paris, strada Grenelle, care fusese condamnat cu doi ani în urmă pentru fals şi uz de fals şi care avea numai douăzeci şi opt de ani.

— Alti Van Cram nu mai ai?

— Numai un Von Kramm, cu un K si doi de m, si acela a murit la Koln, acum douăzeci si patru de ani.

Mai erau şi alte dosare, jos. Ele priveau nu numai persoanele condamnate, ci şi pe acelea care avuseseră de-a face cândva, într-un fel sau altul, cu poliţia. Dar şi acolo, acelaşi nume: Van Cram, agent de asigurări. Şi Von Kramm din Koln. Cercetând lista aventurierilor internaţionali, eliminând persoanele care nu trăiseră în Orientul Apropiat şi excluzând bărbaţii de o vârstă ce nu corespundea cu vârstă soţului doamnei Laboine, Maigret reţinu câteva fişe, dintre care una purta menţiunea: „Hans Ziegler, alias Ernst Marek, alias John Donley,

alias Joey Hogan, alias Jean Lemke (numele şi originea adevărate necunoscute). Specialist în furturi în stil american. Vorbeşte curent franceza, engleza, germana, olandeza, italiana şi spaniola. Puţin, poloneza."

Poliţia din Praga trimisese pretutindeni, cu treizeci de ani în urmă, fotografia unui anume Hans Ziegler care dobândise, prin fraudă şi cu ajutorul unui complice, o importantă sumă de bani. Hans Ziegler declarase că s-a născut la Munchen. Pe vremea aceea purta mustăţi blonde.

După un timp, acelaşi om apărea la Londra sub numele de John Donley, născut la San Francisco, şi la Copenhaga, unde fusese arestat sub numele de Ernst Marek.

Apoi îşi făcuse apariţia în alte părţi şi sub identităţi noi: Joey Hogan, Jules Stieb, Cari Spangler. Înfăţişarea i se schimba si ea o dată cu anii.

La început era un bărbat înalt şi slab, dar cu o constituţie puternică. Treptat-treptat, căpătase burtă, precum şi o anume demnitate.

Se ţinea bine şi era îmbrăcat cu grijă. La Paris, locuise într-un mare hotel de pe Champs-Elysees, la Londra — la Savoy. Frecventa pretutindeni mediile cele mai selecte si activitatea lui era aceeaşi în toate locurile. însuşindu-şi o tehnică de mult inventată şi perfecţionată de alţii, o aplica cu o îndemânare rară.

Lucra împreună cu un complice, necunoscut însă poliţiei. Se ştia despre acesta doar că e mai tânăr şi vorbeşte cu accent din Europa Centrală.

Individul intra într-un local elegant, punea ochii pe o victimă, un tip vizibil cu bani, preferabil industriaş sau negustor din provincie. După ce consuma câteva pahare cu victima, Jean Lemke, sau Jules Stieb, sau John Donley, de la caz la caz, începea să se plângă că nu cunoaşte ţara.

— Am neapărat nevoie de un om de încredere, mărturisea el. Am fost însărcinat cu o misiune si mă întreb cum voi reuşi s-o duc la bun sfârşit. Mi-e tare teamă să nu mă fraierească cineva!

Actul doi varia după împrejurări, dar în esenţă lucrurile erau identice. O doamnă bătrână şi putred de bogată, preferabil americană, dacă discuţia avea loc în Europa, îi încredinţase o sumă importantă de bani pentru a fi distribuită unui număr de persoane în nevoie şi virtuoase. Banii sunt sus, în camera lui. Dar cum să-i găsească el pe nevoiaşii virtuoşi, când nici nu cunoaşte ţara? Cum?

A, da! Doamna cea bătrână specificase că o parte din bani, o treime, să zicem, sau un sfert, poate fi folosită pentru acoperirea cheltuielilor de rigoare.

Oare prietenul său — pentru că suntem prieteni, nu?... care este, fără îndoială, un om cinstit, n-ar fi dispus să-l ajute? Bineînţeles,

treimea respectivă va fi împărţită pe din două... Iar suma nu-i deloc de lepădat.

Numai că trebuie să fie prudent, aşa încât se simte obligat să solicite anumite garanţii... Prietenul lui n-avea decât să depună o anumită sumă de bani la bancă, pentru a-şi dovedi buna-credinţă...

— Aşteptaţi-mă un moment, dacă sunteţi amabil... Sau, mai bine, să urcăm la mine în cameră.

Banii erau acolo. O servietă doldora de bancnote. Teancuri-teancuri.

— Luăm servieta cu noi, trecem pe la banca dumneavoastră... acolo scoateţi suma necesară pentru garanţie... Aceasta varia de la ţară la ţară.

— Pe urmă, mergem să depunem totul pe numele meu. În schimb, eu vă înmânez servieta, iar dumneavoastră veţi distribui banii cum socotiţi de cuviinţă. Bineînţeles, după ce veţi reţine suma care vă revine...

De la hotel, în taxi. Aici, servieta cu bani era aşezată între cei doi. Victima cobora, îşi scotea banii de la bancă, urca din nou. Apoi, când ajungeau în faţa băncii lui Lemke, alias Stieb, alias Ziegler etc. — de obicei, o clădire importantă din centrul oraşului -, individul lăsa servieta în grija tovarăşului său.

— Mă întorc într-o clipă...

Şi se repezea înăuntru cu banii victimei, care nu-1 mai vedea niciodată. Şi care, în plus, descoperea foarte curând că teancurile din servietă, cu excepţia celor câteva de deasupra, nu erau alcătuite din bancnote, ci din ziare vechi.

Uneori, omul era arestat. Dar, în cele mai multe cazuri, poliţia nu găsea nimic compromiţător asupra lui. Ia banii de unde nu-s. Complicele îl aşteptase în mulţimea din faţa băncii, luase pachetul şi pe-aici ţi-e drumul.

Într-un dosar trimis de poliţia daneză, într-un singur dosar, se specifica: „Potrivit unor informaţii pe care însă nu le-am putut verifica, se pare că de fapt este vorba de un supus olandez numit Julius Van Cram, născut la Groningen. Băiat de familie bună, Van Cram a lucrat, pe la douăzeci şi doi de ani, într-o bancă din Amsterdam, unde tatăl său era administrator. Educaţie excelentă. Vorbea mai multe limbi. A frecventat Yacht Clubul din Amsterdam. Doi ani mai târziu a dispărut din oraş şi, după câteva săptămâni, s-a constatat că-şi însuşise o parte din fondurile băncii."

Din păcate, poliţia nu izbutise să-şi procure fotografii de-ale lui Van Cram, şi nici nu poseda amprentele sale digitale.

Confruntând datele, Maigret făcea încă o constatare, nu lipsită de interes : spre deosebire de majoritatea răufăcătorilor şi escrocilor, tipul nu lucra decât rareori de două ori la rând. Aştepta săptămâni în şir, dacă nu chiar luni, îşi pregătea lovitura pe-ndelete, şi întotdeauna

era vorba de
sume serioase.

După care apărea din nou, peste câţiva ani, la celălalt capăt al lumii, jucându-şi jocul cu îndemânarea dintotdeauna, cu aceeaşi atenţie pentru cele mai mici detalii.

Această periodicitate arăta oare că omul aştepta de fiecare dată, pentru a o lua de la capăt, momentul când banii se topeau ? Dar n-avea nici o rezervă? N-avea nişte bani ascunşi undeva?

Ultima lui ispravă se petrecuse cu şase ani în urmă. Locul: Mexic.

— Lucas, vrei să vii puţin la mine?

Lucas se uită cu mirare la dosarele îngrămădite pe birou.

— Aş vrea să expediezi câteva telegrame. Mai înainte însă, trimite pe cineva la văduva Cremieux, în strada Clichy, ca să controleze dacă persoana asta e una şi aceeaşi cu bărbatul pe care l-a văzut ea în fotografia din poşeta fetei.

Apoi, înşirui pe o foaie de hârtie ţările unde lucrase tipul şi, în dreptul fiecărei ţări, numele sub care era cunoscut.

— Dă-i un telefon şi lui Feret, la Nisa. Spune-i să se mai ducă o dată la doamna Laboine şi să vadă dacă nu poate afla data şi locul de unde a trimis Van Cram mandatele poştale. N-aş prea crede că bătrâna păstrează recipisele, dar să nu neglijăm nimic.

Se întrerupse deodată.

— Nici o veste de la Lognon?

— Trebuia să telefoneze?

— Poate. Vrei să-1 suni acasă?

La capătul celălalt al firului, doamna Lognon.

— Soţul dumneavoastră s-a întors ?

— Nu. Tot nu ştiţi unde e?

Începuse să se îngrijoreze. Maigret, la rându-i, simţea cum îl cuprinde o anume grijă.

— Presupun că urmăreşte pe cineva, afară din oraş, zise el, ca să o liniştească.

Vorbise de urmărire aşa, într-o doară, şi trebui să suporte tânguirile doamnei Lognon care se văita că nu ştie cum se face, dar bărbatul ei capătă întotdeauna misiunile cele mai neplăcute şi primejdioase.

Ce să-i răspundă? Că, ori de câte ori Lognon nimerea într-o încurcătură, era din pricină că acţionase de capul lui şi, în nouă cazuri din zece, împotriva instrucţiunilor primite?

Atât de mult râvnea să facă lucrurile bine şi avea o asemenea dorinţă de afirmare, că se năpustea orbeşte unde vrei şi unde nu vrei, convins fiind de fiecare dată că, în sfârşit, o să le arate el ce poate.

De fapt, valoarea lui era unanim recunoscută. Numai el nu stia asta.

Maigret telefonă la Secţia a II-a, dar nici acolo nu aveau vesti de la Nasolu'.

— Nu l-a zărit nimeni prin împrejurimi ?

— N-am auzit nimic.

Între timp, Lucas trimisese un inspector în strada Clichy, iar acum, instalat la telefon, expedia telegramele. în pragul uşii, Janvier îl aştepta pe Maigret să termine de vorbit, ca să-i ceară noi instrucţiuni.

— Mi se pare că vă caută comisarul Priollet. A fost pe-aici acum câteva minute, dar nu eraţi în birou.

— Eram sus.

Maigret se îndreptă spre biroul lui Priollet. Comisarul se ocupa cu interogarea unui traficant de stupefiante, un tip cu nasul subţire şi ochii înroşiţi de nesomn.

— Nu ştiu dacă te mai interesează: poate că ai aflat între timp, dar azi-dimineaţă mi s-a comunicat că Jeanine Armenieu a locuit o vreme într-un apartament de pe strada Ponthieu.

— La ce număr?

— N-aş putea să-ţi spun. în orice caz, lângă strada Berri. La parter e un bar.

— Mulţumesc. Şi în legătură cu Santoni?

— Nimic. Nu cred că i se poate aduce vreo învinuire şi probabil că la ora asta îşi trăieşte marea dragoste la Florenţa.

Maigret îl regăsi pe Janvier în birou.

— Ia-ţi pălăria şi paltonul.

— Unde mergem?

— Pe strada Ponthieu.

Unde aveau să mai afle, probabil, câte ceva despre moartă. Tot Louise, de fapt, rămăsese pe primul plan al preocupărilor sale. Dar acum se adăuga şi blestematul de Lognon, care începuse să joace un rol important. Şi, din păcate, nimeni nu ştia nimic despre rolul ăsta.

— Bine a zis cine a zis: „Şi, mai ales, fără exces de zel" — mormăi comisarul, îmbrăcându-şi pardesiul.

Era greu de presupus că Nasolu' bate străzile de cu seară, la nesfârşit, umblând de la o adresă la alta. Cu o zi mai înainte, pe la ora cinci, nu dibuise încă nici o pistă. Cel puţin aşa se părea: cu el nu se putea şti niciodată. S-a întors acasă ca să mănânce şi a plecat numaidecât. Înainte de a ieşi, Maigret vârî capul în biroul inspectorilor.

— Să telefoneze cineva pe la gări, pentru orice eventualitate, şi să vadă dacă nu cumva Lognon a plecat cu trenul.

Dacă urmărea pe cineva, de exemplu, era absolut posibil. În cazul acesta, poate că nu avusese timp să telefoneze la Quai sau la secţie.

Dar, tot în cazul acesta, înseamnă că a pus mâna pe nişte informaţii pe care ceilalţi nu le deţin.

— Mergem, şefule?

— Haide...

Maigret, posomorit, opri maşina în piaţa Dauphine, ca să bea un păhărel.

Nu era gelos pe Lognon. Dacă Lognon îl descoperă pe asasinul lui Louise Laboine, cu atât mai bine. Dacă-1 arestează, formidabil!

Oricum însă, ce naiba, ar fi putut să dea un semn de viaţă măcar, ca toată lumea!

Capitolul 7

Despre un inspector care merge tot înainte, fără oprire, şi despre o fată care are întâlnire cu destinul

În timp ce Janvier intra în clădire ca să se informeze, Maigret, cu mâinile în buzunare, rămăsese la marginea trotuarului, zicându-şi că strada Ponthieu e un fel de culisă a Champs-Elysees-ului sau, poate, o scară de serviciu. Fiecare arteră mai mare a Parisului se împerechează cu câte o străduţă îngustă şi animată, plină de baruri, magazine de alimente, restaurante pentru şoferi, hoteluri ieftine, frizeri şi mici meşteşugari; o străduţă care merge, de cele mai multe ori, paralel cu bulevardul-mamă.

Tocmai dădea să intre într-o bodegă, când îl văzu pe Janvier răsărind din imobilul de vizavi.

— Aici e, şefu'!

Nimeriseră bine, aşadar: chiar de la prima casă. Loja portarului era întunecoasă, ca majoritatea lojilor asemănătoare din Paris. în schimb, portăreasa era tânără, nostimă şi avea un bebeluş care se zbenguia într-un ţarc de lemn lăcuit.

— Şi dumneavoastră ? Tot de la poliţie, nu ?

— De unde ştiţi ?

— A mai fost cineva de la poliţie aseară. Tocmai voiam să mă culc. Era unul mărunţel şi trist, dar atât de trist, că până să-mi dau seama că are guturai, am crezut că-i murise nevasta şi o plângea. Cum să nu zâmbeşti când cineva îi făcea un asemenea portret Nasolului?

— Când aseară ?

— Pe la zece. Tocmai mă dezbrăcăm, acolo, în spatele paravanului. Aşa că a trebuit să aştepte niţel. Şi dumneavoastră aţi venit pentru acelaşi lucru ?

— Cred că da. îmi închipui că v-a întrebat în legătură cu domnişoara Armenieu.

— Şi cu prietena ei. Fata care-a fost omorâtă.

— Aţi recunoscut fotografia din ziar?

— Da, mi s-a părut că o recunosc.

— A locuit aici ?

— Luaţi loc, vă rog. Dacă-mi daţi voie, numai o clipă, trebuie să pregătesc masa puştiului. Şi scoateţi-vă pardesiul, dacă vă e cald. Apoi întrebă la rândul ei:

— Nu sunteţi în acelaşi serviciu cu inspectorul de aseară? De fapt, nu ştiu de ce vă întreb. Adevărul e că nu mă priveşte. Cum îi spuneam

şi colegului dumneavoastră, adevărata locatară, adică persoana care a închiriat apartamentul, era domnişoara Armenieu. Domnişoara Jeanine, cum îi spuneam eu. Acum s-a măritat. A scris si-n ziare. Ştiaţi?

Maigret făcu semn că da.

— Cât timp a locuit aici ?

— Vreo doi ani. Când a venit, era tinerică şi foarte stângace. Şi de multe ori se abătea pe la mine, să-i dau un sfat.

— Lucra undeva ?

— Era dactilografă într-un birou. Unde anume, n-aş putea să vă spun, dar în orice caz pe-aici, pe aproape. Domnişoara stătea sus la trei, într-un apartament mic, cu vedere spre curte, altminteri destul de drăguţ.

— Prietena ei nu locuia cu dânsa împreună ?

— Ba da. Numai că, aşa cum vă spuneam adineauri, domnişoara Jeanine plătea chiria. Contractul era pe numele ei.

Portăreasa abia aştepta parcă să vorbească. Şi-i era cu atât mai uşor cu cât în ajun dăduse aceleaşi informaţii.

— Ştiu dinainte ce vreţi să mă întrebaţi. S-au mutat acum vreo şase luni. De fapt, mai întâi a plecat domnişoara Jeanine.

— Credeam că apartamentul era pe numele…

— Era, bineînţeles că era. Luna era pe sfârşite, mai rămăseseră două-trei zile până la întâi. Intr-o seară, domnişoara Jeanine vine la mine, se aşează pe scaunul unde staţi dumneavoastră acum şi zice: „M-am săturat, madam' Marcelle, până peste cap... De data asta, m-am hotărât să isprăvesc!"

Maigret întrebă:

— Cu ce să isprăvească ?

— Cu ailaltă, cu Louise.

— De ce ? Nu se mai înţelegeau ?

— Tocmai asta voiam să vă explic. Domnişoara Louise nu obişnuia niciodată să stea de vorbă cu mine; despre dânsa, mare lucru nu ştiu; numai ce mi-a spus prietena ei; cum ar veni, n-am ascultat decât o singură parte. La început, îmi închipuisem că sunt surori, sau verişoare, sau măcar prietene din copilărie. După aia, domnişoara Jeanine mi-a spus că, de fapt, se cunoscuseră în tren cu vreo două-trei luni mai înainte.

— Nu ţineau una la alta?

— Da şi nu. Greu de spus! Eu am văzut, la viaţa mea, destule fete dintr-astea, de vârsta lor. Chiar acum sunt la noi două care dansează la Lido. Şi mai e una, manichiuristă la Claridge. Or, mai toate vin şi-mi povestesc ba o aventură, ba o întâmplare, ba un necaz. După câteva zile, domnişoara Jeanine a făcut la fel. Louise, în schimb, nu mi-a spus niciodată nimic.

La început mă gândeam că-i plină de ifose, după aceea însă m-am întrebat dacă nu-i vorba cumva de timiditate. Da, cred că asta era. Vedeţi, fetişcanele astea, cum ajung la Paris, cum se simt pierdute în nebunia asta de oameni. Atunci, una din două: ori blufează, bravează, vorbesc arogant, ori, dimpotrivă, se închid în ele.

După părerea mea, domnişoara Jeanine făcea parte mai degrabă din prima categorie. Nu se temea de nimic. Ieşea în oraş aproape seară de seară. După câteva săptămâni, se întorcea la două, la trei noaptea şi învăţase să se îmbrace ca lumea. Nici nu se împliniseră trei luni de când
venise aici şi am şi auzit-o, noaptea, urcând scările cu un bărbat. Bineînţeles, nu era treaba mea. Fata era la ea acasă, în definitiv. Aici nu-i o pensiune de familie.

— Avea fiecare camera ei?

— Da. Orişicât! însă Louise trebuie că auzea totul, iar dimineaţa trebuia să aştepte să plece bărbatul, ca să intre în baie sau la bucătărie.

— Credeţi că de-asta s-au certat ?

— Nu sunt sigură. în doi ani de zile se întâmplă atâtea în viaţa unui om... si eu am douăzeci şi doi de locatari în clădirea asta. N-aveam cum să prevăd că una dintre ele va fi asasinată.

— Soţul dumneavoastră cu ce se ocupă ?

— E ospătar-şef la un restaurant din Piaţa Ternes. Nu vă supăraţi dacă-i dau lu' ăsta micu' să mănânce...

Gazda ridică băieţelul din ţarc, îl aşează pe un scaun şi începu să-i ducă mâncarea la gură bucăţică cu bucăţică, fără să-şi piardă totuşi şirul ideilor.

— Toate astea i le-am povestit de altfel şi colegului dumneavoastră. A luat o mulţime de notiţe. Dacă vă interesează părerea mea, ei bine, eu cred că domnişoara Jeanine ştia ce vrea şi că era hotărâtă să obţină cu orice preţ ce şi-a pus în cap.

Ea nu ieşea cu oricine, nu... Mai toţi bărbaţii care au trecut pe aici aveau maşină. Dimineaţa, când scoteam gunoiul, o vedeam în faţa porţii. Şi nu erau neapărat tineri. Dar nici prea bătrâni nu erau. Ce vreau să înţelegeţi e că n-o făcea numai de plăcere. Când începea să-mi pună întrebări, ghiceam numaidecât unde vrea să ajungă.

De pildă, să zicem că-şi dăduse întâlnise la un restaurant pe care nu-1 cunoştea. Atunci ţinea să ştie dacă-i un restaurant sic sau nu, cum să se îmbrace pentru acolo etc., etc. După şase luni, cunoştea Parisul, vreau să zic o anumită parte a Parisului, ca pe buzunarul ei.

— Prietena ei n-o însoţea niciodată ?

— Numai la cinema.

— Şi Louise cam ce făcea serile ?

— În majoritatea timpului rămânea sus, în cameră. Câteodată mai

ieşea la plimbare, dar nu prea departe, pe-aici, prin cartier doar, ca şi cum i-ar fi fost teamă. Fetele erau cam de aceeaşi vârstă, dar Louise, în comparaţie cu duduia Jeanine, părea o fetiţă de şcoală.

De fapt, asta o cam scotea din sărite pe domnişoara Jeanine. Odată mi-a spus : „Uf, de ce n-am dormit în tren, în loc să pălăvrăgesc toată noaptea cu ea!" Şi totuşi, la început mai ales, sunt sigură că nu i-a părut rău să aibă pe cineva cu care să mai schimbe o vorbă. Nu ştiu dacă aţi remarcat, dar fetele care vin să-si încerce norocul la Paris locuiesc întotdeauna câte două la început.

După aceea, încetul cu încetul, ajung să se urască. Aşa s-a întâmplat şi cu fetele astea, cu atât mai mult cu cât domnişoara Louise nu-şi găsea locul defel şi nu izbutea să stea mai mult de câteva săptămâni într-o slujbă. Şcoală nu prea avea.

Am auzit că făcea greşeli de ortografie şi că din pricina asta nu putea să lucreze într-un birou, ca funcţionară. A lucrat, în câteva rânduri, ca vânzătoare. Dar parcă era un făcut, de fiecare dată se întâmpla câte un bucluc. Fie patronul încerca să se culce cu ea, fie şeful de raion.

Alta, în locul ei, ar fi căutat să rezolve lucrurile cu binişorul, dându-le să înţeleagă că nu-i ăsta genul ei. Ea nu: se făcea foc şi pară, îi pocnea sau pleca trântind uşile. Odată s-au descoperit nişte furturi la magazin şi au bănuit-o pe dânsa, deşi era, pun mâna-n foc, nevinovată. Vă rog să notaţi însă că tot ce ştiu, ştiu de la prietena ei.

Cât despre mine, am observat numai că în anumite perioade domnişoara Louise nu lucra. Atunci ieşea mai târziu ca de obicei din casă. Se ducea să-si caute serviciu, după anunţurile de la Mica publicitate.

— Unde mâncau? Sus?

— Da. Mai întotdeauna. în afară de cazul când domnişoara Jeanine era invitată în oraş. Anul trecut au plecat împreună la Deauville pentru o săptămână. Adică au plecat ele împreună, dar puştoaica, vreau să zic Louise, s-a întors înainte de vreme, iar Jeanine abia după câteva zile. Nu
ştiu ce anume s-a întâmplat acolo. Pentru că, un timp, nu şi-au vorbit deloc, deşi continuau să locuiască în acelaşi apartament.

— Louise primea scrisori ?

— Niciodată personale. La un moment dat crezusem că-i orfană. Prietena ei mi-a spus însă că Louise are-o mamă undeva, în sud, dar că-i pe jumătate nebună şi nu se ocupă de fată. Din timp în timp, când răspundea în scris la anunţuri, domnişoara Louise mai primea ceva scrisori, dar numai pe hârtie cu antet, iar eu ştiam ce înseamnă asta.

— Şi Jeanine ?

— Câte o scrisoare din Lyon, o dată la două-trei săptămâni. De la taică-său, care-i văduv şi locuieşte acolo. În plus, mai ales, mesaje prin

poşta pneumatică, invitaţii la întâlnire.

— E mult de când a început Jeanine să vă spună că îşi doreşte să scape de prietena ei?

— Cam de-acum un an, poate un an jumate, dar numai când se certau sau când Louise rămânea fără slujbă. Atunci Jeanine ofta: „Când mă gândesc că am fugit de la taică-meu ca să fiu liberă şi, în schimb, mi-am luat beleaua asta pe cap!". A doua sau a treia zi însă, era bucuroasă să dea iar ochii cu ea, sunt sigură. Era, pe undeva, ca într-o căsătorie. Presupun că sunteţi amândoi căsătoriţi ?

— Jeanine Armenieu s-a mutat de-aici acum şase luni, dacă nu mă-nşel...

— Da. Se schimbase mult în ultima vreme. Mult! Se îmbrăca mai bine, vreau să spun cu lucruri mai scumpe. Spre deosebire de localurile unde se ducea până atunci, acum mergea numai în localuri de mâna întâi.

I se întâmpla uneori să lipsească de acasă câte două-trei zile. Primea flori, cutii cu bomboane de la Marchiza de Sevigne. Era clar.

Într-o seară, se aşează aici pe scări şi zice: „De data asta, madam' Marcelle, plec de-a binelea. N-am nimic împotriva casei, dar nu pot să trăiesc la infinit cu zăpăcita asta". „Să nu-mi spuneţi că vă măritaţi!" glumesc eu. Dar ea, în loc să râdă, şopteşte: „Nu chiar acum. Ceva mai încolo. Iar când va fi să fie, o să afli din gazete".

Probabil că la ora aceea îl cunoscuse pe domnul Santoni. Era foarte sigură pe ea şi zâmbea cu înţeles. Eu glumesc mai departe: „Sper că o să mă invitaţi la nuntă?". „Asta nu promit, dar o să-ţi trimit un cadou frumos."

— S-a ţinut de cuvânt ? întrebă Maigret.

— Încă nu. Dar cred c-o să-şi respecte făgăduiala. Fapt este că fata şi-a atins scopul. Îşi petrece luna de miere în Italia ? Şi-o petrece ! Să ne întoarcem însă la seara cu pricina. Mi-a mărturisit că s-a hotărât să plece fără să-i spună nimic lui Louise si că are să facă aşa încât să nu poată fi găsită. „Dacă nu, te pomeneşti că iar se agaţă de mine !" Zis şi făcut.

A aşteptat ca Louise să lipsească de acasă, şi-a luat valizele, două avea, si nici măcar nu mi-a lăsat adresa. Ca să fie mai sigură. „O să mai trec pe la dumneata", zice, „din când în când, ca să-mi iau scrisorile".

— Şi a mai trecut pe-aici ?

— De vreo trei-patru ori. Aşadar, era pe la sfârşitul lunii si mai rămăseseră câteva zile din chirie plătite. Vine şi ultima zi şi, dimineaţa, domnişoara Louise îmi bate la uşă şi zice că trebuie să se mute într-altă parte.

Trebuie să recunosc că mi-a fost milă de ea. Nu plângea. Dar, în timp ce vorbea, buza de jos îi tremura. Era, simţeam asta, foarte

dezorientată. Avea cu ea o valijoară albastră: toată averea ei. Am întrebat-o unde are de gând să se ducă şi mi-a spus că nu ştie. „Dacă mai doriţi să rămâneţi câteva zile, până găsesc un chiriaş...". „Vă mulţumesc foarte mult, dar... lăsaţi... mai bine nu...".

Răspunsul i se potrivea de minune. Am urmărit-o cum se îndepărta, pe trotuar, cu valiza în mână, şi, când a dat colţul, îmi venea parcă s-o chem îndărăt şi să-i dau nişte bani.

— S-a mai întors cumva si ea ca să vă vadă ?

— S-a mai întors, dar nu ca să mă vadă, ci ca să-mi ceară adresa domnişoarei Jeanine. I-am răspuns că n-o ştiu. Am impresia însă că nu m-a crezut.

— De ce voia să dea de Jeanine ?

— Probabil ca s-o ia de la-nceput sau ca să-i ceară bani. După cum arătau hainele de pe ea, se vedea clar că-i merge prost.

— Când a trecut pe-aici ultima dată ?

— Acum o lună si ceva. Tocmai citeam ziarul, care rămăsese pe masă. Poate că n-ar fi trebuit să fac ce-am făcut. „De mutat", zic, „nu ştiu unde s-a mutat, dar ştiu că a început să fie pomenită la «Ecouri mondene»". Era adevărat. Scria ceva de genul: „Marco Santoni, reprezentantul unei mari firme de vermut, e văzut în fiecare seară la Maxim's în compania unui încântător manechin, Jeanine Armenieu".

Maigret se uită la Janvier, care înţelesese. Acum o lună, Louise Laboine intra pentru prima oară în magazinul de pe Douai, ca să împrumute o rochie de seară de la domnişoara Irene. Pentru Maxim's, e clar... Ca să-şi întâlnească prietena.

— Nu ştiţi cumva dacă s-a întâlnit cu Jeanine ?

— Nu, n-a întâlnit-o. Domnişoara Jeanine a trecut după câteva zile pe-aici şi, când am întrebat-o dacă s-au întâlnit, a început să râdă: „E adevărat că mâncăm la Maxim's destul de des, dar, oricum, nu în fiecare seară. De altfel, mă cam îndoiesc că au lăsat-o înăuntru pe biata Louise".

Maigret întrebă:

— Tot ce ne-aţi spus până acum i-aţi spus şi inspectorului de aseară?

— Poate să-mi fi scăpat un amănunt-două... Sunt câteva detalii de care mi-am amintit după aceea.

— Altceva nu i-aţi mai spus?

Maigret încerca să descopere ce anume, din tot ce aflase acum, i-ar fi putut sugera lui Lognon o pistă. Cu o zi mai înainte, pe la zece seara, Lognon se aflase şi el în chiria portăresei. Şi de atunci dispăruse fără urmă.

— O clipă, vă rog, să-mi culc puştiul.

Portăreasa spălă copilul pe obraz, îi schimbă hăinuţele pe masă, apoi îl duse într-un fel de alcov, de unde se auziră şoapte pline de

tandreţe. Când se întoarse, avea un aer cam îngrijorat.

— Stau şi mă întreb dacă tot ce s-a întâmplat nu e din vina mea. Dacă fetele astea n-ar face atâta pe misterioasele, ce bine ar fi! Că domnişoara Jeanine nu mi-a lăsat adresa, mai înţeleg: nu voia să fie deranjată de prietena ei. Dar ca domnişoara Louise să nu-mi spună unde s-a mutat, asta-i prea de tot! Acum vreo zece zile, poate două săptămâni, mă trezesc cu un bărbat care întreabă dacă Louise Laboine locuieşte aici. I-am răspuns că nu mai stă aici de vreo câteva luni, dar că e tot la Paris. I-am mai spus că nu-i cunosc adresa, dar că fata trece din când în când
pe-aicea să mă vadă.

— Ce fel de bărbat ?

— Un străin. După accent trebuie să fi fost englez sau american. Nu părea bogat. Şi nici prea elegant nu era. Un tip mărunţel şi cam pirpiriu. Semăna puţin cu inspectorul de-aseară. Nu ştiu de ce, când l-am văzut, mi s-a părut că seamănă cu un clovn.

Se vedea că e foarte necăjit că n-o găseşte pe Louise şi a vrut să afle dacă aveam să mă întâlnesc cu ea curând. „Poate mâine chiar, poate într-o lună", zic eu.,Atunci o să-i las un bileţel."

Omul se aşează aici, la masă, îi dau hârtie şi un plic şi se apucă să scrie un bilet cu creionul. Eu am pus scrisoarea într-o cutie, să nu se rătăcească, şi nu m-am mai gândit la ea.

După trei zile, când s-a întors, scrisoarea era tot acolo, iar omul s-a arătat şi mai dezamăgit ca prima oară. „Din păcate, nu mai pot s-aştept mult", zice. „în curând va trebui să plec." L-am întrebat dacă-i vorba de ceva important. „Pentru ea, da!" zice. „Foarte important!" Mi-a cerut îndărăt scrisoarea şi a scris alta. Dar mai încet, mai socotit, ca şi când ar fi trebuit să ia o hotărâre. La sfârşit a oftat şi mi-a dat plicul.

— Nu l-aţi mai văzut?

— Ba da. A doua zi. După vreo trei zile primesc o vizită: domnişoara Jeanine.

În după-amiaza aceea mi-a zis, foarte emoţionată: „Madam' Marcelle, află c-o să auzi acuşi despre mine din gazete". Făcuse cumpărături în cartier. Era încărcată cu o mulţime de pachete şi pacheţele, toate numai de la magazine de mâna-ntâi. Atunci îi vorbesc de tipul pirpiriu cu scrisoarea pentru Louise. „Dac-aş şti unde s-o găsesc..." Domnişoara se gândeşte puţin şi zice: „Ştii ce ? Dă-mi-o mie mai bine. Cum o ştiu eu pe Louise, nu trece mult şi dă ea peste mine. Numai să afle din ziare unde sunt..."

O clipă, trebuie să recunosc, am şovăit. Dar pe urmă m-am gândit că, de fapt, Jeanine are dreptate.

— Drept care i-aţi dat scrisoarea?

— Da. S-a uitat la plic şi l-a aruncat în poşetă. La plecare, zice din uşă: „Madam' Marcelle, în ce priveşte cadoul dumitale, n-ai nici o

grijă: vine".

Maigret tăcea, cu capul plecat şi privirea aţintită în podea.

— Asta-i tot ce i-aţi spus inspectorului?

— Cred că da... Da... Staţi puţin! Să văd... dacă... Nu, asta-i tot.

— Louise n-a mai trecut pe la dumneavoastră de atunci?

— Nu.

— Prin urmare, nu ştia că Jeanine are o scrisoare pentru ea?

— Bănuiesc că nu. în tot cazul, nu ştia de la mine.

Maigret aflase într-un sfert de ceas mult mai multe decât şi-ar fi putut închipui că va scoate de la portăreasă. Numai că, acum, urma pierea brusc.

Adevărul este că se gândea în clipa aceea mai mult la Lognon decât la Louise Laboine, ca şi cum Nasolu' ar fi început să joace dintr-o dată rolul principal în mersul dramei.

Fusese aici, vasăzică, si auzise aceleaşi întâmplări. După care dispăruse din circulaţie. Să fi fost altcineva în locul Nasolului aseară, ştiind şi ce ştia acesta, i-ar fi telefonat lui Maigret, comunicând informaţiile si solicitând instrucţiunile de rigoare. Dar Lognon! Cum era să facă Lognon
una ca asta ?! Ţinea să ajungă singur la capăt.

— Am impresia că sunteţi îngrijorat, observă portăreasa.

— Presupun că inspectorul nu v-a spus nimic... A făcut cumva vreo observaţie... ceva?

— Nu. Mi-a mulţumit foarte politicos şi a plecat. A ieşit în stradă şi a luat-o la dreapta.

Singura soluţie era deci să mulţumească la rândul lui frumos şi să plece. Maigret, fără să-1 mai întrebe pe Janvier, îl trase după el în bistroul reperat mai înainte, ceru două pernoduri şi-1 bău pe al său în tăcere.

— Janvier, dă te rog un telefon la Secţia a II-a şi vezi dacă n-au vreo ştire de la Lognon. Dacă băieţii de la birou nu ştiu nimic, sun-o pe nevastă-sa. Şi încă ceva: vezi dacă n-a dat vreun semn de viaţă la Quai.

Când Janvier isprăvi cu telefoanele, îl găsi pe Maigret în faţă cu al doilea aperitiv.

— Nimic!

— Nu văd decât o explicaţie : a vorbit la telefon cu Italia.

— Vorbiţi si dumneavoastră?

— Da. Hai la birou. De-acolo o să căpătăm legătura mai repede.

Când ajunseră, mai toată lumea plecase la masă. Maigret ceru lista hotelurilor din Florenţa, alese stabilimentele cele mai luxoase şi, la al treilea, află că familia Santoni trăsese acolo. Nu se aflau în apartament, coborâseră cu o jumătate de oră mai înainte la restaurant.

Acolo îi putu găsi şi, spre norocul lui, dădu peste un maître d'hotel

care lucrase la Paris şi ştia puţin franţuzeşte.

— Fii drăguţ şi roag-o pe doamna Santoni să vină la telefon.

Omul se achită de comision, dar în locul glasului solicitat, Maigret auzi o voce agresivă, de bărbat:

— As vrea să ştiu ce înseamnă toate astea?

— Cine-i la telefon ?

— Marco Santoni. Noaptea trecută am fost treziţi din somn, pe motiv că poliţia din Paris avea nevoie de-o informaţie urgentă. Astăzi ne urmăriţi la restaurant!

— Vă rog să mă iertaţi, domnule Santoni. Aici comisarul Maigret, de la Poliţia Judiciară.

— Se poate, dar tot nu văd ce-are nevastă-mea de-a face cu...

— N-avem nimic cu ea. S-a întâmplat numai că o fostă prietenă de-a ei a fost asasinată.

— Aşa spunea şi tipul de azi-noapte. Ei, şi? Asta-i un motiv ca să...?

— Soţia dumneavoastră avea o scrisoare în păstrare. Or, această scrisoare ne-ar putea ajuta să...

— Şi pentru asta era nevoie să telefonaţi de două ori? A vorbit doar cu inspectorul! Şi i-a spus tot ce ştie.

— Inspectorul a dispărut.

— Ah!

Furia interlocutorului începea să se risipească.

— Bine... mă duc s-o chem pe nevastă-mea. Sper însă că după aceea o s-o lăsaţi în sfârşit în pace şi că numele ei nu va fi târât prin gazete.

Şoapte în receptor. Jeanine era, probabil, în cabina telefonică, lângă Santoni.

— Vă ascult! zise ea.

— Vă rog să mă scuzaţi, doamnă. Cred că ştiţi despre ce e vorba. Portăreasa din strada Ponthieu v-a încredinţat o scrisoare destinată domnişoarei Louise.

— Acum îmi pare rău c-am luat-o...

— Ce s-a întâmplat cu scrisoarea ?

Tăcere. Maigret crezu o clipă că s-a întrerupt legătura.

— I-aţi dat-o cumva în noaptea nunţii, la Romeo, atunci când v-a căutat?

— Bineînţeles că nu. Doar nu era să mă duc la nuntă cu scrisoarea după mine!

— Louise v-a căutat din cauza scrisorii? Tăcere din nou. O tăcere ca o şovăială.

— Nu, nici nu ştia de ea.

— Atunci ce voia?

— Să-i împrumut nişte bani, fireşte. Mi-a spus că nu mai are o centimă, că proprietăreasa a dat-o afară din casă si mi-a dat de înţeles că nu mai are altă soluţie decât sinuciderea. Mi-a dat de înţeles, spun.

Pentru că nu era clar. Cu Louise nu era niciodată clar.

— I-aţi dat bani ?

— Da. Ceva. Trei-patru hârtii de o mie. Nu ştiu... Nu i-am numărat.

— De scrisoare i-aţi vorbit?

— Da.

— Şi ce anume i-aţi spus ?

— Ce scria înăuntru.

— Aţi citit-o?

— Da.

Iarăşi tăcere.

— Dacă vreţi să mă credeţi, bine, dacă nu...cum doriţi. Nu din curiozitate am citit-o. De fapt, nici n-am deschis-o eu. Marco a găsit-o la mine în geantă. I-am spus toată povestea, dar nu m-a crezut. Atunci i-am zis: „Deschide-o, şi-o să te convingi!"

Apoi câteva cuvinte, mai pe şoptite însă, bărbatului, care rămăsese în cabină:

— Taci din gură, şuşotea Jeanine. Mai bine le spunem adevărul, şi gata! Până la urmă, tot or să-1 descopere, aşa că...

— Vă mai aduceţi aminte ce scria în bileţel ?

— Nu chiar cuvânt cu cuvânt. De altfel, era prost scris, într-o franţuzească stâlcită, plină de greşeli de ortografie. în esenţă, spunea cam aşa: „Am un mesaj foarte important pentru dumneavoastră şi trebuie să vă întâlnesc fără întârziere. Întrebaţi de Fred, la Pickwick's Bar, pe strada Etoile. Eu sunt. Dacă nu mă găsiţi acolo, barmanul o să vă spună unde puteţi da de mine". Alo! Mă auziţi ?

Maigret, care lua notiţe, mormăi:

— Da, da, mai departe, vă rog!

— Pe urmă, zicea: „E posibil să nu pot rămâne în Franţa suficient de mult. în această eventualitate, voi lăsa documentul la barman. El o să vă ceară un act de identitate. O să înţelegeţi după aceea de ce".

— Asta-i tot?

— Da.

— I-aţi comunicat domnişoarei Louise conţinutul mesajului?

— Da.

— Şi a înţeles despre ce e vorba ?

— La început, nu. După aceea, am avut impresia că se gândeşte la ceva. A mai stat o clipă, mi-a mulţumit şi a plecat.

— În noaptea aceea aţi mai primit vreun semn de la ea?

— Nu. Cum aş fi putut ? Am aflat abia peste două zile că a murit. Din ziare.

— Credeţi că s-a dus la Pickwick's Bar ?

— Probabil. Nu ? Dumneavoastră ce-aţi fi făcut în locul ei?

— În afară de dumneavoastră si de soţul dumneavoastră, mai era cineva la curent cu mesajul ?

— Nu ştiu. Scrisoarea a stat în poşeta mea două zile, mi se pare, sau trei.

— Dacă nu mă-nşel, în zilele acelea locuiaţi la Hotel Washington ?

— Da.

— Aţi primit ceva vizite?

— Numai pe Marco.

— Unde se găseşte acum scrisoarea ?

— Cred că am pus-o undeva, la un loc cu alte hârtii.

— Lucrurile dumneavoastră mai sunt la hotel ?

— Nu. Bineînţeles că nu. Le-am luat de-acolo în ajunul căsătoriei şi le-am dus la Marco. În afară de câteva obiecte de toaletă si două-trei rochii pe care valetul le-a luat chiar în ziua aceea. Credeţi că a murit din cauza... mesajului ?

— S-ar putea. N-a spus nimic atunci când a aflat de scrisoare, nici o observaţie, nici o remarcă ?

— Nimic.

— Nu v-a vorbit niciodată despre tatăl ei ?

— Am întrebat-o odată a cui era fotografia pe care o păstra portmoneu şi mi-a spus : „E a tatii". „Mai trăieşte ?" am insistat eu. Dar s-a uitat la mine cu nişte ochi în care se citea că vrea să facă pe misterioasa, că n-are chef să vorbească, încât am tăcut. Altădată, când discutam despre părinţi, am întrebat-o: „Da' taică-tău cu ce se ocupă ?" Şi iarăşi, păstrând tăcere, s-a uitat la mine cu o privire de-ţi închidea gura. Asta era genul ei. Ştiu, nu se cade să vorbeşti morţii de rău, dar...

După „dar" urmă o tăcere, impusă probabil de Santoni.

— Asta-i tot ce ştiu.

— Mulţumesc. Când credeţi că vă întoarceţi la Paris ?

— De azi într-o săptămână.

Janvier ascultase convorbirea la celălalt receptor.

— Am impresia că am găsit pista lui Lognon, zise el, cu un zâmbet subţire.

— Cunoşti Pickwick's Bar?

— Doar din vedere. De intrat, n-am intrat niciodată acolo.

— Nici eu. Ti-e foame?

— Da, dar si mai mult as vrea să stiu ce s-a întâmplat la bar.

Maigret deschise uşa biroului de alături şi-1 întrebă pe Lucas:

— Vreo veste de la Lognon?

— Nimic, şefu'.

— Dacă te sună, sunt la Pickwick's Bar, pe strada Etoile.

— Şefule, a fost adineauri pe-aici una, proprietăreasa unui imobil cu camere de închiriat din strada Aboukir. I-a trebuit cam multă vreme până să se hotărască. Spunea că a fost atât de ocupată în ultimele zile, încât n-a avut vreme nici măcar să citească ziarele. Pe scurt, a venit

să ne spună că Louise Laboine a locuit la dânsa patru luni.

— Când?

— De curând. Până acum două luni.

— Adică până în momentul când s-a mutat pe Clichy.

— Da. Patroana zicea că în perioada aceea Louise lucra ca vânzătoare într-un magazin de pe bulevardul Magenta. Unul din magazinele alea care au tejghele cu solduri pe trotuar. Fata a lucrat acolo pe timpul iernii, dar s-a îmbolnăvit de bronşită şi a căzut la pat o săptămână întreagă.

— Cine-o îngrijea ?

— Nimeni. Stătea într-o cămăruţă la ultimul etaj, un fel de mansardă. Imobilul e, din câte am înţeles, de mâna a şaptea; stau acolo mai ales nord-africani.

Se umpluseră acum mai toate golurile. Şi reconstituirea drumului străbătut de fată, din ziua când fugise de acasă, de la Nisa, până în noaptea când o reîntâlnise pe Jeanine, la Romeo, devenise în sfârşit posibilă.

— Mergem, Janvier?

Doar ultimele două ceasuri dinaintea morţii mai trebuiau reconstituite. Şoferul de taxi o întâlnise în Piaţa Saint-Augustin, apoi o zărise mergând pe jos spre Arcul de Triumf, la colţul bulevardului Haussmann şi al foburgului Saint-Honore. Adică exact drumul care ducea înspre strada Etoile.

Louise, fata asta care nu ştiuse niciodată să-şi organizeze viaţa, care nu găsise nimic de care să se agaţe decât o necunoscută, întâlnită într-un tren de noapte, mergea repede şi de una singură prin ploaia ce cădea mărunt, ca şi cum ar fi fost grăbită să-şi întâlnească destinul.

Capitolul 8

În care totul se petrece între oameni care cunosc preţul cuvântului rostit şi unde vine vorba din nou despre Nasolu'

Intrarea - pripăşită între dugheana unui cizmar şi o spălătorie prin ale cărei geamuri vedeai fetele călcând rufe - era atât de strâmtă, încât probabil că majoritatea trecătorilor nici nu bănuiau că păşesc prin faţa unui bar. De afară nu puteai vedea nimic în interiorul localului din pricina fundurilor de sticlă verzui folosite pe post de ochiuri de geam. Deasupra uşii, mascată de o perdea roşu-închis, era prins un felinar de epocă pe care puteai citi cuvintele Pickwick's Bar, scrise cu litere mai mult sau mai puţin gotice.

Trecând pragul barului, Maigret deveni parcă mai dur, mai impersonal, şi o schimbare asemănătoare putea fi percepută şi în atitudinea lui Janvier.

Barul, lung şi îngust, era pustiu. Din cauza ochiurilor de geam opace şi a intrării nespus de strâmte, încăperea era întunecoasă; doar din loc în loc vedeai câte o sclipire pe pereţii îmbrăcaţi în lemn.

Un bărbat în cămaşă se ridică la intrarea lor făcând gestul de a lăsa ceva din mână, un sandviş, desigur, din care muşca, aşezat în spatele barului, fără să poată fi văzut atunci când uşa se deschisese.

Cu gura încă plină, bărbatul îşi aruncă privirea asupra nou-veniţilor. Dar nu rosti nici un cuvânt şi pe faţa lui nu se putea citi nimic. Era un tip mai mult decât brunet, cu părul atât de negru, încât bătea în albastru, cu sprâncene groase ce-i dădeau un aer încăpăţânat şi cu o gropiţă în mijlocul bărbiei, crestată precum o cicatrice.

Maigret păru că nici nu se uită la el, dar se vedea de la o poştă că se recunoscuseră amândoi şi că nu se înfruntau pentru întâia oară. Maigret se îndreptă încetişor spre bar şi se cocoţă pe un scaun înalt, descheindu-se la pardesiu şi împingându-şi pălăria pe ceafă. Janvier făcu la fel.

După o tăcere, barmanul întrebă:

— Beţi ceva?

Maigret se uită la Janvier, nehotărât:

— Tu ce zici?

— Cum spuneţi dumneavoastră.

— Două pernoduri, dacă ai.

Albert îi servi, puse o carafă cu apă de la gheaţă pe tejgheaua de acaju şi aşteptă. O clipă s-ar fi putut crede că urmau să se joace de-a cine tace mai mult.

Comisarul sparse tăcerea:

— La ce oră a fost Lognon pe-aici ?

— Nu ştiam că-1 cheamă Lognon. Toată lumea îi zice Nasolu'.

— La ce oră?

— Pe la unşpe. Nu m-am uitat la ceas.

— Unde l-ai trimis?

— Nicăieri.

— Ce i-ai spus ?

— I-am răspuns la întrebări.

Maigret luă o măslină din farfurioara de pe tejghea, apoi încă una, mestecându-le cu aerul că se gândeşte aiurea.

Comisarul îl recunoscuse de la intrare încă, atunci când barmanul se ridicase în picioare. Era vorba de un anume Albert Falconi, corsican de felul lui. Maigret, de-a lungul anilor, îl trimisese măcar de două ori la puşcărie pentru organizare de jocuri clandestine şi încă o dată pentru trafic de aur în direcţia Bruxelles. Falconi mai fusese bănuit şi de lichidarea, în Montmartre, a unui tip din banda marsiliezilor, dar, lipsind dovezile, fusese pus în libertate. Corsicanul trebuia să aibă la vreo treizeci si cinci de ani.

De o parte şi de alta, partenerii evitau discuţiile inutile. Totul se petrecea cumva ca între profesionişti şi de aceea cuvintele rostite erau încărcate de semnificaţie.

— Marţi, când ai citit ziarul, ai recunoscut-o pe puştoaică?

Albert nu zise nici da, nici ba, ci continuă să se uite la comisar cu o privire impasibilă.

— Câţi clienţi erau în bar luni seara, când a venit fata aici?

Maigret cercetă sala, cât era de lungă, din priviri. Există la Paris o seamă de baruri dintr-astea, unde trecătorul care deschide uşa din întâmplare şi le vede aşa, goale, se întreabă din ce anume trăiesc. întrebare lipsită de temei. De fapt, localurile la care ne referim au toate o clientelă a casei, alcătuită din oameni aparţinând mai mult sau mai puţin aceleiaşi lumi şi care se regăsesc, cu o regularitate matematică, la anumite ore din zi sau din noapte.

Pesemne că Albert nu obişnuia să deschidă dimineaţa. Acum, probabil că tocmai sosise şi încă nu terminase cu aranjatul sticlelor. Seara, dimpotrivă, scaunele erau fără îndoială ocupate până la ultimul, lăsând clienţilor doar atâta loc cât să se poată strecura de-a lungul pereţilor. În
fundul sălii, se vedea o scară foarte înclinată ducând la subsol.

Barmanul, la rândul lui, părea că numără scaunele.

— Era aproape plin, spuse el, în sfârşit.

— Între douăsprezece şi unu ?

— Să zicem mai degrabă pe la unu.

— O mai văzuseşi vreodată până atunci?

— Nu, era prima oară.

Probabil că toată lumea întorsese capul spre Louise, cercetând-o cu o anumită curiozitate. Femeile care frecventau localul erau îndeobşte profesioniste, şi deci foarte deosebite la înfăţişare de tânăra Laboine. In plus, rochia de seară aşa de purtată şi capa de catifea croită pe altă măsură stârniseră cu siguranţă oarece senzaţie.

— Ce-a făcut ?

Albert se încruntă, asemenea cuiva care încearcă să-si aducă aminte.

— S-a aşezat pe un scaun.

— Unde?

Albert cercetă taburetele cu privirea.

— Cam pe unde staţi dumneavoastră acum. Era singurul scaun liber mai lângă uşă.

— Ce-a băut?

— Un Martini.

— Când a comandat băutura ? Imediat ce-a intrat ?

— Nu. După ce am întrebat-o eu ce serveşte.

— Şi după aia ?

— A stat aşa, un timp, fără să spună nimic.

— Avea poşetă?

— A pus-o pe tejghea. O poşetă argintie.

— Lognon ţi-a pus aceleaşi întrebări ca şi mine?

— Da, dar în altă ordine.

— Mai departe...

— Prefer să răspund la întrebări.

— Te-a întrebat dacă ai o scrisoare pentru ea ?

Albert dădu din cap afirmativ.

— Unde era scrisoarea?

Barmanul se răsuci, ca filmat cu încetinitorul, şi arătă un spaţiu gol, între două sticle care probabil că nu erau destupate prea des, unde se găseau două sau trei plicuri adresate unor clienţi.

— Aici.

— I-ai dat-o?

— Mai întâi i-am cerut buletinul.

— De ce?

— Pentru că aşa mi s-a spus să fac.

— Cine ţi-a spus ?

— Tipul.

Albert nu rostea niciodată mai mult decât strictul necesar şi, în clipele de tăcere, încerca să ghicească întrebarea următoare.

— Jimmy?

— Da.

— Jimmy şi mai cum?

— Nu ştiu. Oamenii nu prea obişnuiesc să-şi dea numele de familie

în baruri.

— Depinde de baruri.

Albert ridică din umeri, ca şi cum ar fi vrut să spună că nu se simte jignit.

— Vorbea franţuzeşte?

— Destul de bine pentru un american.

— Cum arăta tipul ?

— Cred că ştiţi mai bine decât mine, nu ?

— Totuşi, cum arăta tipul?

— Am avut impresia că stătuse la pârnaie câţiva anişori.

— Unul mic, pirpiriu şi cu mutră de om bolnăvicios ?

— Da.

— Luni mai era aici ?

— Plecase din Paris. De vreo cinci-şase zile.

— Dar, până să plece, venea la Pickwick's în fiecare zi?

Albert încuviinţă fără a-şi manifesta nerăbdarea şi, întrucât paharele se goliseră, destupă din nou sticla de pernod.

— Stătea mai tot timpul pe-aici.

— Ştii cumva unde locuia ?

— Cred că într-un hotel din cartier. N-aş putea să spun care.

— Plicul ţi l-a dat de la început?

— Nu. M-a rugat numai ca, dacă vine fata şi întreabă de el, să-i spun la ce ore poate să-1 găsească.

— Şi care erau orele astea ?

— După-amiaza, începând de la patru, şi pe urmă toată seara, până noaptea târziu.

— La ce oră închizi?

— La două noaptea, uneori la trei, depinde.

— Obişnuia să stea de vorbă cu tine ?

— Câteodată.

— Despre el?

— Despre fel de fel de chestii.

— Ţi-a spus că a fost la puşcărie?

— De spus nu mi-a spus, dar mi-a cam dat să înţeleg.

— Sing-Sing ?

— Tot ce se poate. Dacă Sing-Sing e în statul New York, pe malul Hudsonului, acolo a stat.

— Nu ţi-a spus ce conţine plicul?

— Nu. Mi-a atras atenţia numai că-i vorba de ceva important. Era grăbit. Voia să plece.

— Din cauza poliţiei?

— Din cauza fiică-si. Se mărită săptămâna viitoare. La Baltimore. De-asta a trebuit să plece neîntârziat.

— Ţi-a spus cum arată fata cu scrisoarea?

— Nu. Mi-a cerut numai să mă asigur că e vorba de persoana-n cauză. De-asta i-am cerut buletinul.
— Fata a citit scrisoarea aici, în bar ?
— Nu, s-a dus jos.
— Jos ce e?
— WC-ul şi telefonul.
— Crezi că s-a dus să citească scrisoarea acolo ?
— Presupun.
— Şi-a luat poşeta cu ea ?
— Da.
— Cum arăta când a revenit ?
— Ceva mai puţin abătută ca înainte.
— Crezi că înainte de a veni aici băuse ceva ?
— Nu ştiu. Poate.
— Ce-a făcut după aceea ?
— S-a aşezat iarăşi pe scaun.
— Şi a mai comandat un Martini ?
— Nu ea. Americanul. Celălalt american, vreau să zic.
— Care celălalt american ?
— Un malac cu o cicatrice atâta pe faţă şi urechile clăpăuge.
— Nu-1 cunoşti?
— Nu. Pe ăsta nu ştiu nici măcar cum îl cheamă.
— De când a început să vină pe-aici?
— Cam de când începuse să vină şi Jimmy.
— Se cunoşteau?
— Jimmy, în tot cazul, nu-1 cunoştea. Sigur.
— Şi celălalt?
— Am avut impresia că-1 urmăreşte.
— Venea la aceleaşi ore?
— Cam. Avea o maşină mare, gri. O parca în faţa intrării.
— Jimmy n-a făcut niciodată vreo aluzie la el ?
— M-a întrebat dacă-1 cunosc.
— Şi i-ai răspuns că nu ?
— Da. Ceea ce L-a cam îngrijorat. După un timp, mi-a spus că trebuie să fie F.B.I.-ul, care se întreabă, pesemne, ce caută în Franţa şi îl filează.
— Crezi că asta era?
— Eu nu mai cred nimic, de mult.
— După ce Jimmy a plecat în America, celălalt a mai venit pe aici?
— În fiecare zi.
— Ce scria pe plic?
— Louise Laboine, Paris.
— Un client care şedea, ca mine, de pildă, pe scaun ar fi putut descifra scrisul de la locul lui ?

— În nici un caz.

— Tu nu ieşi niciodată de după tejghea?

— Când e lume, nu. N-am încredere în nimeni.

— Americanul a intrat în vorbă cu domnişoara Laboine?

— I-a cerut permisiunea să-i ofere ceva de băut.

— Şi fata a primit ?

— La început s-a uitat la mine ca şi cum mi-ar fi cerut sfatul. Se vedea că nu-i obişnuită cu asemenea purtări.

— Şi tu i-ai făcut semn să accepte ?

— Nu i-am făcut nici un semn. Le-am servit doar două pahare de Martini. După aceea, m-am dus la celălalt capăt al tejghelei, pentru că mă chemase cineva, şi n-am mai fost atent la ce se întâmplă.

— Fata a plecat împreună cu americanul?

— Am impresia că da.

— Cu maşina ?

— Am auzit un zgomot de motor.

— Asta-i tot ce i-ai spus lui Lognon?

— Nu. Mi-a pus şi alte întrebări.

— Ce fel de întrebări ?

— De pildă, dacă tipul a dat vreun telefon între timp sau nu. I-am spus că nu. Pe urmă, dacă ştiu unde locuia. I-am spus iarăşi că nu. În sfârşit, dacă n-am idee cumva unde s-a dus.

Acum, Albert se uita fix la Maigret şi aştepta.

— Ei, şi?

— O să vă spun exact ce i-am spus şi Nasolului, în ajun, americanul mă întrebase care-i drumul cel mai bun spre Bruxelles. Atunci l-am sfătuit să iasă din Paris pe la Saint-Denis, să treacă prin Compiegne, apoi...

— Asta-i tot?

— Nu. Cam cu o oră înainte de sosirea puştoaicei, tipul deschide din nou discuţia despre Bruxelles. De data asta voia să afle care-i hotelul cel mai bun. I-am spus că eu trag de obicei la Palace, peste drum de Gara de Nord.

— Ce oră era când i-ai spus asta lui Lognon ?

— Aproape unu dimineaţa. A durat mai mult decât cu dumneavoastră, pentru că trebuia să mă ocup şi de clienţi.

— Ai un mers al trenurilor?

— Dacă e ca să vă uitaţi la trenurile de Bruxelles, nu mai e nevoie. Inspectorul a telefonat la gară şi i-au spus că nu mai era nici un tren în noaptea aia. Primul pleca la cinci şi jumătate dimineaţa.

— Ţi-a spus cumva că pleacă la Bruxelles cu trenul de cinci jumătate ?

— Nu mai era nevoie să-mi spună.

— După părerea ta, ce-o fi făcut până la cinci dimineaţa?

— Dumneavoastră ce-aţi fi făcut ?

Maigret se gândea. Era vorba aşadar de doi străini. Amândoi au locuit, pare-se, în cartier. Şi amândoi au descoperit cam în acelaşi timp Pickwick's Bar.

— Crezi că Lognon s-a apucat să facă turul hotelurilor din jur ?

— Dumneavoastră conduceţi ancheta, nu ? Dumneavoastră răspundeţi de Nasolu', nu eu.

— Janvier, te rog du-te până jos şi dă un telefon la Bruxelles. Cere Palace-ul şi întreabă dacă nu l-au văzut cumva pe Lognon. Probabil că a sosit acolo pe la nouă şi jumătate dimineaţa. Şi probabil că-1 tot aşteaptă pe americanul cu maşina.

Cât lipsi inspectorul, Maigret nu scoase o vorbă. Albert, ca şi cum ar fi considerat şi el că discuţia era încheiată, se aşezase pe un scaun îndărătul tejghelei şi începuse din nou să mănânce.

Maigret nu se atinsese de al doilea pahar, dar lichidase în schimb farfurioara cu măsline. Stătea cu ochii fixaţi pe pustiul sălii, pe scaunele ce se înşirau unul după altul, pe scăriţa din fund, şi s-ar fi zis că încearcă să umple acest decor cu oamenii aflaţi acolo luni noaptea, când Louise Laboine, în rochie de seară albastră, cu capă de catifea şi poşetă argintie, îsi făcuse intrarea la Pickwick's.

Uitându-te acum la fruntea lui Maigret, ai fi descoperit un rid adânc. De două ori deschise gura să spună ceva. Dar tot de două ori se răzgândi.

Se scurseră peste zece minute de tăcere şi barmanul avu timp să isprăvească de mâncat, să strângă firimiturile de pe mescioară şi să-şi bea ceaşca de cafea. Apoi, luând o cârpă de o curăţenie îndoielnică, porni să şteargă praful de pe sticlele din raft. Janvier îşi făcu apariţia în capul scării.

— Lognon e la telefon, şefu'. Vreţi să vorbiţi cu el?

— N-are rost. Zi-i că poate să vină acasă.

Janvier şovăi o clipă, neputând să-şi ascundă mirarea şi întrebându-se dacă a auzit bine, dacă Maigret s-a gândit înainte de a spune ceea ce a spus. Pe urmă însă, obişnuit să asculte, făcu stânga-mprejur murmurând:

— Bine...

Albert nici măcar nu tresărise. Dimpotrivă, trăsăturile i se înăspriseră parcă. întors cu spatele, ştergea în continuare, automat, sticlele una câte una, urmărind în oglinda de după rafturi mişcările comisarului. Janvier se întoarse. Maigret întrebă:

— S-a supărat?

— A început o frază, dar s-a oprit la jumătate şi pe urmă a zis : „Dacă-i ordin !"

Maigret coborî de pe scaun, se încheie la pardesiu, îşi potrivi pălăria.

— Îmbracă-te, Albert, rosti el simplu.

— Poftim?

— Am spus: îmbracă-te. Mergem până pe Quai des Orfevres.

Barmanul părea că nu mai înţelege nimic.

— Dar nu pot să las barul... aşa...

— N-ai cheie ?

— Bine, dar... de fapt, ce vreţi de la mine? V-am spus tot ce ştiu!

— Vrei să te luăm pe sus?

— Nu, nu, vin! Dar...

Maigret şi Janvier urcară în faţă. Albert, singur, în spate. În tot timpul drumului, nu scoase o vorbă. Se uita drept înainte, încruntat, ca omul care se chinuie să înţeleagă despre ce e vorba. Janvier, la rându-i, nu pronunţa nici un cuvânt.

Maigret îşi fuma pipa în tăcere.

— Urcă!

Comisarul îl pofti pe barman să intre primul în birou, apoi îl întrebă pe Janvier, de faţă cu el:

— Cât e ceasul acuma la Washington ?

— Trebuie să fie opt dimineaţa.

— Până ce prindem legătura, chiar cu prioritate, tot se face în jur de nouă. Cere F.B.I.-ul. Dacă Clark e acolo, încearcă să dai de el. Aş vrea să-i spun o vorbă.

Îşi scoase încet pardesiul, pălăria, şi le atârnă în dulap.

— Poţi să-ţi scoţi pardesiul. O să avem de lucru, cam mult, probabil.

— Dar tot nu mi-aţi spus de ce?...

— Câte ore ai stat aici în ziua când am discutat chestia cu lingourile de aur?

Memoria lui Albert funcţiona impecabil.

— Patru.

— Ai citit ziarele de marţi dimineaţa... N-ai remarcat nimic?

— Ba da: fotografia fetei.

— Atât ? Mai era o fotografie: trei tipi, nişte duri, li se spunea „spărgătorii de ziduri". La trei dimineaţa au făcut mărturisiri complete. Dar ştii de câtă vreme se aflau în biroul ăsta ? De treizeci de ore.

Maigret se aşeză la locul lui, apoi începu să facă ordine printre pipe, având aerul că o caută pe cea mai bună.

— Tu ai preferat să isprăvim după patru ore. în ceea ce mă priveşte, mi-e totuna. Suntem destui ca să facem cu schimbul, iar timp avem berechet.

Formă numărul de telefon al braseriei Dauphine.

— Aici Maigret. Fii drăguţă şi trimite-mi, te rog, nişte sandvişuri... şi bere... pentru câte persoane?... îşi aminti că nici Janvier nu mâncase.

— Pentru două persoane. Da, acuma... Patru halbe, e-n regulă.

Îşi aprinse pipa şi se duse la fereastră, de unde se uită câteva clipe la maşinile şi pietonii de pe podul Saint-Michel.

În spatele lui, Albert îşi aprinse o ţigară, cu gesturi pe care le-ar fi dorit neşovăielnice. Avea aerul serios al omului care cântăreşte situaţia.

— Ce vreţi să ştiţi ? întrebă el, într-un sfârşit, dar cam fără de hotărâre în glas.

— Totul.

— Dar v-am spus adevărul...

— Nu.

Maigret vorbea fără a se obosi să se întoarcă cu faţa la Albert. Văzut aşa, din spate, comisarul arăta într-adevăr ca un om care n-are nimic altceva de făcut decât să aştepte, fumându-şi pipa şi privind forfota străzii.

Albert tăcu din nou; destul de mult chiar, pentru că, între timp, chelnerul de la braserie intră cu tava şi o puse pe birou.

Maigret făcu câţiva paşi şi deschise uşa de la biroul inspectorilor.

— Janvier! strigă el.

Janvier se ivi în prag.

— Avem legătura în douăzeci de minute.

— Serveşte-te, e pentru amândoi. În acelaşi timp, îi făcu semn să-şi ia sandvişul şi berea în biroul vecin.

Maigret se instală confortabil şi începu să mănânce. Acum rolurile se inversaseră. Adineauri, la Pickwick's Bar, Albert era acela care mânca în spatele tejghelei.

Comisarul părea că a uitat de prezenţa barmanului şi ai fi putut jura că nu se gândea decât să mestece si să soarbă din când în când câte o înghiţitură de bere. Privirea îi rătăcea printre hârtiile împrăştiate pe birou.

— Sunteţi sigur pe dumneavoastră, aşa-i ?

Comisarul încuviinţă din cap, cu gura plină.

— Credeţi că o să scuip totul ?

Maigret ridică din umeri, ca şi cum ar fi vrut să spună că faptul îl lasă rece.

— De ce l-aţi chemat îndărăt pe Nasolu' ?

Maigret zâmbi. Şi, în clipa aceea, Albert rupse furios ţigara, îşi fripse pesemne degetele şi mârâi:

— Mă-sa!

Prea încordat ca să mai stea jos, barmanul se ridică, făcu câţiva paşi până la fereastră şi îşi lipi fruntea de geam, privind la rându-i forfota de afară.

Când se întoarse cu faţa, gata, se hotărâse; neliniştea îi pierise, muşchii îi erau relaxaţi. Fără să-1 poftească nimeni, luă una dintre cele două halbe de bere care mai erau pe tavă, sorbi o înghiţitură, se

şterse la gură şi se aşeză pe scaun. Era ca un ultim gest de sfidare, pentru
salvarea aparenţelor.

— Cum aţi ghicit? întrebă el.

Maigret răspunse liniştit:

— N-am ghicit. Am ştiut din prima clipă.

Capitolul 9

În care se demonstrează că o scară poate juca un rol important în viaţa omului, iar o poşetă de damă, unul şi mai de seamă încă

Maigret trase câteva fumuri din pipă şi se uită la interlocutorul său, în tăcere. S-ar fi zis că-şi organizează pauzele, asemenea actorilor, pentru a da mai multă greutate replicii următoare. De fapt, nu era vorba de nici un fel de cabotinaj. Abia mai vedea acum chipul barmanului. Comisarul se gândea la Louise Laboine. De altfel, tot timpul cât aşteptase tăcut, în barul de pe strada Etoile, întoarcerea lui Janvier de la telefon, se străduise să o vadă pe ea. Vine, deschide uşa, intră, localul plin de clienţi, şi ea cu biata ei rochie de seară şi cu capa de catifea care nu-i venea bine.

— Vezi — murmură el în sfârşit — povestea ta-i perfectă la prima vedere, niţel prea perfectă chiar, şi te-as fi crezut... dacă... dacă n-as fi cunoscut-o pe fată.

Albert, surprins, întrebă fără să vrea:

— O cunoşteaţi?

— Am ajuns s-o cunosc destul de bine.

Şi chiar acum, când vorbea cu barmanul, şi-o închipuia pitită sub pat, la domnişoara Pore; apoi, peste un timp, certându-se cu Jeanine Armenieu în apartamentul din strada Ponthieu. O vedea pe urmă în cămăruţa mizeră din casa de pe strada Aboukir, apoi pe trotuarul din faţa magazinului de pe bulevardul Magenta, unde lucra în bătaia vântului.

Comisarul ar fi fost în stare să repete cuvânt cu cuvânt frazele rostite de-a lungul ultimelor zile despre Louise, vorbele portăresei, comentariile văduvei Cremieux.

Şi o vedea intrând la Maxim's, aşa cum o vedea, o lună mai târziu, strecurându-se, la Romeo, printre nuntaşi.

— Întâi de toate, e mai mult decât probabil că nu s-ar fi aşezat la bar. Pentru că simţea că nu-i locul ei acolo, că toată lumea o priveşte şi observă din prima clipă calitatea rochiei de împrumut.

— Şi chiar de s-ar fi aşezat, n-ar fi comandat un Martini. Ştii care-a fost greşeala ta? Că ai judecat-o pe Louise după chipul şi asemănarea clientelor tale de fiecare seară şi, când te-am întrebat ce-a băut, mi-ai răspuns automat: „Un Martini".

— N-a băut nimic, recunoscu Albert.

— Şi nici n-a coborât la subsol să citească scrisoarea. În barurile

cum e al tău, unde clienţii sunt obişnuiţi de-ai casei, nu există îndeobşte nici o inscripţie deasupra scării. Dar chiar de-ar fi fost una, n-o prea văd eu pe Louise având curajul să treacă prin spatele a vreo douăzeci de clienţi, majoritatea mai mult sau mai puţin beţi. În sfârşit, ziarele n-au publicat toate rezultatele autopsiei. Reporterii au scris doar că stomacul moartei conţinea alcool, fără să precizeze însă că e vorba de rom. Or, un cocktail Martini se prepară din gin şi vermut.

Maigret nu era deloc triumfător, poate pentru că se gândea mereu, mereu la Louise. Vorbea cu glas scăzut, ca pentru sine.

— I-ai dat într-adevăr scrisoarea?

— I-am dat o scrisoare.

— Vrei să spui un plic?

— Da.

— Care conţinea o foaie de hârtie goală ?

— Da.

— Când ai deschis scrisoarea ? Scrisoarea cea adevărată?

— Când am fost sigur că Jimmy s-a urcat în avionul de Statele Unite.

— Ai pus, vasăzică, să-1 urmărească la Orly ?

— Da.

— De ce? Doar la ora aceea habar n-aveai despre ce e vorba.

— Un tip care scapă din puşcărie şi îşi dă osteneala să traverseze oceanul numai şi numai ca să dea o scrisoare unei fetişcane, asta înseamnă că e o chestie importantă la mijloc.

— Ai păstrat scrisoarea?

— Am rupt-o.

Maigret îl crezu, convins fiind că Albert nu-şi va mai da osteneala să mintă.

— Ce scria ?

— Ceva de genul ăsta: „Poate că nu m-am ocupat îndestul de tine până acum, dar într-o zi vei înţelege că, de fapt, a fost mai bine pentru tine. Orice vei auzi despre mine, să nu mă judeci prea aspru. Fiecare om îşi alege calea în viaţă, adesea la o vârstă când nu eşti în stare să hotărăşti bine, iar după aceea e prea târziu.

Poţi să ai încredere în aducătorul acestei scrisori. Când o s-o primeşti, eu voi fi mort. Să nu te întristezi; acum, când scriu, sunt la vârsta când nu mai am ce căuta pe lumea asta.

Singura mea consolare e să te ştiu pe tine la adăpost de orice nevoie de-acum înainte. Cere un paşaport pentru Statele Unite cât de repede poţi. Brooklyn este o mahala a New Yorkului, poate că ai învăţat asta la şcoală. Acolo vei găsi, la adresa de mai jos, un mic croitor polonez, pe nume..."

Albert se opri, Maigret îi făcu semn să continue.

— Am uitat cum îl cheamă.

— Nu, n-ai uitat.

— Bine!... „pe nume Lukasek. Caută-1 fără întârziere, arată-i paşaportul şi el îţi va înmâna o anumită sumă de bani..."

— Asta-i tot?

— Mai erau vreo trei-patru fraze sentimentale, dar nu le-am reţinut.

— Adresa ai reţinut-o?

— Da. Numărul 1214, strada 37.

— Cu cine-ai pregătit lovitura ?

Albert fu ispitit iarăşi să tacă. Dar privirea lui Maigret îl fixa cu stăruinţă, drept care barmanul se dădu bătut.

— Cu un prieten.

— Adică?

— Bianchi.

— E tot cu prăjina aceea de Jeanne?

Pe sus-numitul, bănuit a fi şeful bandei corsicanilor, Maigret îl mai arestase de vreo zece ori înainte, dar nu izbutise să-1 înfunde decât o singură dată. Drept e că pe cinci ani de zile.

Comisarul se ridică si deschise uşa biroului vecin.

— Torrence e acolo?

Cineva se duse să-1 caute.

— Ia doi-trei oameni cu tine. Verifică dacă „Prăjina" mai stă pe strada Lepic. S-ar putea să-1 găseşti acolo pe Bianchi. Dacă nu-i la ea, fă-o cumva să-ţi spună unde-1 poţi găsi. Fii atent, Bianchi e în stare să tragă.

Albert asculta, impasibil.

— Mai departe...

— Ce mai vreţi de la mine ?

— Bianchi nu-şi putea permite să trimită pe fitecine în Statele Unite ca să-1 caute pe Lukasek şi să-i ceară bănişorii. Şi-a închipuit, probabil, că polonezul are instrucţiuni precise şi că îi va cere fetei să se legitimeze.

Supoziţia era atât de evidentă, încât nici nu mai aşteptă răspuns.

— Aţi aşteptat-o deci să vină la Pickwick's.

— Da, dar n-aveam de gând s-o omorâm.

Albert tresări, surprins, când îl auzi pe Maigret spunând:

— Sunt convins.

Banda corsicanilor era alcătuită din profesionişti în toată puterea cuvântului. Or, un profesionist nu-şi creează riscuri inutile. Aveau nevoie de un singur lucru: buletinul fetei. O dată în posesia actului, corsicanii ar fi obţinut un paşaport pe numele de Louise Laboine pentru una din complicele lor şi, într-o bună zi, aceasta ar fi bătut la uşa croitorului.

— Bianchi era la bar?

— Da.

— Fata a plecat fără să deschidă plicul ?

— Da.

— Pe şeful tău îl aştepta maşina în faţă ?

— Da. La volan era Tatuatul. Dacă tot am ajuns aici, să mergem până la capăt.

— Au urmărit-o?

— Eu n-am fost cu dânşii. Ştiu doar ce mi-au povestit a doua zi. N-are rost să-1 căutaţi pe Tatuat la Paris. A intrat frica în el, după cele întâmplate, şi a fugit.

— La Marsilia ?

— Probabil.

— Presupun că aveau de gând să-i fure poşeta ?

— Întocmai. Mai întâi au depăşit-o. Iar când fata a ajuns în dreptul lor, Bianchi a coborât din maşină. Strada era pustie. A apucat poşeta, fără să-şi dea seama că e prinsă de mâna fetei cu un lănţişor. Atunci, fata a căzut în genunchi. Când a văzut că vrea să deschidă gura şi să ţipe, Bianchi a lovit-o peste obraz. Se pare că puştoaica se agăţase de el, încercând să strige după ajutor. Atunci, a scos o măciucă scurtă din buzunar şi a ucis-o.

— Povestea cu americanul numărul doi a fost ca să scapi de Lognon?

— Dumneavoastră ce-aţi fi făcut în locul meu ? Nasolu' s-a prins în laţ.

Şi totuşi, în mai tot timpul anchetei, inspectorul fusese aproape de fiecare dată în avans faţă de P.J. Iar dacă ar fi dat mai multă atenţie mentalităţii fetei, ar fi reuşit, în sfârşit, să obţină triumful la care râvnea de atâta amar de vreme, fără să mai creadă nici el în această posibilitate...

La ce s-o fi gândind acum, în trenul de Paris ? Probabil că-şi blestema ghinionul, încredinţat mai mult ca oricând că lumea întreagă se unise împotriva lui. Din punct de vedere tehnic, Lognon nu săvârşise nici o greşeală, şi adevărul este că nici un manual de poliţie nu te învaţă cum să
intri în pielea unei fete crescute la Nisa de o mamă pe jumătate nebună.

Ani de-a rândul, Louise îşi căutase cu îndărătnicie locul; nu l-a aflat niciodată. Pierdută într-o lume pe care nu o înţelegea, se agăţase cu disperare de cea dintâi fiinţă întâlnită în cale, şi aceasta sfârşise prin a o trăda.

Singură, se încrâncena într-o lume ostilă. Şi încerca zadarnic să înveţe regula jocului. Probabil că despre tatăl ei nu ştia mai nimic. De asemenea, probabil că de mică începuse să se întrebe de ce maică-sa nu e ca alte mame si de ce ele două trăiesc într-alt chip decât vecinele.

Se zbătea din toate puterile, încercând să se adapteze. Fugise de

acasă. Citea Mica publicitate, căutând, căutând. Şi, în timp ce Jeanine Armenieu găsea de lucru fără dificultate, ea era dată afară din toate slujbele posibile şi imposibile.

Oare Louise sfârşise cumva, ca şi Lognon, prin a se convinge că există un fel de conjuraţie împotriva ei?

Ce o făcea să fie atât de diferită faţă de semenele ei? De ce se abăteau asupră-i toate necazurile ?

Până si moartea ei fusese un fel de ironie a sorţii. Dacă lănţugul de la poşeta argintie n-ar fi fost răsucit pe după încheietură, Bianchi s-ar fi mulţumit să i-o smulgă din mână şi maşina s-ar fi îndepărtat cu toată viteza.

Iar dacă, după aceea, ar fi alergat la poliţie să reclame, n-ar fi crezut-o nimeni.

— De ce au dus trupul în Piaţa Vintimille?

— Mai întâi, pentru că nu puteau să-1 lase la doi paşi de barul meu. Apoi, îmbrăcată cum era, părea mai la locul ei în Montmartre. S-au dus într-acolo şi au ales primul loc mai fără lume.

— Au apucat să trimită pe cineva la Consulatul Statelor Unite?

— Nu, fireşte că nu. Stau în aşteptare...

— La telefon, şefule; inspectorul Clark.

— Dă-mi legătura aici.

Nu mai era vorba acum decât de o verificare şi, în plus, Maigret voia să pună câteva întrebări F.B.I.-ului, mai mult din curiozitate personală.

Convorbirea cu Clark s-a desfăşurat - ca de obicei - jumătate în engleza mizerabilă a lui Maigret, jumătate în franceza imposibilă a americanului, fiecare străduindu-se cu conştiinciozitate să vorbească limba celuilalt.

Dar, înainte ca inspectorul Clark să înţeleagă despre ce sau, mai bine zis, despre care-i vorba, Maigret trebui să înşiruie, ca într-un pomelnic, toate numele lui Julius Van Cram, zis Lemke, zis Stieb, zis Ziegler, Marek, Spangler, Donley...

Acesta fusese înmormântat cu o lună de zile în urmă, sub numele de Donley, la Sing-Sing, unde ispăşea o pedeapsă de opt ani, pentru abuz de încredere.

— Banii au fost găsiţi ?

— O parte doar. Foarte puţini.

— Era o sumă mare ?

— Cam o sută de mii de dolari.

— Spune-mi, te rog, pe complicele lui nu-1 cheamă cumva Jimmy?

— Jimmy O'Malley. A scăpat cu numai trei ani şi a ieşit din puşcărie acum două luni.

— După care a venit puţin prin Franţa...

— Ştiam că fiică-sa trebuie să se mărite zilele astea.

— S-a întors acasă pentru nuntă. Banii sunt în Brooklyn, la un croitor polonez pe nume Lukasek.

Era, totuşi, în glasul lui Maigret, un anume freamăt de victorie.

— Lukasek, care poate nici nu bănuieşte ce are în păstrare, trebuie să înmâneze pachetul unei fete, Louise Laboine.

— Şi fata are să vină ?

— Din păcate, nu.

Cuvintele îi scăpaseră fără voie. Corectându-se, se grăbi să adauge:

— A murit. Acum câteva zile. La Paris.

Mai schimbă câteva cuvinte de politeţe cu Clark, pe care nu-1 mai văzuse de câţiva ani de zile, şi chiar două-trei glume. După ce isprăvi, privirea lui îl întâlni cu surprindere parcă pe Albert, şezând şi fumându-şi ţigara.

Tipii de la F.B.I. vor găsi, fără doar şi poate, dolarii şi îi vor restitui păgubaşului, probabil bancher, sau poate unei companii de asigurări. Pentru că bancherii se asigură îndeobşte împotriva furturilor. Micul croitor polonez va înfunda puşcăria. Jimmy O'Malley, în loc să ia parte la nunta fetei sale, la Baltimore, probabil că se va întoarce - datorită serviciului făcut - la Sing-Sing.

Cât despre Louise, viaţa ei atârnase de un fleac: un lănţişor răsucit în jurul mâinii. Dacă domnişoara Irene, din strada Douai, i-ar fi oferit o poşetă de alt model fetei care venise să închirieze o rochie la ceas de seară...

Sau dacă Louise s-ar fi abătut la timp pe la portăreasa din strada Ponthieu ca să capete scrisoarea în mână... Oare ar fi plecat în America?

Şi ce-ar fi făcut după aceea cu suta de mii de dolari ?

Maigret îşi termină halba. Cam leşietică acum, după atâta aşteptare. Apoi îşi goli pipa, dar nu în scrumieră, ci în găleata cu cărbuni, lovind-o de tocul pantofului.

— Janvier, vrei să vii puţin?

I-1 arătă pe barman. Acesta pricepu numaidecât cum devine cazul. Puterea obişnuinţei.

— Ia-1 în birou la tine, înregistrează-i declaraţia, pune-1 să iscălească şi trimite-1 la arest, între timp, eu o să telefonez judecătorului Comeliau.

Toate astea făceau parte din rutină şi nu-i mai spuneau nimic. În momentul când Albert ieşea pe uşă, îl chemă îndărăt:

— Am uitat de cele trei pernoduri.

— Erau în contul casei.

— Pentru nimic în lume!

Şi-i întinse bancnotele, de parcă s-ar fi aflat în barul de pe Etoile, murmurând:

— Păstrează restul.

Şi, ca şi cum şi el s-ar fi aflat încă în spatele tejghelei, barmanul răspunse mecanic:

— Mulţumesc.

18 ianuarie 1954

Cuprins:

Capitolul 1 În care inspectorul Lognon descoperă un cadavru şi pe urmă se plânge că i l-a şterpelit altcineva

Capitolul 2 În care Nasolu' se întâlneşte cu o veche cunoştinţă, iar Lapointe e însărcinat cu o misiune ciudată

Capitolul 3 Slujnicuţa care nu ştie să vorbească la telefon şi bătrâna doamnă din strada Clichy

Capitolul 4 În care-i vorba de fata de pe bancă şi de mireasa din bar

Capitolul 5 Despre o doamnă care îşi câştigă traiul jucând la ruletă, despre o fată bătrână care vrea să spună totul şi despre o fetişcană care se ascunde sub pat

Capitolul 6 În care-i vorba despre un tată ciudat, precum şi despre scrupulele lui Maigret

Capitolul 7 Despre un inspector care merge tot înainte, fără oprire, şi despre o fată care are întâlnire cu destinul

Capitolul 8 În care totul se petrece între oameni care cunosc preţul cuvântului rostit şi unde vine vorba din nou despre Nasolu'

Capitolul 9 În care se demonstrează că o scară poate juca un rol important în viaţa omului, iar o poşetă de damă, unul şi mai de seamă încă

În seria Maigret au apărut:
Prima anchetă a lui Maigret
Inspectorul Cadavre
Maigret şi şcoala crimei
Cazul Louise Laboine

În pregătire:
Maigret se teme
Nebunul din Bergerac
Maigret şi moartea Louisei

Ora 3 dimineața. Corpul neînsuflețit al unei fete este descoperit în Piața Vintimille. Maigret sosește imediat, dar Lognon, zis și Nasolu', unul dintre cei mai conștiincioși și ghinioniști inspectori de poliție parizieni, i-a luat-o deja înainte. Animatoare? Profesionistă a străzii sau tînără în căutare de aventuri nocturne? Cazul este cu atît mai misterios cu cît nimeni nu pare să o fi cunoscut vreodată pe Louise Laboine. Urmînd firul indiciilor, la concurență cu Lognon, Maigret pornește să reconstituie destinul unei provinciale pierdute în labirintul Parisului.

În aceeași serie:

Prima anchetă a lui Maigret
Inspectorul Cadavre
Maigret și școala crimei
Maigret se teme

EDITURA POLIROM
ISBN 973-681-552-8
9789736815522
www.polirom.ro

[←1]
Poliţia Judiciară

Table of Contents

Capitolul 1 În care inspectorul Lognon descoperă un cadavru şi pe urmă se plânge că i l-a şterpelit altcineva
Capitolul 2 În care Nasolu' se întâlneşte cu o veche cunoştinţă, iar Lapointe e însărcinat cu o misiune ciudată
Capitolul 3 Slujnicuţa care nu ştie să vorbească la telefon şi bătrâna doamnă din strada Clichy
Capitolul 4 În care-i vorba de fata de pe bancă şi de mireasa din bar
Capitolul 5 Despre o doamnă care îşi câştigă traiul jucând la ruletă, despre o fată bătrână care vrea să spună totul şi despre o fetişcană care se ascunde sub pat
Capitolul 6 În care-i vorba despre un tată ciudat, precum şi despre scrupulele lui Maigret
Capitolul 7 Despre un inspector care merge tot înainte, fără oprire, şi despre o fată care are întâlnire cu destinul
Capitolul 8 În care totul se petrece între oameni care cunosc preţul cuvântului rostit şi unde vine vorba din nou despre Nasolu'
Capitolul 9 În care se demonstrează că o scară poate juca un rol important în viaţa omului, iar o poşetă de damă, unul şi mai de seamă încă